

Kommun
och politik

Verksamhetsplan med budget 2021

och ekonomisk
planering för
2022–2023

Kalmar kommun

En offensiv budget i oroliga tider

Vi är glada över att kunna presentera ännu en offensiv budget. En budget för hela Kalmar kommunkoncern. Våra tre samverkande partier kan göra det eftersom det är ordning och reda i ekonomin. För Kalmar och Kalmarbornas skull ska vi göra allt vad vi kan för att motverka effekterna av sämre ekonomiska tider och Covid-19.

Kalmar har i grunden ett gott utgångsläge. Vi har haft flera år av stora överskott, stark befolkningstillväxt, högt bostadsbyggande och lägre arbetslöshet än riket. Vi har överlag bra kvalitet i kommunens verksamhet och det ger oss en god plattform att stå på i sämre tider.

Vi kan titta tillbaka på ett 2020 då Kalmar passerade 70 000 invånare. Kalmar fick utmärkelser som Årets Landsbygdskommun och blev utpekad som bäst i sin kategori av kommuner när det gäller både miljöarbete och Agenda 2030. Det kommer inte som någon överraskning om antalet färdigställda bostäder, när året är slut, hamnar på upp emot 1 000. Behovet av försörjningsstöd har sjunkit i flera år och näringslivet signalerar fortsatt tillväxt och investeringar.

I den budget som vi nu presenterar är vi glada över att kunna ge besked om att:

- Inga besparingar läggs på välfärden.
- Förskolan, skolan och äldreomsorgen får full kompensation för fler barn och äldre, totalt 42 miljoner kronor.
- Överskottsmålet nås och hamnar på 45 miljoner för 2021.
- Ordning och reda i ekonomin möjliggör investeringar på 660 miljoner.

Utöver det som nämns ovan finns det väl övervägda satsningar på 24 miljoner i budgeten.

Vi gör en riktad satsning på äldreomsorgen och personal som arbetar inom äldreomsorg. Delade turer avskaffas helt. Totalt finns satsningar på elva miljoner kronor utöver en kompensation för att vi får allt fler äldre i kommunen. Ett uppdrag om att utreda medlemskap i WHO:s nätverk för äldrevänliga städer ges. Arbetet mot ensamhet bland äldre prioriteras. Södermöre kommundelsnämnd får en extra förstärkning på 2,5 miljoner, för att kompensera för långa avstånd och mindre enheter.

För att främja fortsatta vitala investeringar i näringslivet ges uppdrag om att säkerställa ytterligare mark för expansion. Samverkan med de viktiga gröna näringarna betonas. Kalmar Science parks roll som motor för innovation och nya jobb är strategiskt liksom samverkan med Linnéuniversitetet, som blir helt färdigbyggt under 2021. Minst 150 företagsbesök ska genomföras.

För att stärka Kalmar som besöksmål inleds en strategisk samverkan med bland andra hotellen för att locka ännu fler konferenser och kongresser till Kalmar. Fredriksskans idrottsplats får nya löparbanor för friidrott och skolidrott, men också en möjlighet att bli en av landets främsta konsertarenor. En ny ishall är under uppförande och under år 2021 tas beslut om en ny bad- och friskvårdsanläggning i Snurrom.

Kalmar city som besöksplats ska stärkas och en gemensam målbild skapas. Vi provar en isbana på Stortorget, avgiftsbefriade 30-minuters parkeringar utökas till en timme och vinterparkeringen på Stortorget tidigareläggs. Ett särskilt stadsmiljöprogram tas fram och ett uteserveringsprogram träder snart i kraft. Kulturmiljön värnas när framtidens Kalmar växer fram.

I Kalmar lever hela kommunen. Tack vare kommunens insats är vi nu i slutfasen för att nå 100 procent fiber. Utan insatsen hade drygt 2 000 hushåll i Kalmar kommun inte fått tillgång till den viktiga infrastrukturen. Vi återinför också den mycket uppskattade byggedepengen på två miljoner kronor per år.

En ny översiktsplan arbetas fram med fokus på livskvalitet, som är en av Kalmars främsta styrkor. Kalmar ska dra nytta av sitt läge med landsbygd, stad och vatten. Vi ska bygga i hela kommunen och bebyggelsen ska vara blandad. För närvarande arbetar kommunen med 35 detaljplaner som tillsammans möjliggör 3 500 bostäder de kommande åren. Målet är 500 färdigställda bostäder per år, varav minst 50 villatomter. Stora utmaningar och investeringar i fråga om trafikinfrastruktur pockar på uppmärksamhet.

Många människor upplever en ökad oro för att utsättas för brott. Vi kommer göra vad som står i vår makt för att bekämpa brott men vi ska också göra vad vi kan för att bekämpa brottslighetens orsaker. I den budget som vi nu presenterar satsar vi åtta miljoner för ett tryggare Kalmar.

Vi lägger resurser på individ och familjeomsorgen vid socialförvaltningen. Antalet ordningsvakter ökar och en helt ny enhet skapas i kommunen för arbetet med trygghet. Aktiviteter riktade mot ungdomar genomförs och ett operativt trygghetsråd inrättas för att kraftsamla kommunens resurser. Samarbetet med föreningslivet om vuxenvandringar utökas. Föräldrastödsutbildningar och lovaktiviteter permanentas och vi intensifierar samarbetet med andra myndigheter för ökad samverkan i kampen mot brott. Kalmar ska fortsätta vara en trygg kommun – både den verkliga och den upplevda känslan av trygghet ska finnas. Arbetet med kvinnofrid fortsätter. Vi vet att den otryggaste platsen för många kvinnor är det egna hemmet. Under 2021 stärker vi den lokala samverkan och implementerar en ny strategi för detta arbete.

Kalmar kommun ska vara tillgängligt för alla invånare och besökare. Vi strävar mot full delaktighet i samhällslivet på lika villkor, för alla.

Kalmar ska även i fortsättningen ha lägre arbetslöshet än riket, och här är utbildning avgörande. De senaste årens framgångsrika arbete förstärks genom fler utbildningsplatser. En snabbare etablering på arbetsmarknaden ökar livskvaliteten, minskar utanförskapet och bidrar till framtida kompetensförsörjning.

Kalmar fortsätter att investera och satsa. Framför oss finns stora investeringar inom bland annat vatten och avlopp samt i infrastruktur. I budgeten ger vi besked om en total ombyggnad av Kalmarsundsskolan och en ny förskola i Oxhagen. Just nu pågår byggnationen av ett vård- och omsorgsboende på Karlssons äng. Ytterligare ett boende i Lindsdal upphandlas. När dessa två boenden är klara har Kalmar kommun säkrat behovet av platser fram till 2030. Det är förmodligen unikt i kommun-Sverige.

Mellan 2021 och 2023 byggs LSS ut med 25–30 nya bostäder. Daglig verksamhet utökas med 30–40 nya platser. Totalt avsätts 16 miljoner kronor för LSS under 2021. Det är den enskilt största ökningen i budgeten.

Arbetet med att jämställdhetssäkra vår kommun fortsätter. Kommunfullmäktige kommer inom kort att ta ställning till ett nytt personalprogram. Friskvårdsbidraget höjs.

Den allt annat överskuggande frågan är klimatet, vårt vatten och värnandet av biologisk mångfald. När denna mandatperiod inleddes inrättades en särskild nämnd med fokus på just detta. För ett år sedan gjordes en satsning på 13,5 miljoner kronor. Nu lägger vi ytterligare en miljon på det gröna och det blå. Dessa medel kan sedan växlas upp av statliga satsningar inom området. Cykelsatsningarna fortsätter. Vi permanentar projektet "På egna ben", som ska få fler

barn och unga att cykla till skolan. Vi kommer att erbjuda Kalmar kommuns anställda möjlighet till förmånscykel. Verksamheten i hela kommunkoncernen bidrar nu tydligt i hållbarhetsarbetet. Ambitionerna är och ska vara höga.

Vi lever i en tid då mycket är osäkert. Covid-19 kommer att påverka människor och samhällen i hela världen även under kommande år. Kalmar är självfallet inget undantag. De sämre ekonomiska tiderna gör sig påminda i prognoser över arbetslöshet och skatteintäkter.

Våra tre samverkande partier ska göra vad vi kan för att Kalmar ska gå starkt och robust genom de utmaningar som nu finns. I en föränderlig tid gäller det att vara samarbetsinriktad och ödmjuk i ledarskapet, utan att förlora sin handlingskraft. Att varje dag göra sitt yttersta för att utveckla vårt fantastiska Kalmar förblir vårt uppdrag.

Johan Persson (S)
Kommunstyrelsens ordförande

Dzenita Abaza (S)
Kommunalråd

Ingemar Einarsson (C)
Kommunalråd

Liselotte Ross (V)
Kommunalråd

Så här fungerar Kalmar kommuns verksamhetsplanering

Den här verksamhetsplaneringen innehåller de mål som vi vill nå, en del av de uppdrag som vi ska arbeta med och de förhållningssätt och värderingar som vi inom Kalmar kommunkoncern ska ha. Verksamhetsplanen med budget beslutas av kommunens folkvalda politiker i kommunfullmäktige som är det högsta beslutande organet.

Den största delen av kommunens verksamhet bedrivs genom den ansvarsfördelning som kommunfullmäktige gjort till respektive nämnd och bolagsstyrelse via reglementen, bolagsordningar, ägardirektiv och tidigare beslut. Verksamheten ska hålla hög kvalitet, vara ändamålsenlig och kostnadseffektiv. Vi mäter och jämför därför vår verksamhet med andra kommuner. Mätningen sker genom att jämföra nyckeltal (indikatorer) bland annat i kommun- och landstingsdatabasen Kolada.

För den del av verksamheten där vi vill ha förändring eller särskild uppmärksamhet sätter kommunfullmäktige mål och ger uppdrag. Uppdatering av ägardirektiven för de majoritetsägda dotterbolagen kommer att hanteras parallellt med den här verksamhetsplaneringen.

Långsiktiga mål siktar mot kommunens vision och gäller för en mandatperiod eller ännu längre tid. Långsiktiga mål behandlas och följs upp som övriga mål. Skillnaden blir att den löpande uppföljningen enbart speglar om vi är på rätt väg eftersom målen endast kan vara uppnådda när angiven tid infaller.

Mål för verksamhetsåret har ett kortare tidsperspektiv tills de ska uppnås. Uppföljningen visar om vi är på rätt väg och kan också visa att målet är uppnått. Hur målen ska mätas framgår i särskilt avsnitt. Uppdrag delas ut till kommande verksamhetsår och har en karaktär av verkställighet.

Våra långsiktiga målsättningar har varit konstanta under en längre period. Detta har varit framgångsrikt och bidragit till Kalmars positiva utveckling de senaste åren. Många målsättningar har haft måldatum 2020 och flera av dem har varierat avseende mot vad vi jämfört oss med. Tidigare mål som är fortsatt aktuella i årets verksamhetsplan kommer vara oförändrade men till dem adderar vi, och för nya mål gäller, en ny målsättning som innebär att Kalmar skall vara topp tre i jämförelse med "liknande kommuner övergripande" enligt SCB och våra jämförelsekommuner i 3KVH.

"Liknande kommuner övergripande" enligt SCB och i Kolada är sju till antalet. Vilka kommuner som ingår i begreppet kan över tid skifta. Under 2021 är dessa kommuner Gotland, Karlskrona, Karlstad, Piteå, Skövde, Varberg och Östersund. Jämförelsekommunerna som ingår i 3KVH utöver Kalmar är Karlskrona, Kristianstad, Växjö och Halmstad.

Nytt i årets verksamhetsplan är att vi genomgående använder oss av begreppet kommunkoncern. Kommunkoncern inbegriper samtliga förvaltningar och bolag i Kalmar kommun.

Texterna tillsammans med politikens inledningstext ska i sin helhet betraktas som inriktningar för hela kommunkoncernen.

Med begreppet kommunkoncern avses kommunens nämnder och majoritetsägda bolagsstyrelser. Majoritetsägda bolag är Kalmar Vatten AB, Kalmarhem AB, KIFAB i Kalmar AB, Destination Kalmar AB, Kalmar Science park AB och Kalmar Hamn AB.

Uppdrag ställda till kommundirektören ska i de fall inget annat anges redovisas till kommunstyrelsens arbetsutskott

Kommunfullmäktige beslutade 2016 om Vision 2025. Visionen beskriver ett önskat läge för Kalmar kommun år 2025. Samtliga partier i kommunen står bakom visionen.

Vision 2025 - Tillsammans gör vi ett Kalmar för alla ännu bättre

I ett Kalmar för alla finns framtidstro och det goda livet med närhet till stadens puls såväl som livskraftig landsbygd. Kunskap och det livslånga lärandet går hand i hand med ett välmående näringsliv i en attraktiv och ständigt växande region som tar ansvar för klimat och miljö. Den demokratiska processen och vardagens verksamhet präglas av lyhördhet, nyfikenhet och mod att ligga i framkant i arbetet med ständiga förbättringar för att möta redan stolta invånare med respekt och engagemang. Tillsammans arbetar vi för att hela tiden göra Kalmar ännu bättre. I alla beslut och vägval. Varje dag.

Framtidstro

Kalmar, med sina 75 000 invånare, är en attraktiv kommun och navet i ett sydöstra Sverige som präglas av framtidstro. Med Linnéuniversitetet som motor utvecklas vi i ett kunskapsdrivet kluster av universitetsstäder runt södra Östersjön. Kalmar är en av Sveriges bästa kommuner att växa upp, bo och åldras i. I kombinationen av den stora kommunens möjligheter och den lilla kommunens charm skapar vi en livsmiljö präglad av tillgänglighet, kvalitet, mångfald, jämställdhet, öppenhet och nyfikenhet.

Integration är en del av och en förutsättning för att nå den utveckling och tillväxt som behövs i Kalmar. Optimism och framtidstro är signum för ett Kalmar där vi söker lösningar.

Ett Kalmar för alla

Kalmar är en kommun med en rik och unik historia och en dynamik som attraherar. Hos oss erbjuds alla människor, i såväl stad som land och oavsett etnicitet, könsidentitet, könsuttryck eller sexuell läggning, goda möjligheter att uppnå livsmål och förverkliga drömmar. Kulturell och mänsklig mångfald bidrar till attraktivitet liksom jämlikhet och jämställdhet. Vi möter människor med en genuint välkomnande och tillåtande attityd i en av Sveriges tryggaste städer.

Det goda livet

I Kalmar finns förutsättningarna för det goda livet. Närheten i vardagen till både skola, jobb och fritid skapar förutsättningar för livsrikedom och får tiden att räcka lite längre och till lite mer. Här finns de goda boendemiljöerna i olika upplåtelseformer som tar hänsyn till miljö i både material och placering. Kalmar har gott om mötesplatser för både naturliga och spontana möten som med både nyfikenhet och experimentlusta bidrar till utvecklingen av vår region. Besöksnäringen utvecklas väl i hela Kalmarsundsregionen och bidrar inte bara med upplevelser och arbetstillfällen, utan även till regionens marknadsföring. Genom satsningar på Kalmars unika historia och kulturbebyggelse, vår vackra landsbygd samt idrotts- och kulturevenemang har vi utvecklats till ett av landets mest attraktiva besöksmål. Vårt rika föreningsliv inom både idrott och kultur är en viktig grund för den fortsatta utvecklingen.

Näringsliv och arbetsmarknad

Kalmar är motor i en gemensam arbetsmarknadsregion i sydöstra Sverige. Genom utbyggd kollektivtrafik, bra pendlingsmöjligheter och en infrastruktur för hög digital överföringshastighet i hela regionen kan människor bo och arbeta var de vill. Vår flygplats fortsätter ge näringslivet och regionens invånare goda möjligheter att utvecklas och resa genom flygförbindelser med såväl Stockholm som Europa. Näringslivet betraktar Kalmars företagsklimat som ett av de bästa i landet. Linnéuniversitetet fortsätter att vara grogrund för innovationer, forskning och nya företag, inte minst tack vare familjen Kamprads

forskningsstiftelse. I nära och djup samverkan med näringslivet har vi modet att satsa på nya idéer.

Kunskap och lärande

I Kalmarsundsregionen är vi stolta över att leva i en miljö som hela vägen från för-skola till universitet sätter fokus på bildning, kunskap och livslångt lärande var du än bor. Vi är en stolt universitetsstad och ett växande universitet lockar ungdom och kompetens till en region i stark tillväxt där Kalmar är navet. Vår skola, som står stark i både stad och på landsbygd, rankas som en av landets bästa och vi är stolta över att vara kända för kreativitet och entreprenörskap. En förutsättning för detta är vår nära samverkan mellan samhälle, akademi och näringsliv.

Ett grönt Kalmar

I ett grönt Kalmar är både vatten och gröna ytor en viktig resurs och förutsättning för det goda livet. Vi utvecklar vår verksamhet i samklang med naturen och vi ligger långt fram när det gäller klimat- och miljöarbetet. Vi utvecklar transportsystem som är långsiktigt hållbara, snabba och effektiva. Andelen förnyelsebar energi ökar kraftigt och Kalmar har kommit långt i arbetet att vara en fossilbränslefri kommun 2030. Kalmars rena vatten och vår giftfria miljö har lett till att vi är en av landets grönaste kommuner.

Demokrati och kommunal verksamhet

I Kalmar utövas ett öppet och inkluderande politiskt ledarskap som välkomnar medborgarnas insyn och delaktighet. Politiken är lyssnande och lyhörd mot omvärlden och dess påverkan och gör medvetna anpassningar i en föränderlig omvärld. Den kommunala verksamheten utvecklas och står för ständiga förbättringar drivna av att ge den bästa möjliga servicen till invånarna. Verksamheten bedrivs med ansvar för ekonomin och med kompromisslös respekt för medborgarnas krav på kvalitet. Vi nyttjar de möjligheter som den snabba teknikutvecklingen ger oss. Det är en merit att vara anställd i kommunen och vi är ett föredöme som attraktiv arbetsgivare med stolta medarbetare. Tillsammans arbetar vi för att hela tiden göra Kalmar ännu bättre. I alla beslut och vägval. Varje dag.

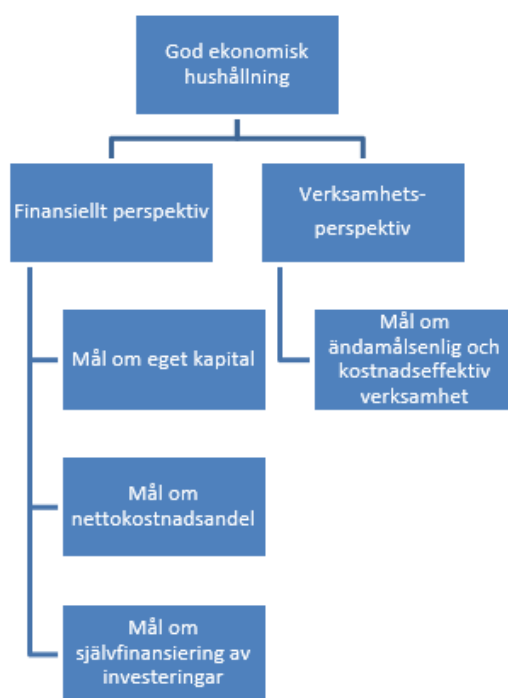
Ordning och reda i ekonomin

God ekonomisk hushållning

Kommunallagen slår fast att kommuner och kommunkoncerner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Det gäller på såväl kort som lång sikt. Begreppet god ekonomisk hushållning har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv.

Det finansiella perspektivet innebär bland annat att varje generation själv ska bära kostnaderna för den service som den konsumerar, med andra ord ska ingen generation behöva betala för det som en tidigare generation har förbrukat. Det så kallade balanskravet innebär att intäkterna ska överstiga kostnaderna. Finansiella mål som anger ambitionsnivån för den ekonomiska utvecklingen och ställningen ska anges. Verksamhetsperspektivet tar sikte på att kommunen och koncernen ska bedriva sina verksamheter på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt för att kunna skapa förutsättningar för en god ekonomisk hushållning. Kontinuerliga uppföljningar syftar till att bedöma hur väl kommunen och koncernen lever upp till detta.

God ekonomisk hushållning ska gälla all verksamhet, oavsett driftform. Därmed blir koncernperspektivet allt viktigare som utgångspunkt för styrningen. Som en följd av det sätts ett mål om att kommunkoncernens eget kapital, uttryckt i kronor per invånare och i fasta priser, över tid ska öka. Uppfylls målet säkerställs att kommuninvånarnas samlade förmögenhet i koncernen inte urholkas, vare sig på grund av en ökande befolkning eller på grund av inflationen.

Kommunsektorns utveckling

Resultatet i kommunsektorn

Det preliminära resultatet efter finansiella poster för Sveriges kommuner blev cirka 17,1 miljarder kronor (mdkr) 2019, vilket är cirka 3 mdkr högre än föregående år. I resultatet ingår numera realiserade finansiella vinster som drar upp nivån. Antalet kommuner med negativa resultat var fortsatt cirka 70, vilket är samma nivå som föregående år. Antalet kommuner som

nådde ett resultat på minst två procent av skatter och bidrag uppgick till cirka 120, vilket är något fler än året före. Investeringsvolymen i sektorn dämpades 2019 jämfört med åren före. Den årliga ökningstakten blev 2,9 procent att jämföra med 17 procent i genomsnitt för åren 2017–2018.

Coronapandemin ger stor osäkerhet

Kommunerna har, liksom samhället i övrigt, påverkats i hög grad av Coronapandemins verkningar. I det akuta skedet har det främst handlat om krishantering för att på bästa sätt begränsa smittspridningen och hantera dess verkningar. På längre sikt blir de ekonomiska konsekvenserna allt mer kännbara och i fokus.

Pandemin gör konjunkturbedömningar och prognoser ytterst osäkra. Kraftigt ökad arbetslöshet slår direkt mot de arbetade timmarna i samhället som utgör grunden för kommunernas skatteintäkter. Konjunkturbotten tycks dock vara passerad då aktiviteten i den svenska ekonomin åter tar fart efter kollapsen under våren 2020. Efter sommaren har prognosen för skatteunderlagsutvecklingen under 2020 skrivits upp, bland annat tack vare stora utbetalningar av permitteringslöner som utgör beskattningsbart underlag för kommunalskatten. Bedömningen i stort är att de stödåtgärder med framförallt höjda generella statsbidrag i stort sett kompenserar för intäktsbortfallet från den försämrade skatteunderlagsutvecklingen samt att staten utlovat kompensation för de hälso- och sjukvårdskostnaderna som kommuner och regioner drabbas av under pandemin.

Bilden är att det svagaste året för skatteunderlaget inte blir 2020 utan 2021. För att motverka det har det i höstbudgetpropositionen aviserats höjda generella statsbidrag till kommunerna även för åren 2021 och 2022, samt särskilda medel för att stärka äldreomsorgen. Detta kommer vara ett viktigt bidrag till att stärka de finansiella förutsättningarna i kommunerna de kommande åren fram till att konjunkturen ska återhämta sig fullt ut. I SKR:s scenario består lågkonjunkturen fram till 2023 och först mot slutet av det året är det åter konjunkturell balans. Det ska dock understrykas att osäkerheterna kring pandemins fortsatta effekter på samhällsekonomin är mycket stora.

Förra året utökades utdelningen från Kalmar kommunbolag med 11 miljoner. För att dämpa effekterna på grund av pandemin och konjunkturens utveckling ökas utdelningen med ytterligare 10 miljoner per år under perioden 2021–2024.

Tidigare utmaningar kvarstår

Utöver Coronapandemin kvarstår de tidigare kända utmaningarna för kommunsektorn att hantera.

- En sedan tidigare redan inledd konjunkturavmattning, som dock på grund av pandemin blivit betydligt mer omfattande, vilket sänker den årliga ökningstakten av skatteintäkterna.
- Det demografiska trycket. Det vill säga att befolkningsandelarna i äldre och yngre åldrar ökar i snabbare takt än andelen i yrkesverksam ålder. Fler brukare i de kommunala verksamheterna såsom förskola, skola och äldreomsorg innebär kostnadsökningar som överstiger de årliga ökningarna av skatteintäkterna.
- Ett fortsatt stort investeringsbehov i kommunkoncernerna. Dels behöver verksamheter och infrastruktur byggas ut i takt med en växande befolkning, dels behöver gamla, uttjänta anläggningar renoveras eller ersättas med nya. Kommunkoncernerna maktar sällan med att egenfinansiera den höga investeringsnivån vilket medför fortsatt ökande låneskulder.

- Personal- och kompetensförsörjning. Stora pensionsavgångar och ökad efterfrågan på välfärdstjänster gör att kommunerna behöver rekrytera många nya medarbetare de kommande åren.

Kalmars väg framåt

Kalmar växer och det ska hanteras utifrån de ekonomiska utmaningar som hela kommunsektorn och samhällsekonomin står inför. De senaste årens ekonomiska resultat har lagt en stabil finansiell grund för de närmaste åren. En ekonomi i balans utgör fundamentet för en verksamhet av god kvalitet som står väl rustad för framtida utmaningar. Ett arbete pågår för att tillgodose resurser under de kommande åren för arbetet med klimat och vattenfrågor och för att underlätta övergången till en mer digitaliserad verksamhet.

För att möta de allt tuffare ekonomiska förutsättningarna omarbetades modellen för budgetarbetet inför planeringsperioden 2020–2022. Utgångspunkterna var att uppnå balanskravet och de finansiella målen i enlighet med god ekonomisk hushållning. Gränssättande var även de resurser som de samlade skatteintäkterna och generella statsbidragens utveckling gav. Det är utmanande förutsättningar även inför den nya planeringsperioden 2021–2023 och samma modell tillämpas denna gång. Av de tillgängliga resurserna säkerställs utrymme för att hantera finansiella poster såsom ökade pensionskostnader. Vidare tilldelas utrymme för att nämnderna blir kompenserade för löneökningar och kostnaderna för de hyror och investeringar som bedöms nödvändiga. De kvarstående resurserna benämns "reformutrymme" och används för att hantera den demografiska utvecklingen och övriga behov och äskanden.

På samma sätt har även årets budget ett fokus på budgetåret 2021, det närmaste året i den treåriga planeringsperioden. Åren bortom 2021 påverkas i stor utsträckning av faktorer som ännu inte är kända, och följdriktigt behandlas därför nämndernas ramar i huvudsak med fokus på behoven 2021. Principen är likartad med hanteringen av kommunernas anslag i statsbudgeten. Med tanke på det osäkra läget kan det inte uteslutas att majoriteten återkommer till kommunfullmäktige under året för beslut om ytterligare åtgärder under 2021.

Arbetet med att utveckla organisation och arbetssätt pågår ständigt. Ekonomiska och verksamhetsmässiga samordningsfördelar kan uppnås genom ökad samverkan inom koncernen mellan förvaltningar och bolag samt med andra aktörer. En annan viktig del i detta arbete är att ta tillvara de möjligheter som digitaliseringen ger, och att till exempel finna nya arbetsformer. Coronakrisen har visat att det finns en stor kraft och förmåga till anpassning och samverkan. Den har också visat att det genom dialog och ett nära samarbete faktiskt går att göra snabba förändringar.

I en tid då investeringsbehoven är höga och trycket på verksamheten är stor krävs en god analys av de finansiella målen för att garantera god ekonomisk hushållning. Då balansräkningens betydelse ökar bör också ett helhetsperspektiv tas över de finansiella målen för att också koppla styrningen av bolagen till de finansiella målen som kommunen sätter upp. Prognosen för kommande år visar på en fortsatt ökad låneskuld och som är en konsekvens av svagare resultat i kombination med stora investeringar. Prioriteringarna mellan koncernens olika investeringar kommer att bli allt viktigare för att kunna upprätthålla en ekonomi i balans för kommunkoncernen. Nyupplåningen kommer med avseende på investeringar för både kommunen och koncernen att öka väsentligt de närmaste åren. Investerings- och

finansieringsbehovet kräver åtgärder för att Kalmar kommunkoncern fortsatt ska växa i balans. Det blir allt vanligare att kommuner avyttrar mark och tillgångar för att finansiera investeringar.

I början av året startades ett arbete med att göra en långsiktig analys av kommunkoncernens samlade investeringar för de kommande åren. Detta mot bakgrund av stora planerade investeringar i både bolagen och kommunen. Särskilt stora är investeringar inom VA. Behoven av stora investeringar finns också inom välfärden och i infrastruktur. Detta beroende på att Kalmar växer men också för att de anläggningar som byggdes i samband med kommunreformen är uttjänta. I den samlade balansräkningen för Kalmar kommun och dess bolag redovisas de samlade anläggningarna och skulderna, vilket betyder att en investering i ett enskilt bolag påverkar investeringsutrymmet för Kalmar kommun och vice versa.

Kalmar kommunkoncern har två alternativ för att hantera den puckel av investeringar som kommer de närmaste åren.

1. Koncernen drar kraftigt ned samtliga investeringar inom alla områden. Det kommer påverka allt från bostadsproduktion till möjligheten att göra nödvändiga investeringar riktat mot kärnverksamheten. Inhyrda och tillfälliga lokallösningar kommer också påverka driftsekonomi negativt. Kalmars ambition att växa och bli en mer attraktiv kommun kommer att påverkas.

2. Genomlys vilka möjligheter som finns att klara både stora investeringar och en rimlig skuldsättning under de kommande åren. Detta genom att analysera vilka tillgångar som kan avyttras för att på det sättet klara denna utmaning.

Under detta arbete har olika tillgångar och möjligheter ställts mot varandra. Majoriteten har därefter landat i att föreslå kommunfullmäktige att bemyndiga Kalmar Kommunbolag att starta en försäljningsprocess av KIFAB i Kalmar AB. En eventuell slutlig försäljning, och formerna för denna (med eller utan HB Telemarken), återkommer till kommunfullmäktige.

I det fortsatta arbetet med kommunkoncernens balansräkning det vill säga tillgångar, skulder och eget kapital ska Kalmar Kommunbolag AB löpande analysera och effektuera möjliga utdelningsbara medel från dotterbolagen för att därigenom bidra till kommunkoncernens långsiktigt hållbara utveckling.

KIFAB i Kalmar AB bildades 1972 efter bolagisering av Kalmar stads fastighetsbolag. KIFAB:s fastighetsbestånd har sedan dess utvecklats och omfattar idag ca 160 000 kvadratmeter. Av den totala ytan är ca 42 000 kvadratmeter industrilokaler, 63 000 kvadratmeter kontor och resterande ytor är utbildnings-, idrotts-, lager- och övriga speciallokaler.

KIFAB:s uppdrag är att medverka till att utveckla och stärka näringslivet genom att tillhandahålla lokaler för näringsliv och utbildning. KIFAB har genom året varit en bidragande orsak till den positiva näringslivsutvecklingen och den omställning av näringslivet som Kalmar genomgått. I takt med att Kalmar utvecklats har även fastighetsmarknaden i Kalmar utvecklats. Bedömningen är att det idag finns en fungerande marknad för näringsens behov av både industri, verksamhets- och utbildningslokaler. KIFAB verkar idag tillsammans med övriga aktörer på denna marknad.

Vi gör bedömningen att betydelsen av ett kommunalt fastighetsbolag för att främja företagande och tillväxt har minskat tack vare den positiva utvecklingen i Kalmar.

KIFAB:s befintliga kunder har utvecklingsbehov och bedömningen är att dessa behov tillsammans med andra fastighetutvecklingsprojekt i bolagets regi kommer att få svårt att konkurrera med kommunkoncernens övriga nödvändiga både re- och nyinvesteringar i den kommunala kärnverksamheten.

En försäljning av bolagen KIFAB i Kalmar AB och HB Telemarken skulle möjliggöra att Kalmar kommun kan lösa delar av sin pensionsskuld. En direkt positiv konsekvens av denna lösen är sänkta pensionskostnader för Kalmar kommun.

Uppdraget samordningsfördelar fortsätter

Inom det pågående uppdraget att uppnå samordningsfördelar uppgående till 13 miljoner kronor i kommunkoncernen har digitalisering identifierats som möjligt då vi har ändrat vårt beteende och förändrade arbetssätt. Under 2020 märks tydligt att Corona-pandemin har påskyndat denna omställning och kostnaderna för resor, kurser och konferenser har mer än halverats. Vilket väl ligger i linje med vårt hållbarhetsarbete. Inriktningen är att hämta hem de långsiktiga effekterna av förändrat beteende, då utrymme för att minska anslagen för dessa kostnader frigörs.

Det pågår en genomlysning av lokalkostnaderna i Kalmar kommun för att hitta möjliga kostnadsreduktioner.

Inom området Ordning och reda i ekonomin, finns följande mål och uppdrag:

Långsiktiga mål

- Kommunkoncernens eget kapital, uttryckt i kronor per invånare och i fasta priser, ska över tid öka.
- Kommunkoncernens alla verksamheter ska bedrivas på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt.

Mål 2021

- Begränsa nettokostnaderna för kommunen till högst 99 procent av skatteintäkter och kommunal utjämning över en rullande femårsperiod.
- Kommunen ska självfinansiera investeringarna till lägst 50 procent över en rullande femårsperiod.

Uppdrag till kommundirektören

- Kalmar kommunbolag AB får i uppdrag att starta en försäljning av KIFAB i Kalmar AB. I uppdraget ingår också att pröva en försäljning med eller utan HB Telemarken. Ett beslut om att starta en försäljning kommer att tas av kommunfullmäktige, likaså ett eventuellt beslut om en slutlig försäljning.

Ett grönare Kalmar

Kalmar ska fortsätta vara en av Sveriges mest hållbara kommuner och ett föredöme inom miljöområdet. 2020 blev kommunen utsedd till miljöbästa landsbygdskommun. Vi agerar lokalt, tänker globalt och vågar ta konkreta beslut för att skapa ett hållbart samhälle. Agenda 2030 ska vara vägledande för allt arbete i Kalmar kommun.

Med utgångspunkt i kommunkoncernens prioriterade områden och mål ska en miljöutbildning för medarbetare tas fram. Utbildningen blir permanent och erbjuds alla nyanställda.

Kommunkoncernen ska öka dialogen med kommuninvånare kring miljö och klimat.

Kunskap och handlingskompetens inom hållbarhet ska vara bland de högsta i landet hos alla som har gått i Kalmars skolor och förskolor. Vi ska ta tillvara ungdomars miljöengagemang och ge dem möjlighet till faktiskt inflytande, inte minst i klimatfrågor.

Kommunen riktar under mandatperioden 13,5 miljoner kronor till medfinansiering, som syftar till att möta upp regeringens satsningar inom miljö, klimat och vatten. Kommunkoncernens verksamheter ska därför aktivt söka extern finansiering för att stärka upp miljöarbetet. Miljöpengen finns kvar och underlättar för föreningar och verksamheter att bli en del av den gröna omställningen.

God vattenstatus - Sveriges bästa vattenkommun

Inom kustmiljöarbete är kommunen Sverigeledande. Övergödningen i Kalmarsund ska minska, för att havet ska fortsätta bidra till livskvalitet för invånare och besökare. Kommunen ska uppfylla vår del av det experter och myndigheter menar krävs för att nå god vattenstatus i Kalmarsund och vattendrag. En politiskt antagen handlingsplan pekar på åtgärder för att uppnå detta.

Under tre år satsar kommunen en "vattenmiljon" om året på att intensifiera arbetet med att både hålla näringsämnen kvar på land samt ta upp och återcirkulera näring från havet. På så sätt utökas stöd till lokala ideella vattenråd och kustmiljögrupper. Näringsämnen från havet ska återcirkuleras in i jordbruket, där marina substrat från exempelvis musselodlingar kan användas inom lantbruket till bland annat foder.

Kommunen vill skapa ett vattensmart samhälle där vattnet räcker till för allas behov och är fritt från ämnen som påverkar miljön eller människors hälsa negativt. Kalmar Vatten fortsätter arbetet med att säkra den framtida vattenförsörjningen. Kommunen ska bygga Sveriges bästa reningsverk. Det nya Kalmarsundsverket nyttjar vatten som en resurs, inte avfall. Forskning och innovationer utvecklar verksamheten. Perspektivet ska vara cirkulärt, ambitionerna för reningsgrad höga och resursanvändningen optimerad. För att säkra tillgång och förebygga avbrott i vattenleveranserna är ambitionen för förnyelse av vatten- och spillvattennät höga.

Majoritetens inriktning är att:

- verka för forskningssamarbete, med exempelvis Linnéuniversitetet, kring åtgärder för rening av vatten och sediment, inklusive miljögifter
- inkludera krav på minimering av näringsläckage och krav på naturhänsyn på betesmark vid uppdatering och nytecknande av arrendeavtal för kommunal jordbruksmark
- genomföra åtgärder i kommunens handlingsplan för God vattenstatus
- fortsätta arbetet med cirkulära vattenflöden exempelvis genom att identifiera användningsområden för tekniskt vatten

- arbeta vidare med att förhindra utsläpp till vatten från giftig båtbottnfärg
- söka samverka med näringslivet för att hitta kommersiella lösningar för näringsupptag

Fossilbränslefri kommun 2030 med nettonollutsläpp 2045

Kalmar ska bli fossilbränslefritt till 2030. Vi är en bilberoende landsbygdskommun, där extra insatser krävs. Nybilsförsäljningen av förnybart drivna fordon var 17 procent år 2019. För att öka förändringstakten har vi inlett ett samarbete med kommunens bilförsäljare.

Kommunen behöver utveckla snabba och effektiva transportsystem som stimulerar hållbart och flexibelt resande. Smidig kollektivtrafik och ett ökat samnyttjande av resurser, till exempel bilpooler, ska göra det enklare att inte äga en bil. Kommunen ska fortsätta arbeta med klimatväxling där parkeringsavgifter finansierar lägre pris i kollektivtrafiken.

Kommunkoncernen ska vara en förebild i arbetet med hållbar arbetspendling. Projektet Hållbara resval som drivs tillsammans med Linnéuniversitetet ska öka andelen hållbara resor till stadskärnan med 10 procent. Ett mål som innebär en minskning på 400 ton koldioxidutsläpp per år.

I djurtäta och kustnära Kalmar är biogas ett särskilt lämpligt drivmedel, eftersom det både ger stor klimatnytta och minskad övergödning. Kalmar kommun arbetar aktivt med att främja biogasproduktion även i södra kommundelen och utöka tankningsmöjligheterna i hela kommunen. 2023 kommer kommunens egna fordon och inköpta transporter att vara fossilfria, och en majoritet drivs av biogas. Tunga transporter, egna och inköpta, ska successivt börja drivas av biogas. Kalmar Öland Airport är Sverigeledande när det gäller inblandning av grönt flygbränsle, och det är nu möjligt att flyga grönt från Kalmar.

Kalmar kommun arbetar för att knutpunkter mellan olika transportslag ska vara av högsta kvalitet. Kommunen ska säkerställa en trygg och smidig infrastruktur för resor till det nya universitetet, majoriteten av dessa förväntas ske med cykel. Kalmar är, och ska förbli, en av Sveriges ledande cykelstäder. Genom bra och säker infrastruktur, med bra cykelleder och cykelparkering, underlättar vi för människor att välja cykeln som färdmedel. Särskilt fokus lägger vi på barn och unga, skolvägar ska vara säkra att cykla på. Kommunen fortsätter driva projektet På egna ben, där klasser i årskurs 4-6 deltar och tar sig till skolan via gång, cykel eller kollektivtrafik.

Majoritetens inriktning är att:

- utreda de ekonomiska och juridiska förutsättningarna för parkeringssubventioner för de bästa miljöbilarna och möjlighet att parkeringsavgifter finansierar sänkta kostnader i kollektivtrafiken
- utreda och genomföra samordning av förvaltningarnas fordonsparker för att påskynda övergången till fossilfria fordon
- göra klimatanalyser vid större investeringar
- stärka kommunkoncernens delaktighet i projektet "Hållbara resval" genom incitament, exempelvis förmånscykel
- samhället planeras för att förenkla hållbart resande. Då kan antalet invånare öka utan att utsläppen gör det. Antal bilresor på korta sträckor ska minska.
- permanenta och vidareutveckla projektet "På egna ben" utifrån lärdomar
- arbeta enligt bygg- och anläggningssektorns färdplan för fossilfri konkurrenskraft med målet att minska växthusgaserna i hela livscykeln för byggnader med 50 procent till 2030, jämfört med 2015

- biogasutvecklingen i kommunen ska fortsätta, med fokus på produktion och en mack i södra kommundelen
- träbyggnationen i kommunen ska öka och kolsänkor identifieras

Livskvalitet i ett grönt Kalmar

Frisk luft, rent vatten och livskraftiga naturområden kännetecknar kommunen.

Bostadsområden ska ha nära till naturområden av hög kvalitet. Vårt samhälle ska vara väl rustat för att möta utmaningar i form av vattenbrist, klimatförändringar och resursbrist. Vi ska värna om och vårda våra unika natur- och kulturmiljöer. Vi ska stödja en levande landsbygd med god djurhushållning samt uppmuntra jordbruk utan användning av bekämpningsmedel och konstgödsel.

Vi ska säkerställa att naturens gratisjänster fungerar även i framtiden, till exempel skuggning från träd, rening av vatten, pollinering och skydd mot översvämningar. Ett helhetsgrepp ska tas så att kommunens egna grönytor planeras och sköts för att gynna biologisk mångfald, exempelvis pollinerare. Kommunen driver flera projekt, till exempel anläggning av fruktlundar och biparadis i sandmiljöer.

Friluftsliv och naturvård ska kopplas samman för att tillgängliggöra naturen för alla människor och skapa rekreation och välmående. Den kommande översiktsplanen ska visa vägen för hur Kalmar kan utvecklas med en väl utvecklad och genomtänkt grön infrastruktur.

Kommunen satsar ytterligare en miljon på att Kalmars gröna och blå miljöer ska höja invånarnas livskvalitet. De medel som avsätts ska kunna användas för att söka ytterligare medel från staten. Fler ska kunna odla på egen täppa och i Kalmarsund ska det återigen nappa på kroken. Det uppnår vi genom att skapa fler trygga, trivsamma och inkluderande utemiljöer där odling, ekosystemtjänster och biologisk mångfald främjas. Tidigare vattensatsningar utökas med större fokus på fisk – kommunen anlägger fler våtmarker och förenklar fiskvandring.

Majoritetens inriktning är att:

- i samband med den kommande översiktsplanen integrera grönplanen med syfte att säkerställa Kalmar kommuns gröna lungor, samt god tillgång till natur i stad och på landsbygd
- fortsätta arbetet med att öka naturbete och ängsmark i kommunen som geografiskt område genom samverkan med föreningar och djurhållare
- utöka ytan med gräsmatteängar, förstärka deras kvaliteter samt genomföra en kommunikationskampanj om ängarnas betydelse för den biologiska mångfalden
- ytterligare förenkla förutsättningar för lokala livsmedelsproducenter och verka för ökad självförsörjningsgrad av livsmedel
- lyfta det hållbara och gröna Kalmar som resmål för naturturism och hemmasemester
- fortsätta planera in ytor för biologisk mångfald i nya områden och komplettera befintliga, med exempelvis frukträd eller växtlighet som gynnar pollinerare
- satsa ytterligare på att Kalmars gröna och blå miljöer ska höja invånarnas livskvalitet

Cirkulärt samhälle

Vi ska skapa möjligheter för invånare att dela, låna och konsumera cirkulärt. Boende i Kalmar kommun ska erbjudas kunskap och möjlighet att leva hållbara och miljösmarta liv. Kommunen erbjuder bibliotek, återbruk, delbilspool och fritidsbank med sport- och fritidsutrustning. Det ska vara enkelt att lämna avfall till återanvändning eller återvinning. Det ska gå att källsortera i stadsmiljö och idrottsanläggningar. Vi ska arbeta vidare med "Håll Kalmar rent" och stötta initiativ från lokalsamhället som motverkar nedskräpning.

Alla resurser ska utnyttjas effektivt, matsvinn ska minimeras, allt avfall källsorteras, all onödig engångsplast fasas ut och övrig plast minimeras. Kunskap från kommunens framgångsrika projekt på Bergaviks IP för att minska mikroplastspridning från konstgräsplaner ska användas så att alla kommunens konstgräsplaner uppgraderas till bestämd basnivå och skötsel. En konstgrässtrategi som reglerar antalet planer och hantering av materialets livscykel tas fram och hanteras i investeringsbudgetprocessen.

Kommunens progressiva upphandlingspolicy gör det möjligt att fortsätta att ligga i frontlinjen inom hållbar upphandling. Leverantörer som kan visa på ekonomisk och miljömässig resurshushållning och cirkulärt tänkande redan i designfasen ska premieras. Vi ställer tydliga krav i upphandlingar som innebär att vi värnar arbetsrättsliga villkor, socialt ansvarstagande, djurskydd och minimal miljöpåverkan. Efterlevnaden av kraven kommer att följas upp noggrannare.

Majoritetens inriktning är att:

- fortsätta arbetet för att alla evenemang i Kalmar ska vara hållbara
- vid markanvisning uppmuntra hållbart byggande, exempelvis cirkulära lösningar för vatten och dagvatten, hög energistandard, egen energiproduktion, hållbara materialval och möjlighet till odling
- kommunkoncernens upphandlingar ska följas upp utifrån ställda miljökrav
- kommunkoncernens egna fastigheter ska ligga i miljömässig framkant och i så stor utsträckning som möjligt vara lågenergihus. Ett cirkulärt arbetssätt integreras i kommunkoncernens byggnationer
- söka finansiering för ett projekt för att optimera materialflöden i kommunkoncernens verksamhet, exempelvis textil och plast
- söka finansiering för att vidareutveckla samarbetet med det lokala näringslivet för att göra samhället mer cirkulärt
- bidra till ökade möjligheter för kommunens invånare att hyra, dela och låna med utgångspunkt i befintliga delningstjänster som dELbilspoolen och fritidsbanken
- genomföra en ekosystemtjänstanalys som grund för den kommande grönplanen som: visar hur grönytorna i stad och orter ska nyttjas och utvecklas för att bevara och skapa nya ekosystemtjänster och lägga grunden för ett arbetssätt där stadsgrönka och ekosystemtjänster tas tillvara och integreras vid planering, byggande, förvaltning och markförvärv

Inom området Ett Grönare Kalmar, finns följande mål och uppdrag

Långsiktiga mål

- Kalmarsund, våra vattendrag och vårt grundvatten ska ha uppnått god vattenstatus år 2027.
- Kalmar kommun som geografiskt område ska vara helt fossilbränslefritt år 2030 och ha nettonollutsläpp av växthusgaser 2045.
- Kommunkoncernens egna fordon och inköpta transporter ska vara fossilbränslefria 2023.
- Avfallet inom kommunkoncernen ska minska med 30 procent från 2018 till 2025.
- Andelen livsmedel som är ekologiska eller ursprungsmärkta Sverige i de kommunala verksamheterna ska uppgå till 75 procent år 2022, varav minst 30 procent ska vara ekologiska. Minst 40 procent ska komma från närområdet.

Mål 2021

- Andelen resor med gång, cykel och kollektivtrafik ska öka.

Uppdrag till kommundirektören:

- Ta fram en långsiktig plan och ett arbetssätt med mål att i samverkan med föreningslivet utveckla och driva gröna, trygga och trivsamma flexibla odlingar tillgängliga för fler invånare, som bidrar till integration och biologisk mångfald.
- Påbörja arbetet med att etablera nya områden för odling, rekreation, biologisk mångfald, integration, friskvård, föreningsliv och klimatanpassning.
- Utred miljöpåverkan från kommunens livsmedel och ge underlag för kommande mål inom området, som omfattar en helhet exempelvis närodlat, ekologiskt, klimatsmart, minskat matsvinn och säsonganpassning.
- Identifiera och successivt börja använda alternativa bevattningsmetoder för idrottsanläggningar utomhus, planteringar och andra områden som bevattnas för att på så sätt minimera dricksvattenanvändningen i kommunkoncernen.
- Ta fram åtgärdsplaner för att motverka och trycka tillbaka spridningen av de invasiva arterna jätteloka och parkslide inom kommunen.
- Koncerngemensamt höja kompetensen och arbeta fram metoder för att minska klimatpåverkan i byggnaders livscykel samt genomföra klimatberäkningar för nybyggnationer.

Ett växande attraktivt Kalmar

Kalmar kommun fortsätter att utvecklas som ett av Sveriges mest attraktiva besöksmål. Attraktiviteten ska också finnas i vardagen och därför behöver vi bra och varierade bostäder och en väl utbyggd infrastruktur i hela vår region. Kommunen vill också fortsätta att erbjuda ett rikt kultur- och fritidsutbud.

Attraktivitet i hela kommunen förutsätter också tankeverksamhet, satsningar och utveckling av våra stadsdelscentrum och mindre tätorter. De flesta större byar och mindre tätorter har historiskt växt upp utefter någon av de åar som finns i vår kommun. Ur ett utvecklingsperspektiv kan å-landskapet ses som en tillgång, på samma sätt som vår kuststräcka.

Växande näringsliv och minskad arbetslöshet

De flesta nya arbetstillfällena skapas i små och medelstora företag, som ska ges bästa förutsättningar att verka i Kalmar. Kommunen ska aktivt få nya företag att starta verksamhet och etablera sig i kommunen, samtidigt som befintliga företag får stöd. Ett målmedvetet arbete pågår för att förbättra företagsklimatet, bland annat genom en arbetsgrupp som i dialog med näringslivet förenklar regler och rutiner för kommunens myndighetsutövning. Kalmar har nettotillväxt när det gäller nyinflyttade och nystartade företag.

Under de senaste åren har Kalmar kommun sålt mark i Flygstaden, som ligger mellan Kalmar Öland Airport och Smedby. E-handelsföretaget Nordic Nest är ett av de företag som köpt mark och byggt ett modernt lager. Ett exempel på en lyckad expansion som skapat många arbetstillfällen. Intresset är fortsatt stort och under de närmaste åren kommer fler områden i Flygstaden att projekteras för att göra etableringar möjliga.

Längs norra E22:an har Modig Machine Tool blivit färdiga med sin etablering. Norden har börjat bygga en fabrik i samma område, det är alltså bra kraft i etableringar från både nya och befintliga företag.

Etableringen av e-hälsomyndigheten i Kalmar har skapat inflyttning och får nya företag och projekt som följd. Det finns en långsiktig satsning att bygga kompetens och utveckling inom e-hälsoområdet. Region Kalmar startar ett projekt för att skapa en e-hälsoarena, som Kalmar Science Park ska driva. Finansieringen är klar sedan Tillväxtverket sagt ja till att med EU-medel stå för hälften av den totala kostnaden på 21,2 miljoner kronor. I förlängningen ska e-hälsoarenan utvecklas till ett kunskapscenter och kluster inom e-hälsa samt bidra till nya företag inom området. På e-hälsoarenan ska workshoppar, träffar och seminarier för och med målgrupperna näringsliv, offentlig sektor och akademi genomföras. Fantastiskt spännande för vår region.

Samarbetet med Linneuniversitetet fortsätter och etablering i centrala Kalmar ger genomslag varje dag med ett flöde av studenter, föreläsare och lärare. Varje år kommer cirka 2 000 nya studenter till vårt universitet i Kalmar, något som ger stora möjligheter för vårt näringsliv att hitta nya medarbetare. Kommunen har ett fint samarbete med Linnékåren som söker lokaler för ett kårhus. Genom kontinuerliga samtal försöker kommunen hitta vägar för att alla studenter ska trivas i regionen. Ett av de forum vi har för att diskutera aktuella frågor är näringslivsrådet. Här träffas representanter från flera av våra näringslivsnätverk, Linnéuniversitetet, Linnékåren och Kalmar kommun. Kalmar är en universitetsstad i expansion och vi arbetar tillsammans för att främja bättre företags- och universitetsklimat.

Vi jobbar tätt med Ung Företagsamhet (UF), Gymnasieförbundet samt rektorer och lärare för att

så många som möjligt ska få en inblick i hur det är att driva företag redan i en tidig ålder. Under de senaste åren satsas det mer på UF och resultatet är att 373 elever hitintills bestämt sig för att starta företag genom UF. Kommunen är övertygad om att prisade unga företagare sporrar till mer företagande.

De gröna näringarna i vår kommun tillhör de mest framgångsrika i vårt land. Kommunen samarbetar nära näringen och Lantbrukarnas Riksförbund, LRF, för att livsmedelsproduktion och lönsamheten ska öka. På så sätt ökar tillgången på miljövänliga och bra livsmedel.

Kommunen har framgångsrikt förenklat rutiner och regler vid olika former av tillståndsgivning och kommer att arbeta med fler förenklingar av regelverket.

Majoritetens inriktning är att:

- genomföra minst 150 företagsbesök per år.
- sträva efter en lägre arbetslöshet än riket och vara topp tre i jämförelse med "liknande kommuner övergripande" enligt Statistiska centralbyrån och våra jämförelsekommuner i 3KVH.
- ta fram ytterligare ett eller fler verksamhetsområden för etableringar i kommunen under de kommande fem åren.
- ha ett fortsatt tätt samarbete med de gröna näringarna i kommunen.

En funktionell sydostregion

I Kalmarsundsregionen samarbetar Kalmar, Mönsterås, Nybro, Oskarshamn och Torsås. Invånarantalet i hela regionen ska öka genom att attrahera människor och företag att etablera sig här.

En hållbar och fossilbränslefri mobilitet är grunden för att etablera en gemensam arbetsmarknadsregion i Sydost och i Kalmarsundsregionen. Mot den bakgrunden har kommunen initierat ett gemensamt arbete med Växjö och Karlskrona som syftar till att göra restider, turtäthet och tillförlitlighet mellan de tre centralorterna mer pendlingsbara. Regeringen har mot denna bakgrund gett Trafikverket i uppdrag att utveckla Kust till Kustbanan.

Kalmar läns läge gör att flyget behövs som ett viktigt komplement till övriga trafikslag. Flygplatsen är en regional angelägenhet och för att stärka möjligheterna för den regionala utvecklingen förvärvade Region Kalmar Län 50 procent av aktierna i Kalmar Öland Airport AB den 1 april 2020. Pandemin har slagit hårt mot branschen. Att värna tillgängligheten med flyg till vår region är centralt i den omställning som nu pågår.

Kommunen har medverkat till finansieringen av Stångådalsbanan och deltagit i en åtgärdsstudie, för att öka arbetspendlingen norrut. En mötesstation norr om Kalmar krävs och det är en fråga vi kommer att fortsätta driva. Kommunen har också initierat en dialog med Trafikverket om ett framtida eventuellt stationsläge.

För näringslivet i regionen är Kalmar hamn en strategisk knutpunkt, som binder ihop land- och sjötransporter. Kalmar hamn har även blivit en viktig aktör för ökad sjöfartssäkerhet, genom bogserbåtssamarbete med andra hamnar. Under 2020 har hamnen muddrats för cirka 12 miljoner kronor. Ett lyckat projekt som bidrar till ökad ekonomisk och ekologisk hållbarhet, genom att större fartyg kan angöra. Projektet skapar också högre effektivitet för företag som använder Kalmar hamn som nod i sitt transportsystem.

Majoritetens inriktning är att:

- aktivt stödja infrastrukturåtgärder som tåg mellan Kalmar och Alvesta samt Stångådalsbanan för att skapa en gemensam arbetsmarknadsregion. Det långsiktiga målet är dubbelspår på sträckan Kalmar-Alvesta.
- aktivt stödja utvecklingen av flyget till och från Kalmarregionen.
- aktivt stödja expansionen av Kalmar hamn och bogserbåtsverksamheten för att öka sjöfartssäkerheten i södra Östersjön.
- stödja arbetet med att få till stånd förbifart Bergkvara, Mönsterås och Jämjö.

Universitetsstaden Kalmar

Linnéuniversitetet ingår nu som ett av sju universitet i EUniWell, Europauniversitetet för välbefinnande.

Universitetskonsortiet förenar de sju europeiska universiteten i Birmingham, Köln, Florens, Leiden och Nantes, med Semmelweis (Budapest) och Linnéuniversitetet Kalmar/Växjö.

Genom utbildning och forskning på hög nivå vill EUniWell bidra till att skapa en miljö som stöder individuellt, socialt och miljömässigt välbefinnande i ett globalt sammanhang.

Stödet från universitetens värdstäder har varit viktigt inför denna satsning, som även kommer att ge möjlighet till fler internationella samarbeten mellan kommunerna.

I pandemins spår, har universitet och högskolor i landet fått rekordmånga sökanden och ett ökat antal studieplatser. I maj 2020 stod det klart att regeringen tilldelar Linnéuniversitetet 138 nya utbildningsplatser, och för år 2021 får Linnéuniversitetet ytterligare 708 nya platser. Kalmar är väl rustad. Vi är en av få städer i landet som erbjuder studentbostadsgaranti och det har vi gjort länge. I Kalmar arbetar vi aktivt med bostadssituationen för studenter och utökar med 150 nybyggda studentbostäder.

Efter många år som gul stad enligt Sveriges förenade studentkårers (SFS) bedömning av studenternas bostadssituation, har Kalmar nu blivit en grön stad. En studieort blir grön om den kan erbjuda studenter ett tryggt boende inom en månad.

Utvecklingen med ett ökat antal studerande och att bli en bättre studentstad, diskuteras fortlöpande via överenskommelse för strategiskt partnerskap mellan Linnéuniversitetet, Linnékåren samt Kalmar och Växjö kommun. Målet för partnerskapet är en attraktiv kunskapsregion för studenter, invånare, forskare och företag. Fokus 2020–2022 är samverkan för att få fler studenter vid Linnéuniversitetet att börja arbeta i regionen efter avslutade studier, bland annat genom en närmare koppling mellan utbildningar och regionalt arbetsliv.

Den nya universitetskajen färdigställs i hjärtat av Kalmar och bidrar till en levande stadskärna. I maj 2021 kommer de nybyggda lokalerna att invigas. Genom fler samarbeten och gemensamma aktiviteter med Linnéuniversitetet stärks Kalmar som en modern universitets- och studentstad. Kalmar är en stark industrikommun. Att en ingenjörutbildning åter ges vid universitetet är resultatet av en mångårig dialog med näringsliv och universitet. Den allmängiltiga rättighet som Linnéuniversitetet fått för civilingenjörutbildning innebär en möjlighet att i framtiden starta civilingenjörutbildningar även i andra ämnen.

Att en läkarutbildning finns i Kalmar genom Linköpings universitetet stärker oss också som universitetsstad.

Kalmarmöten – Universitetsstaden Kalmar

Universitetet är mer än bara nya byggnader. Det innebär nya människor, möten och möjligheter. Årligen kommer det cirka 2 000 nya studenter varav 140 är internationella studenter. Kalmar blir en kärna där det ständigt föds nya idéer och drömmar. En grogrund för utveckling och utbyte mellan oss som lever och verkar här och alla de som gör våra nya byggnader till just ett universitet.

I samverkan med Linnéuniversitetet positionerar vi oss som en attraktiv universitetsstad och universitetsregion nationellt och internationellt. Vi skapar mötesplatser och möjlighet till kunskaps- och erfarenhetsutbyte på hög nivå med en bredd av aktiviteter. Allt detta samlar vi under parollen Kalmarmöten och det blir en viktig del i regionens utveckling. Kalmarmöten är aktiviteter som synliggör, förenar, engagerar och ökar dialogen mellan Linnéuniversitetet och invånare, näringsliv samt myndigheter i Kalmarregionen. Redan nu finns 29 avtalade Kalmarmöten, jämnt fördelade mellan Kalmar kommunkoncern, Linnéuniversitetet, föreningar och organisationer.

Majoritetens inriktning är att:

- öka samverkan mellan Linnéuniversitet, Kalmar kommunkoncern och övriga aktörer. Kommunen avsätter därför 1,5 miljoner kronor per år för områdena: Grön tillväxt, Blå tillväxt och IT/teknik.
- öka andelen studenter som stannar kvar i regionen efter avslutade studier.

Besöksnäring

Kalmar har genom åren byggt upp ett starkt varumärke och ett brett evenemangsutbud. Detta har skett genom satsningar på Destination Kalmar med sina verksamheter: Kalmar Slott, kommunikation och värdskap samt partnerskap. Dessutom har en evenemangsstrategi antagits.

Det starka varumärket vill vi behålla och fortsätta utveckla. Besöksnäringen är en av de viktigaste sektorerna för Kalmar kommun. Vi vill stärka hela kommunens besöksnäring och har genomfört flera projekt för att stärka landsbygden. Ett exempel är ett friluftsprogram som beskriver alla attraktiva områden för friluftsliv och friluftaktiviteter som finns i kommunen. Arbetet med att göra *hela* kommunen attraktiv året om fortsätter.

Under 2020 har näringen drabbats hårt av pandemin och den närmaste tiden är oviss. Kommunen följer noggrant utvecklingen för att kunna anpassa verksamheten. Samtidigt genomförs och planeras aktiviteter som snabbare kan ta oss tillbaka och överträffa det rika utbud Kalmar normalt sett har. Under 2020 har en ny idékatalog tagits fram för fysisk utveckling av platser för att ytterligare öka Kalmar kommuns attraktionskraft som besöksmål. Många av idéerna tar avstamp i att utveckla och lyfta fram kustnära och historiska platser. Årliga investeringsmedel är avsatta för att genomföra några åtgärder varje år de kommande åren. Kommunen har även börjat anlägga en havspromenad vid Tjärhovet och påbörjat muddring i slottfjärden för en ny gästhamn för småbåtar. En kampanj för att minska nedskräpning har genomförts och fått efterföljare i andra kommuner. Arbetet med hållbara evenemang kommer att fortsätta. Det hållbara och gröna Kalmar ska lyftas fram som resmål för naturturism och hemmasemester.

För att ytterligare främja besöksutvecklingen utvecklas verksamheten i Destination Kalmar under 2021 med en så kallad Convention Bureau, CVB. En CVB är en funktion som strategiskt arbetar med destinationsutveckling genom möten i nära samarbete med andra aktörer. Tanken är att stödja personer och organisationer att våga och vilja, ansöka om och värva möten till kommunen.

Attraktiva arenor är viktiga för att locka arrangörer att genomföra event och arrangemang i kommunen. Arbetet med samtliga arenor fortsätter och parallellt inleds under 2021 en omvandling av Fredriksskans till en av landets främsta konsertarenor.

Majoritetens inriktning är att:

- öka kapaciteten för besöksnäringen genom fler möjliga platser inom hotell, vandrarhem,

camping och Bed and Breakfast.

- försköna ett parkområde genom att anlägga en rosenträdgård.
- införa en Convention Bureau för att värva möten till kommunen.
- fortsätta arbetet med att utveckla evenemangsarenorna.

Ett rikt kultur- och fritidsliv

Kalmar kommun har antagit ett kultur- och fritidspolitiskt program för att säkerställa en fortsatt utveckling av ett redan stort utbud. Ett rikt och levande kultur- och fritidsliv är en viktig förutsättning för en plats attraktivitet. Det stärker invånarnas känsla av livskvalitet. En plats där människor upplever glädje och gemenskap har en positiv inverkan på trygghet, hälsa och välbefinnande samt är förutsättning för en demokratisk utveckling.

Kultur- och fritidslivet ska vara öppet och tillgängligt och det ska finnas förutsättningar för alla att vara delaktiga. Kommunen ska ge medborgarna olika former av mötesplatser och via dessa kreativa och inspirerande miljöer, stimulera till både fysisk aktivitet och skapande. Vi ska också skapa och möjliggöra naturupplevelser och rekreation.

Ett inkluderande kultur- och idrottsliv har betydelse för integration och för att ta tillvara olika influenser och kompetenser. Mångfald ser vi som det normala och vår verksamhet ska vara värdeskapande. Kvalitet går före kvantitet och det förstnämnda ska ses utifrån verksamhetens målgrupper

Kalmar ska erbjuda varierade kulturupplevelser. Samarbete mellan föreningar, kommunen och olika aktörer är nyckeln för att lyckas. Det är genom att träffas och samverka som vi får möjlighet att diskutera verksamheter, idéer, aktiviteter, värderingar, samarbetsmöjligheter och utmaningar som vi står inför.

För föreningslivet behövs bra ändamålsenliga lokaler, ett exempel är nya omklädningsrum och ny klubblokal på Södra Utmarken. Under 2020 övertog kommunen Guld fågeln Arena och påbörjade bygget av en ny ishall. Invigningen av bibliotekets nya lokaler markerade starten för ett sammanhängande kulturkvarter med kulturcentrum vid Tullslätten och Sveaplan. Kulturkvarteret blir en ny, kreativ och välkomnande mötesplats mitt i Kalmar, för alla människor, i alla åldrar, året runt.

Fredriksskans är på väg att renoveras med bland annat nya löparbanor. En ny sporthall vid Gröndal och Rinkabyholms sporthall i Södra Staden står snart klara. Det nya friluftsprogrammet ska kompletteras med en handlingsplan. Programmet beskriver bland annat de områden för friluftsliv och friluftaktiviteter som finns i kommunen. Vi fortsätter att byta ut konstgräsmattor och bygga nya konstgräsplaner, bland annat på Gröndal och Södra Utmarken. På detta vis säkerställer kommunen möjligheten för föreningslivet i hela Kalmar att utvecklas.

Majoritetens inriktning är att:

- fullmäktige under året beslutar om driftsform/ägande för en ny bad- och friskvårdsanläggning som innebär en fortsatt bred, tillgänglig verksamhet för skolor, föreningsliv, allmänhet med flera.
- ett Kulturkvarter ska stå klart år 2022.
- under året börja bygga nya omklädningsrum och ny klubblokal på Södra Utmarken.
- 1-procentregeln för konstnärlig gestaltning ska vara norm vid nybyggnation och gälla hela kommunkoncernen.
- bibliotek, kulturskola och genussmarta fritidsgårdar är viktiga mötesplatser som ska utvecklas.

- fortsätta att på olika sätt stödja föreningslivet att klara sin verksamhet under och efter covid-19-pandemin.
- den avgiftsfria sommarlovsverksamheten för barn och ungdomar mellan 6 och 15 år bedrivs 2021, även om det riktade statsbidraget uteblir. Kommunstyrelsens arbetsutskott ges rätten att tilldela kultur- och fritidsnämnden ytterligare 0,5 miljoner kronor i driftbudgetram för att säkerställa denna uppskattade och viktiga verksamhet.

Bostadssituationen

Kommunen har fått fart på byggandet och vår höga ambition kvarstår. Planberedskapen i Kalmar är god och ska upprätthållas på en nivå som gör att vi klarar bostadsförsörjningen långsiktigt. Vi ska arbeta för att färdigställa minst 500 bostäder per år och det kräver samverkan mellan kommunens förvaltningar, bolag och privata aktörer. Det kommunala bostadsbolaget Kalmarhem har ett särskilt ansvar för att byggtakten hålls på en hög nivå. Kalmarhems andel av byggandet är 75 hyreslägenheter per år under en rullande femårsperiod. Under 2020 omvandlades 52 lägenheter till ungdomsbostäder, samtliga hyrdes ut direkt.

Just nu tas en ny översiktsplan fram för Kalmar kommun, som ersätter gällande plan från 2013. Översiktsplanen anger inriktningen för den långsiktiga utvecklingen av den fysiska miljön. Planen ska ge vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. En aktuell översiktsplan bidrar även till att stärka kommunens attraktionskraft och skapa förutsättningar för hållbar tillväxt. Ledordet i arbetet med den nya översiktsplanen är livskvalitet. Under 2019 och 2020 har en definition av vad livskvalitet innebär för kommunens fortsatta utveckling arbetats fram med hjälp av medborgardialog och omvärldsanalys. Samråd för översiktsplanen kommer att genomföras under 2021. Samrådet är ett viktigt led i att skapa delaktighet kring hur vår kommun ska utvecklas.

Kommunen arbetar med ett planprogram för Snurrom-området. Planen är att cirka 10 000 människor ska kunna bo nära naturen, med goda trafikförbindelser och förutsättningar för rekreation. Planprogrammet tar ett helhetsgrepp om Snurrom för att underlätta detaljplanarbete, men också för att skapa en dialog och förståelse för hur vi vill utveckla området.

En god planberedskap är viktig för att klara bostadsförsörjningen. Varje vår och höst förnyas prioriteringen av vilka detaljplaner vi ska jobba med. För närvarande är 35 detaljplaner prioriterade som möjliggör cirka 3 500 bostäder, varav cirka 420 bostäder i småhus.

Kalmar ska ha en blandad bebyggelse. Kommunen vill medverka till att det byggs i *hela* kommunen och vi har en generös syn på byggande på landsbygden. Vi vill nu testa så kallad dubbel markanvisning när det är lämpligt. Dubbel markanvisning innebär att en byggherre, för att få markanvisning på en attraktiv fastighet, även förbinder sig att bygga i en av kommunens mindre tätorter.

Det är av största vikt att få fram hyresbostäder med rimliga hyror och det kommer att vara en variabel vid fördelandet av framtida byggrätter.

Majoritetens inriktning är att:

- samlat i kommunkoncernen medverka till att minst 500 bostäder färdigställs årligen. Kommunen ska i sitt planarbete se till att det finns minst 50 nya villatomter varje år.
- statliga investeringsstöd ska sökas där det är möjligt, för att få ned hyrorna.

- Kalmarhem ska öka antalet ungdomsbostäder till 75 under 2021 och vi ser gärna att det utökas tillsammans med andra fastighetsägare. Kommunen påbörjade arbetet med ungdomsbostäder under 2020.

Infrastruktur

Norra länken är ett sätt att koppla ihop Snurrom med kollektivtrafik i nord-sydlig riktning. Ambitionen är att Vänskapens väg ska vara förlängd hela vägen upp till Snurrom senast när den nya bad- och friskvårdsanläggningen invigs. Möjligheten att anlägga en bussgata genom Norrliden och koppla ihop den med trafiklösningar i Djurängen och Oxhagen studeras under 2021. Resurser avsätts för att förverkliga Norra länken åren därefter och avsikten är att söka statlig medfinansiering i form av stadsmiljöavtal. Samtal pågår med regionen och KLT om möjligheten att få in kollektivtrafik i Snurrom i närtid.

Behovet av en mer kapacitetsstark kollektivtrafik längs Norra vägen är mycket tydligt. Förutsättningar för nya kollektiva transportlösningar fortsätter att utredas.

Kalmar Vatten fortsätter sitt arbete med VA-förnyelse för att uppnå målet om en förnyelsetakt på 100 år. Kommunen satsar fyra miljoner kronor per år för att förbättra samförläggning och samordning av andra delar i samband med ledningsförnyelse. Under 2021 kommer VA-förnyelse att fortsätta i Berga och Johannesborg samt starta i Getingen. För den kommande VA-förnyelsen i Norra Långgatan är projekteringsmedel upptagna i investeringsbudgeten. Under 2021 fortsätter arbetet med att tydligare samplanera förnyelsearbetet.

Attraktiva tätorter och landsbygd

Kommunen vill fortsätta satsa på landsbygdsutveckling och lägga mening bakom uttrycket att hela Kalmar ska leva. Genom åren har vi medvetet och strategiskt medverkat till en positiv utveckling och inflyttning till landsbygden. Satsningar på bygdepeng, nödvändig service som bensinstation, servicepunkter i livsmedelsbutiker, fiberutbyggnad och byggbara tomter på landsbygden har bidragit till att kommunen en andra gång utnämns till Årets landsbygdskommun av folkrörelserådet Hela Sverige ska leva.

Kommunen ska fortsätta stärka servicen på landsbygden och aktivt stödja engagemanget bland ideella föreningar, invånare och näringsliv. Mötesplatser ska skapas för att främja dialogen. Hela Kalmar ska växa och därför är fiberutbyggnad, digitalisering, byggnation av alternativa boenden samt fortsatt utveckling av förskolor och skolor avgörande för en fortsatt växande landsbygd. Stora kommunala investeringar i hela Kalmar kommun visar att vi menar allvar.

Den viktigaste satsningen för att hela Kalmar ska utvecklas är att alla senast år 2020 ska ha tillgång till fiber, en satsning som till största delen avslutad, men fortsätter en bit in i 2021 på grund av att tillståndsgivning i vissa delar förskjutit arbetet. Med utbyggnaden av fiber har vi löst den kanske mest avgörande förutsättningen för att nå tillväxt och utveckling i hela kommunen.

Under 2018 kunde lokala utvecklingsgrupper ansöka om en så kallad bygdepeng för att utveckla sin ort, by eller stadsdel. Bygdepengen togs emot mycket väl och det var många spännande och kreativa projekt som genomfördes runt om i kommunen. Bygdepengen genererade projekt i 27 föreningar och aktiviteter i 22 olika områden. Satsningar på att utveckla platser för friluftsliv var populära, till exempel badbryggor, lekplatser, vandringsleder och utegym. Kommunen gör nu en förnyad satsning på bygdepeng med två miljoner kronor per år de kommande två åren.

Majoritetens inriktning är att:

- göra en förnyad satsning på bygdepeng med två miljoner kronor per år de kommande två åren.
- genomföra en informationskampanj kring möjligheterna med fiber.
- permanenta 2020 års höjning på en miljon kronor till enskilda vägar.

Kalmar ska vara en trygg kommun

Upplevelsen att bo i en trygg kommun är en stark tillväxtfaktor och den är också avgörande för livskvaliteten i en kommun. Den viktigaste utgångspunkten för trygghetsarbetet är att kommunen fortsätter att utvecklas som en säker plats att leva på och att invånarna kan känna sig trygga och uppleva livskvalitet i en växande och utvecklande kommun.

Många människor, även i Kalmar, upplever en ökad oro för att utsättas för brott. Kriminalitet ska bekämpas med samhällets fulla kraft. I Kalmar görs många insatser för att motverka brottslighet. Mer behöver dock göras.

En av åtgärderna som byggts upp de senaste åren är Trygghets- och larmcentralen, TLC, bemannad dygnet runt, året om. Verksamheten i TLC har utvecklats genom åren och idag ansvarar TLC också för kommunens ordningsvakter och teknisk samordning vid stora evenemang. Genom bemanningen dygnet runt har tillgängligheten och möjligheten för kommunens invånare att få hjälp och stöd i olika situationer ökat väsentligt.

Sedan en tid tillbaka pågår ett aktivt arbete med implementering av en ny larm- och skyddspolicy i kommunen som bland annat innebär att kommunkoncernens samtliga inbrottslarm och kameraanläggningar ska kopplas till TLC och att skalskyddet behöver förbättras vid flera skolor. Detta arbete kommer att fortsätta även under 2021. Samtliga verksamheter inom Kalmar kommunkoncern ska anslutas till TLC.

Kvarnholmen är kommunens nöjescentrum och tillsammans med Kalmar City har flera trygghetsåtgärder genomförts i centrum, bland annat förbättrad belysning och trygghetsvandringar. Många av insatserna har rymts inom ramen för Purple Flag-samverkan.

Genom ett idéburet offentligt partnerskap, IOP, har socialförvaltningen och IFK Kalmar byggt upp en stabil verksamhet med vuxenvandringar i stadskärnan. Under Coronapandemin har fler områden och föreningar involverats. Här verkar kommunen för en fortsatt samverkan och utveckling.

Att motverka brottslighetens grundorsaker handlar till stor del om att skapa en god välfärd för alla. Rätt till en trygg och säker barndom samt uppväxt utan våld och droger är kanske det mest centrala. Kalmar bedriver sedan många år, inom ramen för sitt folkhälsoarbete, ett framgångsrikt och effektivt drogforebyggande arbete, och det ska vi fortsätta med.

Kommunen är tillsammans med Polisen kärnan i det lokala brottsforebyggande arbetet och det är viktigt att detta arbete bedrivs långsiktigt, effektivt och kunskapsbaserat. Kommunen har en väl utarbetad samverkan med lokalpolisområde Kalmar, som regleras genom ett samverkansavtal och gemensamma medborgarlöften. Tillsammans har parterna de senaste åren utvecklat former för att ta fram gemensamma lägesbilder och samordna operativa resurser genom EST-Kalmar (Effektiv samverkan för trygghet). Det strategiska arbetet samordnas genom ett lokalt brottsforebyggande råd.

Det finns metoder och modeller som fungerar för att stoppa och minska våldet, under förutsättning att lokalsamhället arbetar tillsammans. För att samla lokala aktörer och få till

stånd ett samarbete på alla nivåer med samma målbild har Kalmar kommun anslutit sig till Länsstyrelsens satsning "Kommun fri från våld". Arbetet är långsiktigt och under 2021 ska kartläggnings- och kompetenshöjande insatser prioriteras parallellt med att ett lokalt nätverk etableras.

Förebygga ungdomsbrottslighet

Samhället behöver bedriva ett brett och utvecklat förebyggande arbete mot brott och för att förhindra att unga involveras i kriminalitet. Viktiga kommunala verktyg för ett effektivt brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete finns inom socialtjänst, skolverksamhet, fritid och i arbetet med samhällsplanering och tillsyn. Kommunen har lång erfarenhet av socialt fältarbete, och socialtjänstens förebyggandeteam arbetar metodiskt och systematiskt förebyggande och med tidiga insatser riktade till barn och unga samt deras familjer. En både effektiv och synlig åtgärd mot gängproblematik och rekrytering av unga till kriminalitet. Under 2021 kommer även arbetet med sociala insatsgrupper att intensifieras, likaså samordnade insatser för barn och unga i riskzon för kriminalitet. Ett annat prioriterat område är ett samordnat stöd till unga som vill lämna kriminella miljöer.

Räddningstjänsten

En utredning pågår om ett förbund mellan räddningstjänsterna i nio av länets kommuner. Det kommer också nya krav på att kommunen ska ha ett ledningssystem för räddningstjänsten. I systemet ingår en övergripande ledning - ett inre befäl - som ständigt ska upprätthållas. Denna funktion kommer att permanentas från och med 2022. Den övergripande ledningen kan ske i samverkan mellan kommunerna.

I denna budget stärks kommunens arbete kring trygghet. Mer behöver göras. Samordningen ska bli tydligare. De förebyggande insatserna ska bli fler och kampen mot brottslighet ska intensifieras. Kalmar ska vara en trygg kommun för både invånare och besökare.

Majoritetens inriktning är att:

- en ny enhet för trygghet och säkerhet inrättas vid kommunledningskontoret med en ny chefstjänst. Enheten kommer att bestå av: TLC, brottsförebyggande strategiskt arbete, kommunala ordningsvakter, intern säkerhet och skydd, civilt försvar samt särskilda aktivitetsledare kopplade till ungdomar. Två miljoner kronor avsätts för en chefstjänst och två ytterligare aktivitetsledare.
- utöka till tolv ordningsvakter på deltid. Kommunen har idag nio ordningsvakter på deltid som är tillgängliga dagar, kvällar och nätter på Kvarnholmen, vid Långviken och aktivitetsparken i Norrliden. Kommunen ansöker dessutom hos Polisen om att göra hela Kalmar stad till paragraf 3 område. För detta avsätts 2,5 miljoner kronor.
- ett nytt operativt trygghetsråd inrättas för det dagliga operativa arbetet. Till rådet knyts berörd verksamhet i Kalmar kommunkoncern och Polisen. Rådets uppdrag är att säkerställa att samverkan mellan kommunkoncernens olika delar fungerar och är rationellt. Det Operativa trygghetsrådet rapporterar till Brottsförebyggande rådet och kommunstyrelsens arbetsutskott.
- arbetet med kameraövervakning intensifieras. Kommunen ska aktivt driva frågan mot fastighetsägare på de platser där kommunen bedömer att kameror bör finnas. Dessa kameror kopplas till TLC.
- socialförvaltningens viktiga arbete inom individ- och familjeomsorg förstärks med ytterligare två miljoner kronor.
- föräldrastödsutbildning och gratis lovaktiviteter permanentas.
- IOP-avtalet med IFK Kalmar permanentas och förstärks. Idag finns ett väl fungerande samarbete med IFK Kalmar om vuxenvandringar. Fler föreningar bjuds in för att öka närvaron av vuxna på kvällar och helger i hela kommunen. För detta avsätts en halv miljon kronor.

- avsätta 250 000 kronor för mer belysning och andra insatser för att öka tryggheten.
- en kommunikationskampanj startar för att informera om vilka insatser som görs för att öka tryggheten, men också för att beskriva det konkreta stöd som enskilda kan få. Stödet kan vara Request stop i kollektivtrafiken eller möjligheten att kontakta TLC om man vill ha kontakt med någon när man går hem på kvällen. Till detta avsätts 200 000 kronor för 2021.
- trygghetsvandringar genomförs i olika delar av kommunen för att kartlägga vilka insatser som kan göras för ökad trygghet.
- tillsammans med gymnasieförbundet erbjuda individuella åtgärder för att motivera ungdomar att genomföra sin gymnasieutbildning (kommunala aktivitetsansvaret, KAA).
- kommunen bjuder in övriga berörda myndigheter för samverkan kring bekämpande av brottslighet, efter en modell som arbetats fram i Södertälje.
- tillsammans med Polisen göra allt för att förhindra etablering av kriminella gäng. Kalmar kommun har hitintills förskonats från sådana etableringar.

Attraktiv stadskärna

Kalmar har en av Sveriges mest attraktiva stadskärnor där stadens kulturhistoria på ett tydligt sätt möter den nya utvecklingen. Vi är en framgångsrik handelsstad och det ska vi fortsätta vara. Kommunen vill i samarbete med Kalmar City fortsätta utveckla stadskärnan med ännu mer kultur, historia, upplevelser, möten, aktiviteter och handel. Arbetet med stadskärnan får aldrig stå stilla och är ännu viktigare nu mot bakgrund av bland annat handels utveckling och den pågående pandemin. Tillsammans med Kalmar City vill vi ta fram en förnyad gemensam målsättning för stadskärnan.

En strategi har varit att utveckla stadskärnan med mer folkliv genom att skapa förutsättningar för mer boende, fler verksamheter och fler besök.

I början av 2020 avslutades saneringen av Fredriksskans och en förnyad Fredriksskansgata. Under året kommer byggnation av cirka 280 nya bostäder att påbörjas. Glebes projekt vid gamla brandstationen färdigställs med cirka 40 nya bostäder och lokaler för verksamhet.

Detaljplanearbete pågår för utveckling av området runt Ölandhamnen med både bostäder, hotell och verksamhetslokaler. Första delen av det nya Kulturkvarteret vid Sveaplan färdigställs i och med att huvudbiblioteket flyttar in i gamla posthuset. Senast år 2022 ska övriga delar av Kulturkvarteret vara färdigställda. Kulturkvarteret blir en självklar mötesplats och bidrar till att utveckla stadskärnan.

Ombyggnation och förnyelse av vatten- och avloppsledningar pågår på Fiskaregatan. Motsvarande arbeten för Norra Långgatan planeras nu i nära samarbete med Kalmar City och fastighetsägarna eftersom de kommer att påverka de mest centrala delarna under en ganska lång tid. Arbetet med att renovera och försköna stadsmuren har pågått flera år och kommer att fortsätta i områdena runt Jordbroporten mot Baronens.

Arbetet fortsätter med handlingsplanen för angöring och parkering i Kalmar City som togs fram i nära samarbete med näringsens representanter. Utvärdering av genomförda åtgärder pågår och samtidig sker detaljplanearbete för p-hus och mobilitetsanläggning vid hamnen.

Flera insatser har gjorts för att öka tryggheten och attraktiviteten i stadskärnan. Kampanjer har skett mot nedskräpning, städningen av gator och torg har utökats och källsorteringskärl har

ersatt papperskorgar i hela stadskärnan.

Majoritetens inriktning är att:

- i samverkan med Kalmar City ta fram en förnyad gemensam målbild för stadskärnan.
- bibehålla och utveckla det goda samarbetet med Kalmar City i alla frågor som berör stadskärnan, bland annat:
 - Fortsätta arbetet med att öka stadskärnans attraktivitet som mötes- och upplevelseplats.
 - Fortsätta arbetet för en ren och snygg stadskärna.
 - Fortsätta trygghetsarbetet i Purple Flag mot en säker och trygg stadskärna.
- förlänga parkeringstiden på ärendeparkeringarna (de röda zonerna) från 30 minuter till en timma.
- förlänga och tidigarelägga vinterparkeringen på Stortorget.
- skapa upplevelser på Stortorget under vinterhalvåret och börja med att testa en isbana.
- se över utsmyckningen i stadskärnan för upplevelser året runt.
- utarbeta ett nytt uteserveringsprogram som träder i kraft under 2021.
- utarbeta ett stadsmiljöprogram för innerstaden och stadskärnan.

Etablering, arbete och välfärd

Kommunfullmäktige beslutade inför mandatperioden om en ny organisation för att sätta fokus på etablering, arbete och välfärd. Från och med den 1 januari 2019 har det nyinrättade utskottet för integration och arbetsmarknad varit verksamt. Det övergripande uppdraget för utskottet är att verka för en samordning av kommunens olika arbetsmarknads- och integrationsinsatser. I det uppdraget ingår även att utveckla samverkan med frivilliga organisationer och företag, för att de samlade resurserna bidrar till att förbättra etablering på bästa sätt. Etablering handlar om att skapa bättre förutsättningar för att individer som är utrikesfödda ska börja arbeta eller utbilda sig och etablera sig i samhället. De frågorna ska drivas framåt aktivt och konkret genom utskottet.

Verksamheten har fortsatt utveckla organisationen där flera enheter jobbar nära tillsammans. Det har bidragit till en effektivare arbete för att minska arbetslöshet, ta emot nyanlända, erbjuda en snabbare integration och etablering på arbetsmarknaden samt ge nya möjligheter att utbilda eller skola om sig.

Arbetsmarknadsenheten erbjuder och står för insatser inom hela kommunkoncernen. Enheten erbjuder individuellt anpassade arbetsmarknadsinsatser, både tidsbegränsade och mer långsiktiga, som i förlängningen ska leda till egen försörjning i form av arbete eller utbildning. Inom kommunkoncernen kan arbetsmarknadsenheten hjälpa unga och vuxna arbetssökande med insatser som exempelvis praktik, arbetsträning och anställning. Genom dessa insatser ökar vi möjligheterna till framtida kompetensförsörjning för Kalmar kommunkoncern och för andra arbetsgivare i kommunen.

Kunskapsnavet ska fortsätta jobba med rekrytering av elever, vägledning och information om utbildning inom hela vuxenutbildningen samt starta nya utbildningar utifrån den lokala arbetsmarknadens behov.

Det finns idag en väl fungerande samverkan mellan kommunen, Arbetsförmedlingen och lokala arbetsgivare genom DUA-samarbetet (Delegationen för unga och nyanlända till arbete). Särskilda insatser ska riktas till utsatta grupper som riskerar att bli långtidsarbetslösa. Dessa

grupper är: ungdomar som saknar behörighet till vidare studier, personer som är utomeuropeiskt födda och personer med funktionsnedsättning. Tack vare denna samverkan får vi fler personer i sysselsättning - jobb eller utbildning - på kortare tid.

Kalmar kommun är medlemmar i DelTa intressenter förening som tillsammans äger DelTa produktion AB. Kommunen har beslutat om en inriktning där DelTa produktion AB delas upp mellan Kalmar och Nybro kommun. Vår inriktning är att Kalmardelen omvandlas till ett kommunalt bolag, som blir ytterligare ett viktigt verktyg i kommunens arbete med arbetsmarknadsinsatser.

Alla invånare i Kalmar kommun ska ha lika möjligheter till arbete, språk och utbildning, hälsa, bostad, social sammanhållning och delaktighet. Den gemensamma nämnaren är kompetens, intresse och behov. Etablering handlar om att människor ska inkluderas i samhället vilket innebär att arbete och egen försörjning har stor betydelse. En snabbare etablering i både samhälle och på arbetsmarknad ökar livskvaliteten och minskar utanförskapet. Det är detta tillsammans som gör det möjligt att klara etableringsuppdraget.

Majoritetens inriktning är att:

- Kunskapsnavet ska vara lyhörd för vilken arbetskraft arbetsgivare i regionen behöver och utifrån det skapa utbildningar som leder till arbete. Kunskapsnavet ska även tillsammans med arbetsmarknadsenheten vara offensiv i att ta del av statliga arbetsmarknads- och utbildningssatsningar, för att möta den efterfrågan på kompetensförsörjning som finns i kommunen, både inom den egna organisationen och inom externa företag.
- genom Kunskapsnavet verka för att antalet utbildningsalternativ, andelen personer som söker yrkesutbildning eller som kan studera inom vuxenutbildning på hemorten ska öka samt att andelen underkända betyg satta inom Kunskapsnavets regi ska minska.
- samtliga nämnder och bolag ska arbeta med och ha aktiviteter kopplade till följande fokusområden: integration, jämställdhet, hbtqi och tillgänglighet.

Tillgänglighet

Kalmar kommun ska vara tillgänglig för alla invånare och besökare, vilket i grunden är en rättighets- och jämlikhetsfråga. Tillgänglighetsarbetet strävar mot full delaktighet i samhällslivet på lika villkor för alla. Ett exempel på tillgänglighet är funktionshinderfrågor och frågor om mänskliga rättigheter för personer med funktionsnedsättning och det berör kommunkoncernens alla ansvarsområden och verksamheter.

Principen om universell utformning ska vara utgångspunkten. Människors olika behov och förutsättningar ska inte vara avgörande för möjligheten till delaktighet. Den av fullmäktige beslutade strategin för arbetet med delaktighet och tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning "Tillträde till samhället", ska vara vägledande i arbetet.

Kalmar kommunkoncern ska tala och skriva klarspråk. Lättlästa texter kan finnas som komplement till kommunens dagliga kommunikation. Genom att jobba med vårt språk blir vi tillgängliga och bidrar till demokrati.

Kalmar kommunkoncern värderar dialog med invånarna högt. Dialogen gör oss bättre, bidrar till verksamhetsutveckling och bygger förtroende.

I Kalmar kommunkoncern tar alla sitt kommunikativa ansvar. Kommunkoncernen präglas av ett ledarskap med en väl fungerande intern kommunikation. Genom professionellt stöd till

verksamheten kan den interna kommunikationen fungera optimalt och bidra till god arbetsmiljö och effektivitet.

Majoritetens inriktning är att:

- Kalmar ska vara en kommun med hög tillgänglighet.
- dialogen med funktionsnedsatta ska öka.
- Kalmar kommunkoncern ska tala och skriva klarspråk.
- strategin "Tillträde i samhället" ska fortsätta implementeras i verksamheterna och principen om universell utformning ska vara vägledande.

Internationellt arbete

Kommunen ska delta i internationellt samarbete och stödja internationalisering. Kommunkoncernens internationella arbete ska ge ökad kompetens och tillväxt. Vi ska aktivt söka stöd ur EU:s och andra internationella fonder och program. Internationellt samarbete blir ett allt viktigare verktyg för att skapa mervärden för kommunens invånare, näringsliv och vår egen verksamhet samt för att uppnå visionen om ett integrerat, hållbart och framgångsrikt Kalmar.

Digitaliseringens möjligheter

Kommunkoncernens fortsatta arbete med digitalisering och automatisering är en strategisk fråga som ska bidra till att verksamhet och processer effektiviseras och att tjänster och service förenklas. Samtliga förvaltningar och bolag skapar årliga handlingsplaner i enlighet med digitaliseringsstrategin för att driva den digitala transformationen framåt.

Utvecklingen av e-tjänster har fortsatt för att effektivisera det interna arbetet samt för att underlätta och öka tillgängligheten för invånare i kommunen.

Vinnovafinansierade projektet "City as a platform" går in i sitt andra år. Projektet samlar 18 medelstora svenska kommuner och syftar till en samordnad infrastruktur för den smarta staden. I det initiala skedet kommer en studie (proof of concepts) att genomföras. Kalmar har bland annat initierat mätning av innehåll i stadens sopkärl samt badplatstemperaturer.

Samarbetet fortsätter med Linnéuniversitetet inom flera områden. Exempel är projekt inom smarta uppkopplade staden samt utredning av framtidens Kalmarapp med ett innehåll som möter invånarnas behov.

Inom området Ett växande attraktivt Kalmar, finns följande mål och uppdrag

Långsiktiga mål

- Kalmar ska ha lägre arbetslöshet än riket och vara topp tre i jämförelse med "liknande kommuner övergripande" enligt SCB och våra jämförelsekommuner i 3KVH.
- Kalmar ska ha lägre arbetslöshet för utrikesfödda än riket och vara topp tre i jämförelse med "liknande kommuner övergripande" enligt SCB och våra jämförelsekommuner i 3KVH.
- Kalmar ska vara topp tre avseende tryggaste kommun i jämförelse med "liknande kommuner övergripande" enligt SCB och våra jämförelsekommuner i 3KVH.
- Kalmar ska vara topp tre när det gäller företagsklimat i jämförelse med "liknande kommuner övergripande" enligt SCB och våra jämförelsekommuner i 3KVH.
- Kalmar ska vara topp tre i Sverige att besöka, att växa upp, bo och åldras i, i jämförelse med "liknande kommuner övergripande" enligt SCB och våra jämförelsekommuner i 3KVH.

- Kalmarhem ska producera minst 75 bostäder per år under en rullande femårsperiod.
- Kalmar Vatten ska långsiktigt sträva mot en VA-förnyelsetid på 100 år, men med hänsyn till koncernens totala investeringsplanering kan volymen vara lägre enskilda år.
- Köpa in mer mark utifrån kommunens långsiktiga behov.

Mål 2021

- Samlat i kommunkoncernen ska vi möjliggöra att minst 500 bostäder kan färdigställas, varav hälften är hyresbostäder. Kommunen ska i sitt planarbete se till att minst 50 nya villatomter tillförs.
- Kommunen ska få fler i arbete snabbare. 30 procent av de som lämnar etableringsuppdraget ska gå till arbete eller reguljära studier.
- Vid avslut hos arbetsmarknadsenheten ska minst 40 procent av deltagarna gå till ett arbete på den reguljära arbetsmarknaden eller till studier som kan finansieras via studiemedel från CSN.

Uppdrag till kommundirektören:

- Färdigställ verksamhetsområden för företag för att möta den efterfrågan som finns på etableringar i Kalmar.
- Genomföra en utredning av systemet för bidrag till enskilda vägar.
- Starta en ny enhet för Trygghet och säkerhet vid kommunledningskontoret. De interna befintliga resurserna ska finnas i enheten från januari 2021.
- Alla larm och skyddstjänster i kommunkoncernen ska anslutas till TLC.
- Utredda förutsättningarna för att implementera konceptet BoTryggt 2030 i planeringsprocessen.
- Anta och implementera en integrations- och etableringsstrategi inom kommunkoncernen.
- Utred möjligheterna till, och formerna för, att kultur- och fritidsförvaltningen hyr Salvehuset i syfte att utveckla föreningslivet vid Kalmar dämme med omnejd för mtb-cykel och andra friluftslivsdelar.
- Utred förutsättningarna för insatser som bidrar till ökad attraktivitet i Oxhagen. I uppdraget ingår att utreda möjligheten till en multiarena i Oxhagen.
- Genomföra och testa så kallad dubbel markanvisning.

Hög kvalitet i välfärden

I Kalmar ska allas liv präglas av trygghet, kvalitet, tillgänglighet och delaktighet. Invånare i Kalmar ska känna sig trygga med att kommunens verksamheter alltid finns när enskilda behöver den och att verksamheten bedrivs med god kvalitet. Den fattigdom som drabbar barn ska med alla tillgängliga medel bekämpas. Varje barn ska utvecklas allsidigt, såväl socialt och emotionellt som kunskapsmässigt. Våra förskolor och skolor ska hålla en hög kvalitet.

Attraktiv skola

Kalmar kommun har en hög ambition när det gäller förskola, skola och fritidshem. Vi ska bli en av Sveriges 30 bästa skolkommuner. För att ha en möjlighet att nå det uppsatta målet i den utbildningspolitiska visionen måste fokus i utvecklingsarbetet ligga på att utveckla undervisningen och höja kvaliteten i verksamheten. Barnen och eleverna ska få de bästa förutsättningarna att uppnå kunskapskraven samt i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen. Förskolan, skolan och fritidshemmen ska fånga alla barns och elevers lust att lära sig och uppmuntra varje individ att vilja utvecklas. Hela verksamheten ska samarbeta i ett 1–16-årsperspektiv för att förbättra kunskapsresultaten.

Investeringarna i skolverksamheten har de senaste åren varit stora. Ny skola i Djurängen, ny förskola i Läckeby, om- och tillbyggnad av skolorna i Falkenberg och Barkestorp, utbyggnad av Rocknebyskolan, ny förskola och särskola vid Tallhagen och ny förskola på Karlssons äng. För att möta befolkningstillväxten och skapa goda lärmiljöer fortsätter satsningarna. Kommunen gör detta genom att under 2021 färdigställa resterande delar av den nya Tallhagsskolan. På så sätt frigörs ytor på befintliga skolor i Kalmar tätort och dessa ytor anpassas för yngre åldrar. Här finns en stor satsning på Kalmarsundsskolan. Vi bygger även nya skolor i Södra staden (Rinkabyholm) samt nya förskolor i Oxhagen och Lindsdal. Norra Kalmar har stark tillväxt och inom några år finns behov av en helt ny skola även här. Andra behov är: inflytande och delaktighet för elever, trygghet i form av goda utvecklings- och studiemöjligheter, trygga och säkra skolvägar, en giftfri vardag, kunskap om kommande arbetsliv och en jämställd skola. Utbildningen ska självklart också vara avgiftsfri.

I våra ambitioner att vara en av landets bästa skolkommuner ingår gymnasieskolan. Vi vill att våra gymnasieskolor förbereder våra ungdomar på såväl högre studier som ett inträde på arbetsmarknaden.

Under det kommande decenniet ökar antalet 16–19 åringar inom Kalmar kommun och det innebär att den potentiella målgruppen till gymnasieskolan blir större. Enligt befolkningsprognosen kommer antalet 16–19 åringar att öka procentuellt med cirka 16 procent fram till år 2029. Under 2019 och 2020 har vi utöver demografi höjt medlemsbidraget till gymnasieförbundet (kronor per elev) med drygt 16 miljoner kronor.

Alla vuxna ska ges möjlighet att vidga sina kunskaper och utveckla sin kompetens för att främja personlig utveckling, livslångt lärande och sysselsättning. Vuxenutbildning ska ha fokus på resultat i form av arbete och utbildning med de studerande och näringslivets behov i centrum. Regeringens kunskapslyft byggs ut med nya platser inom Yrkeshögskolan, högskoleutbildningar, folkhögskolan och den yrkesinriktade vuxenutbildningen. För Kunskapsnavets del innebär det en möjlighet till utökningar inom yrkesvux och yrkesförarutbildningen. Det finns en stor efterfrågan på sådan kompetens från arbetslivets företrädare och många kommuninvånare önskar utbildning på denna nivå.

Svenska för invandrare ska uppnå goda resultat i ett nationellt perspektiv. Undervisningen ska

utgå från individens utbildningsbakgrund och kopplas till tidigare arbetslivserfarenhet för att främja snabbare etablering på arbetsmarknaden. Digitaliseringens möjligheter ska tas tillvara.

Majoritetens inriktning är att:

- vi bygger om Kalmarsundsskolan till en F-6 skola för att möta tillväxten i området och skapa goda lärmiljöer.
- vi bygger åtta nya förskoleavdelningar i Oxhagen (Topasen) för att möta utvecklingen i området.
- vi ger full kompensation för den demografiska utvecklingen inom skolan.

Omsorg för de äldre

Kalmar ska ha en omsorg i nationell framkant. Målet är tydligt – vi ska bli en av Sveriges trettio bästa äldreomsorgskommuner med fokus på ökad nöjdhet, stärkt socialt innehåll på boende och bättre personalkontinuitet inom hemtjänsten. Kalmars äldreomsorg har klarat pandemin väl. Vi var tidigt ute med att etablera ett evakueringsboende, som bidrog till att smittspridningen av Covid-19 kunde begränsas på våra boenden och i hemtjänsten. Utbildningssatsningar, tillsättandet av hygienombud, säkrad varuförsörjning av skyddsutrustning, ett proaktivt rekryteringsarbete, uppstarten av ett särskilt Coronateam inom hemtjänsten samt ett mycket nära samarbete med regionen är andra faktorer som har bidragit till att antalet smittade omsorgstagare med Covid-19 har kunnat begränsas i Kalmars äldreomsorg.

För att ha en äldreomsorg i framkant ska vi fortsätta jobba innovativt och vidareutveckla samarbetet med till exempel frivilligorganisationer, Region Kalmar län och Linnéuniversitetet. Sedan tidigare har omsorgsförvaltningen en klinisk lektor inom hälso- och sjukvården, i samarbete med Linnéuniversitetet. Nu har omsorgsnämnden också Kalmars första kommundoktorand med inriktning på kvalitet inom äldreomsorgen. Omsorgsnämnden har infört stipendier för uppsatser inom e-hälsa och välfärdsteknik. Sedan tidigare fanns det studentstipendier inom äldreomsorgen i Kalmar med inriktning hälso- och sjukvård samt socialt arbete och ledarskap. Som en av landets tio modellkommuner inom e-hälsa under 2020–2022 kommer digitalisering och välfärdsteknik vara fortsatt viktiga delar för äldreomsorgens utveckling i Kalmar. Digital signering av läkemedelslistor, fler läkemedelsautomater, digitala tillsynsbesök dagtid och ett fortsatt digitalt utvecklingsarbetet med regionens system Cosmic är några viktiga beståndsdelar i e-hälsoarbetet.

Äldre i Kalmar kommun ska kunna leva ett aktivt och meningsfullt liv, ha inflytande och vara delaktiga i samhället och i sin vardag. Var och en ska kunna verka och åldras i trygghet och med bibehållen integritet, bemötas med respekt och värdighet samt ha tillgång till god vård och omsorg. Inom hemtjänsten prioriterar vi särskilt personalkontinuiteten. De äldre ska möta så få olika personal som möjligt och uppleva en ökad kvalitet och trygghet hemma. Under 2021 kommer en större satsning på värdegrundsarbete att genomföras.

Vi vill ha en modern äldreomsorg och vi gör också satsningar på boenden för att nå dit. Med Kalmarlyftet stärker vi det sociala innehållet på vård- och omsorgsboenden ytterligare. Genom mångfald av attraktiva boendeformer ska äldre kunna leva och bo självständigt under trygga förhållanden. De nya boendena på Karlssons äng och Lindsdal, tillsammans med ett framtida övertagande av ytterligare lägenheter på Stensberg under de kommande åren, ger ett sammantaget nettotillskott på cirka 70 vård- och omsorgsboendelägenheter. Det gör att Kalmar har ett av landets mest moderna utbud av vård- och omsorgsboenden och att vi har klarat demografibehovet till 2030-talet. Det ska kännas tryggt att bli gammal i Kalmar.

Kalmars äldreomsorg arbetar aktivt för att säkra den framtida personalförsörjningen. 12

medarbetare har redan påbörjat utbildningen till undersköterska inom ramen för regeringens satsning Äldreomsorgslyftet. Under 2021 och 2022 kommer fler nya medarbetare att kunna utbildas till undersköterskor via Äldreomsorgslyftet. Fler medarbetare utbildas också till handledare och språkombud via Vård- och omsorgscollege, och det gör att omsorgsnämnden kan skapa mer inkluderande arbetsmiljöer och öka kvaliteten i verksamheten.

Under 2021 görs också stora personalpolitiska satsningar, till exempel slopar vi de delade tureorna och verksamhetsbegränsar TTF:erna (Tid Till Förfogande).

Majoritetens inriktning är att:

- fortsätta bygga ut vård- och omsorgsboenden.
- fortsätta arbetet med ökat socialt innehåll som samtal, aktiviteter och promenader.
- tilldela full kompensation för den demografiska utvecklingen inom omsorgen.
- tillföra resurser för att möta ett ökat behov av vård- och omsorgsinsatser för personer under 65 år.
- tillföra resurser till det ökade kommunala sjukvårdsuppdraget. Behovet av mer kvalificerad sjukvård ökar till följd av bland annat snabbare utskrivning från sjukhusvård.
- Södermöre tillförs resurser för att kompensera för sina strukturella förutsättningar.
- fortsätta ett team- och värdegrundsbaserat arbete för ökad kvalitet i äldreomsorgen med omsorgstagaren i fokus.
- slopa delade turer.
- fortsätta samverkan inom Vård- och omsorgscollege samt med Linnéuniversitetet och Region Kalmar län inom hälso- och sjukvård, social omsorg, ledarskap och e-hälsa.

Sociala stöd- och serviceinsatser

I ett Kalmar för alla ska vi främja människors sociala och ekonomiska trygghet, jämlikhet och aktiva deltagande i samhällslivet. Insatser som ges ska anpassas till individuella behov och utformas så att de stärker människors förmåga att leva ett självständigt liv. Människor med funktionsnedsättning ska kunna leva ett aktivt och meningsfullt liv, ha inflytande och delaktighet i samhället och över sin vardag. Människor som befinner sig i socialt svåra och utsatta situationer ska kunna få stöd och hjälp för att förbättra sin livssituation. Digitalisering och välfärdsteknik är en stor möjlighet för utveckling och effektivisering av det sociala arbetet. Det kan bidra till att öka människors självständighet, delaktighet och inflytande.

Den psykiska ohälsan ökar, framförallt bland barn och unga, men även bland den vuxna befolkningen. Många personer som är aktuella i vården för behandling för sin psykiska ohälsa har också ett missbruk eller beroende, en så kallad samsjuklighet. Allt fler unga vårdas för missbruksrelaterade diagnoser. Särskild uppmärksamhet behövs riktas mot att, i samverkan med Regionen Kalmar län, främja barns och ungas psykiska hälsa samt att utveckla och öka kvaliteten inom vården och omsorgen för personer med samsjuklighet och barn i särskilt utsatta situationer.

Majoritetens inriktning är att:

- sociala stöd- och serviceinsatser ska vara av hög kvalitet. De ska vara kunskapsbaserade, effektiva, säkra, individanpassade, tillgängliga, jämlika och jämställda.
- alltid ha barnens bästa i fokus. Även om insatser i första hand riktar sig till vuxna är det viktigt att barnperspektivet alltid säkras.
- fortsätta utveckla arbetet med förebyggande och tidiga insatser för att motverka psykisk ohälsa, våld, missbruk och social utslagning.
- fortsätta utveckla samverkan internt inom kommunen och med externa aktörer, såväl i det förebyggande arbetet och inom tidiga insatser, som i den samordnade och

integrerade nära vården av vuxna och barn med samsjuklighet eller komplexa vårdbehov.

- ställa om arbetsätt så att det i allt högre grad bidrar till att utveckla och stärka den enskildes förmågor och resurser genom användning av ny teknik.
- under 2021–2023 färdigställa cirka 25–30 service- och gruppbofastadsplatser, fördelade på 4 nya bostäder. Under samma period byggs den dagliga verksamheten ut för att bereda sysselsättning för 30–40 nya personer.
- motverka inlåsnings effekter i daglig verksamhet och sysselsättning för personer med funktionsnedsättning samt skapa förutsättningar för personlig utveckling och en möjlig väg till ett lönearbete. Samarbetet med Arbetsförmedling och Försäkringskassan är en viktig del i arbetet.
- kompensera volymökning inom individ- och familjeomsorg, IFO, med två miljoner kronor
- fortsätta kompensera med 16 miljoner kronor för volymökning inom funktionshinderomsorg, LSS

Folkhälsa

I ett Kalmar för alla ska människors sociala och ekonomiska trygghet, jämlikhet och aktiva deltagande i samhällslivet främjas. Insatser som ges ska anpassa till individuella behov och utformas så de stärker människans förmåga att leva ett självständigt och gott liv.

Folkhälsan utvecklas överlag positivt. Andelen invånare med bra självskattat hälsotillstånd är fortsatt hög i kommunen. Hälsan och förutsättningarna för en god hälsa är dock inte jämnt fördelade. "Öppna jämförelser folkhälsa" synliggör några lokala utmaningar inom området. Den psykiska ohälsan ökar framför allt bland barn och unga, men även i den vuxna befolkningen. För att främja psykisk hälsa måste det hälsofrämjande arbetet inom området prioriteras och arbetet för att motverka psykisk ohälsa och förebygga suicid ska intensifieras. Kalmar ska även fortsättningsvis verka för ett samhälle fritt från narkotika och doping, minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol och för ett minskat tobaksbruk. Till detta kommer också arbetet för att förebygga spelproblem. Öppna jämförelser folkhälsa visar också att andelen män i åldersspannet 16–18 år med riskabla alkoholvanor är fortsatt högt, jämfört med övriga kommuner i landet. Det indikerar att arbetet riktat mot denna grupp behöver förstärkas, liksom arbetet att motverka den ökade tillgängligheten av narkotika och narkotikaklassade läkemedel, inte minst bland unga.

Minskad ojämlikhet

Kalmar har under flera år arbetat mot sociala orättvisor. Genom långsiktiga insatser har både andelen barn i så kallad barnfattigdom och andelen vuxna biståndstagare med långvarigt ekonomiskt bistånd minskat. Senaste välfärdsbokslutet och Kalmars sociala kompass visar båda på att vi fortfarande har lokala utmaningar, utmaningar som behöver angripas för att vi ska nå ambitionerna i Agenda 2030 kring minskad ojämlikhet. För att på ett konstruktivt sätt kunna ta oss an arbetet behöver kommunen samverka med både näringsliv och idéburen sektor. Under 2021 etableras en gemensam dialogplattform för samverkan med civilsamhällets lokala företrädare.

Majoritetens inriktning är att:

- fortsätta implementera den suicidförebyggande planen.
- öka fokus på evidensbaserade insatser för att främja psykisk hälsa och reducera psykisk ohälsa.
- etablera ett sammanhållet, tillgängligt och universellt föräldraskapsstöd.
- fortsätta utveckla ANDTS-arbetet.

- etablera ett lokalt nätverk med civilsamhällets organisationer kring social och ekonomisk jämlikhet.

Jämställdhet

Jämställdhet är ett mål i sig men också en förutsättning för tillväxt och hållbar utveckling. Jämställdhet uppnås när kvinnor och män, flickor och pojkar har lika rättigheter, villkor, möjligheter och makt att själva forma sina liv och bidra till samhällets utveckling. Som politisk arena, arbetsgivare och välfärdsleverantör har kommunen en viktig roll i utvecklingen mot ett jämställt samhälle. Öppna jämförelser för jämställdhetsområdet och Agenda 2030 pekar tydligt ut att det finns lokala förbättringsområden.

2018 antog fullmäktige en strategi för arbetet att jämställdhetsintegrera och säkerställa jämställda kommunala verksamheter. För att öka takten och söka goda exempel deltog kommunen under 2019 i SKR:s satsning med modellkommuner, ett arbete som kommer att fortsätta under 2021–2022. Kommunen kommer att vara mentorskommun för Grums, Karlstad och Karlskrona kommun. Under 2020 har en uppföljning av förvaltningarnas utvecklingsarbete genomförts. Den visar att det pågår ett aktivt arbete, men att tidsplanen behöver justeras framåt och att målbilden därför förflyttas till 2024.

Under 2020 har Kalmar kommun varit samordnare i UBC: s jämställdhetsnätverk, en roll som kommer att utvecklas under 2021.

Kvinnofrid

Alla former av våld mot kvinnor och flickor utgör ett stort hinder för jämställdhet, därför måste mäns våld mot kvinnor motverkas. Målet omfattar alla yttringar av fysiskt, psykiskt inklusive sexualiserat våld och hot om våld som riktas mot kvinnor och flickor. Området omfattar även hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och handel med människor för sexuella ändamål. Området är mer omfattande än vad som täcks in av begreppet våld i nära relationer.

Under många år har både ideella och offentliga verksamheter mot mäns våld mot kvinnor vuxit fram. Trots detta är våldet ännu omfattande och kostsamt, framför allt för den enskilde som drabbas men även för samhället. Insatserna har dominerats av försök att hantera våldets konsekvenser snarare än dess orsaker. Kommunens ambition är att upprätthålla och fortsätta att förbättra insatserna för de som utsätts, men också att arbeta mer förebyggande och främja metoder och förhållningssätt för att förhindra att våld utövas. För att åstadkomma det fordras en uppgörelse med normer som rättfärdigar våld och förtryck och som begränsar kvinnors och flickors handlingsutrymmen och livsval. Det var mot bakgrund av detta som Kalmar kommun beslutade att ansluta till Länsstyrelsens satsning "En kommun fri från våld" 2020. Ett långsiktigt arbete som bygger på flera perspektiv bland annat att utmana våldsamma manlighetsnormer och främja jämställdhet.

Under 2020 har också samverkan tillsammans med organisationer inom civilsamhället etablerats, ett arbete som kommer att prioriteras under 2021. Under nästkommande år kommer fyra dialogmöten att genomföras för att etablera en lokal arbetsgrupp. Syftet med samverkan är att få till ett bredare och mer effektivt arbete i både utbildningsinsatser och övrigt förebyggande arbete inom området.

Majoritetens inriktning är att:

- intensifiera utvecklingsprocessen för jämställda verksamheter.
- bedriva ett långsiktigt förebyggande arbete mot mäns våld mot kvinnor.
- stärka den lokala samverkan inom kvinnofridsområdet genom en lokal arbetsgrupp.
- utveckla system för bättre uppföljning och analys inom kvinnofridsområdet.

- implementera en lokal strategi mot kvinnor och våld i nära relationer.

Hbtqi

Hbtqi är ett paraplybegrepp för homosexuella, bisexuella, transpersoner, personer med queera uttryck och identiteter samt intersexpersoner.

Kalmar kommun ska vara en plats där människors lika värde, rättigheter och möjligheter respekteras. Alla människor ska kunna leva sina liv utan att behöva dölja sin sexuella läggning, könsidentitet eller könsuttryck på grund av rädsla.

Hbtqi-personer uppgår i större utsträckning än övriga befolkningen otrygghet, avsaknad av emotionellt stöd och brist på tillit till andra människor, inte minst till samhällsinstitutioner. Samtliga faktorer bidrar till såväl fysisk som psykisk ohälsa. Den psykiska ohälsan är mer än dubbelt så stor bland hbtqi-personer jämfört med övriga befolkningen.

Det krävs insatser för att öka kunskap och kompetens om hbtqi-personers levnadsvillkor och hur heteronormativa föreställningar kan utgöra hinder för hbtqi-personers delaktighet i samhället. Kalmar ska vara en kommun med hög normmedvetenhet och kunskap om hbtqi.

Majoritetens inriktning är att:

- Kalmar ska vara en kommun med hög normmedvetenhet och kunskap om hbtqi.
- Utveckla mötesplatser för unga och äldre hbtqi-personer.

Inom området Hög kvalitet i välfärden, finns följande mål och uppdrag

Långsiktiga mål

- Kalmar kommun ska bli en av Sveriges 30 bästa skolkommuner.
- Kalmar kommun ska bli en av Sveriges 30 bästa äldreomsorgskommuner.
- Kalmar ska bli årets e-hälsokommun år 2025.
- Socialtjänsten i Kalmar kommun ska leva upp till kvalitetsdimensionerna kunskapsbaserad, effektiv, säker, jämlik, individanpassad och tillgänglig.
- Kommunkoncernens verksamhet ska vara jämställdhetsäkrad år 2024, vilket innebär att alla verksamheter säkerställer att alla kvinnor och män, flickor och pojkar, oavsett bakgrund och tillhörighet, ges:
 - Likvärdig service och bemötande
 - Likvärdig myndighetsutövning
 - Likvärdig resursfördelning
 - Jämställd fördelning av makt och inflytande

Uppdrag till kommundirektören:

- Utred förutsättningarna för Kalmar att ansöka om medlemskap i WHO:s nätverk för äldrevänliga städer – WHO Global Network for Agefriendly Cities and Communities.
- Kalmar ska under 2021 bli medlem i föreningen Funkisglädje och därmed bli en av de kommuner som deltar i Funkisfestivalen.

Kalmar kommunkoncern som arbetsgivare

Kalmar kommunkoncern ska vara ett föredöme som arbetsgivare. Våra medarbetare är våra viktigaste ambassadörer. En viktig framgångsfaktor för hög kvalitet i välfärden är att våra medarbetare känner sig trygga på jobbet, att arbetet är meningsfullt och att det finns en stolthet i att arbeta hos oss. Ett aktivt arbete för ett jämställt och hållbart arbetsliv där god social och organisatorisk arbetsmiljö kombineras med bra villkor och utvecklingsmöjligheter lägger grunden till att både attrahera och behålla medarbetare. Som medarbetare i en stor koncern har vi samma mål – att tillsammans göra det bästa för kommunens invånare. Vi ska ha ett kommunikativt ledarskap där chefer och medarbetare tillsammans utvecklar vår verksamhet. Vi ska erbjuda en god fysisk, och organisatorisk arbetsmiljö, fri från diskriminering.

Vi behöver mer samsyn runt våra gemensamma målbilder och en gemensam bild av våra utmaningar och uppdrag. För att nå dit ska vi stimulera och uppmuntra samarbete mellan förvaltningar och bolag samt ta tydliga steg mot en koncerngemensam personalpolitik. Våra processer ska vara långsiktigt hållbara, kostnadseffektiva, kvalitetsssäkrade och jämlika.

Kompetensförsörjning

Kalmar kommunkoncerns kompetensförsörjningsplan ska säkra vårt framtida kompetensförsörjningsbehov. Förutom den övergripande planen görs lokala insatser utifrån förvaltningarnas och bolagens specifika behov. Vi ska ha ett nära samarbete med utbildningsanordnare för att främja möjligheter till praktik, examensarbete med mera för att underlätta för oss att hitta nya kollegor och visa på kommunkoncernens möjligheter som arbetsgivare. Vi ska vara en modern arbetsgivare som attraherar nya generationer medarbetare.

Varje år rekryterar kommunkoncernen ett 30-tal nya chefer. Varje rekrytering är en avgörande pusselbit för att lösa kommande utmaningar i välfärden.

Tillitsbaserat ledarskap

Ledarskapet ska sätta färdriktning, leda mot visionen, utveckla arbetssätt, våga tänka nytt, mötas över gränser och samverka mer än i dag. Kommunens ledare ska ha goda förutsättningar att utöva ett utvecklande ledarskap. Våra ledare ska känna sig trygga med sitt uppdrag och ha de kunskaper, mandat och befogenheter som behövs för att vi ska stå rustade för morgondagens välfärd. Trygga chefer tar ansvar och gör professionella bedömningar. Vi ska verka för mindre detaljstyrning och istället gå mot ett tillitsbaserat ledarskap där chefer och medarbetare tillsammans utvecklar verksamheten i linje med kommunkoncernens vision och värdegrund.

Hållbar och utvecklande arbetsmiljö

Vi ska erbjuda en trygg arbetsmiljö där människor trivs, utvecklas och känner sig delaktiga. Det ska vara en balans mellan krav och resurser i arbetet. Heltidsarbete är norm liksom goda anställningsvillkor. Vår arbetsmiljö ska främja hälsa och öka organisationens förmåga att motverka ohälsa. Arbetstidens förläggning ska innebära att tillräckligt med tid för återhämtning är möjlig.

Kalmar kommunkoncern ser allvarligt på alla former av kränkande särbehandling, trakasserier och diskriminering och har tydliga rutiner för att förebygga och åtgärda dessa. Våra arbetsplatser ska ha ett öppet, inkluderande och jämställt arbetsklimat, där varje medarbetare

bemöts på ett respektfullt sätt. Vi ska genom en god dialog med våra fackliga organisationer tillsammans ytterligare höja nivån på vårt systematiska arbetsmiljöarbete.

Digitalisering och Grön IT

Offentlig sektor står inför stora utmaningar och förväntningar på höjd kvalitet och effektivisering. Digitalisering anses vara den enskilt starkaste förändringsfaktorn i samhället fram till år 2025 och är därmed en viktig möjliggörare. Det innebär nya arbetsätt och nya kompetenskrav som berör alla medarbetare. Med digitalisering blir kommunkoncernens tjänster mer kvalitetssäkrade och effektiva och det förbättrar både för invånare och medarbetare.

Tillsammans med Grön IT, som handlar om att använda informationsteknologin för att minska den egna organisationens miljöpåverkan, blir digitalisering ett sätt att effektivisera och minska behovet av transporter, resor, energi och naturresurser.

Samtliga förvaltningar och bolag skapar årliga handlingsplaner i enlighet med digitaliseringsstrategin för att driva den digitala transformationen framåt. Några exempel:

- Implementation av samverkansmodellen mellan verksamhet och IT för en effektiv förvaltning av systemlandskapet.
- Kalmars första digitala medarbetare som sköter handläggning inom omsorgen och kommunens alla internfakturor. Här frigörs tid för en heltidstjänst årligen.
- Lansering av ny digital arbetsplats, Office 365, har tagits emot fantastiskt bra och har bland annat inneburit att antalet digitala möten ökat med 900 procent inom kommunkoncernen mellan mars och oktober 2020.
- Under 2020–2022 är kommunen en av Sveriges tio modellkommuner för digitalisering av äldreomsorgen.

Ökad mångfald

Mångfald handlar om att skapa ett attraktivt arbetsliv och en modern, normkritisk och inkluderande arbetsplats. Kalmar kommunkoncern ska som arbetsgivare ligga i framkant och ta tillvara den mångfald som samhället erbjuder. Kalmar kommunkoncern ska erbjuda likvärdiga och goda möjligheter för vårdnadshavare att förena förvärvsarbete med föräldraskap, bland annat genom att verka för ett mer jämställt uttag av föräldraledighet. Vi ska som organisation vara en lokal förebild inom mångfaldsområdet och vara drivande i den lokala utvecklingen med aktiviteter som leder oss i rätt riktning.

Majoritetens inriktning är att fortsätta arbetet med att säkra en god och utvecklande arbetsmiljö vilket innebär:

- Våra medarbetare ska erbjudas goda förutsättningar med fortlöpande utveckling och utbildning
- Vi ska fortsätta arbeta hälsofrämjande genom att ständigt förbättra den organisatoriska och sociala arbetsmiljön
- Våra chefer har kunskaper om hur de ska förebygga och hantera hög arbetsbelastning och kränkande särbehandling på arbetsplatsen
- Kalmar kommun ska arbeta för att fler personer med funktionsnedsättningar ges förutsättningar till arbete på den vanliga arbetsmarknaden
- Fler enheter ska höja sin hbtqi-kunskap. Metodmaterialet "Inkludering och bra bemötande av hbtqi-personer" ska användas på ex. personalmöten.

- Vi ska säkra en god dialog med våra fackliga organisationer utifrån vårt samverkansavtal
- Våra chefer ska ha rimligt antal underställda medarbetare och omfattning i sitt uppdrag
- Vi ska ha kända och stödjande rutiner för hur vi som arbetsgivare ska agera när medarbetare kan vara utsatt för våld i nära relationer eller när man misstänker att någon är våldsutövare.
- Vi ska erbjuda utbildningar och kompetensutveckling för chefer och medarbetare som leder oss mot visionen.
- Vi ska fortsätta arbetet mot en koncerngemensam personalpolitik.
- Vi kommer 2021 att höja friskvårdsbidraget från 800 till 1 000 kronor.
- Det nya personalprogrammet ska användas som ett verktyg för chefer och medarbetare.

Inom området Kalmar kommunkoncern som arbetsgivare, finns följande mål och uppdrag

Mål 2021

- Kalmar kommuns HME-index (hållbart medarbetarengagemang) ska vara topp tre i jämförelse med "liknande kommuner övergripande" enligt SCB och våra jämförelsekommuner i 3KVH.
- Antal långtidssjukskrivna medarbetare ska minska.
- Andelen utrikesfödda medarbetare i kommunen ska öka för att nå ett balanstal mellan 0,8 och 1,0.
- Kommunen ska aktivt använda digitalisering för en hållbar utveckling inom kommunkoncernens verksamheter.

Handlingsplaner och program

Nedanstående handlingsplaner och program är tidigare beslutade av kommunfullmäktige. För aktuella handlingsplaner och program redovisas en samlad uppföljning vid kommunfullmäktiges sammanträde i maj varje år. Under tiden som revidering pågår gäller det befintliga programmet även om det går ut enligt nedanstående.

- Bostadsförsörjning - riktlinjer
- Drogpolitiskt program 2016–2020 – revidering, under tiden gäller innevarande program
- Förebyggande insatser mot våldsbejakande extremism – handlingsplan
- Giftfria förskole- och skolmiljöer i Kalmar kommun - handlingsplan
- Integration - en handlingsplan med fokus på inrikes och utrikes födda kalmarbor - 2016-2020
- Handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor 2019–2022
- På lika villkor - hbtq-handlingsplan 2016–2020
- Serviceplan 2016 – 2020 - verktyg för att upprätthålla en god service i hela kommunen

Till detta ska läggas Miljöbokslutet och Vårldsbokslutet som utgör underlag för nämnderna och bolagsstyrelsernas verksamhet.

Kommunstyrelsen beslutade i mars 2019 att ställa sig bakom en plan med åtgärder för att implementera FN:s konventionen om barnets rättigheter, i Kalmar kommun. I planen omnämns två åtgärder som ska redovisas i samband med ovanstående uppföljning i maj på kommunfullmäktige:

- Nämnderna redovisar årligen hur man arbetar för att tillgodose barns rättigheter.
- Ett barnbokslut ska under åren 2020 till 2024, årligen tas fram av nämnderna i samarbete med samordnaren för barnrättsfrågor.

Så här mäter vi våra mål

Detta mäter vi för att se om vi har en hållbar utveckling i verksamheten

- Vi mäter upplevd kvalitet hos brukare och kommuninvånare och hur nöjda de är med våra verksamheter. Andra viktiga kvalitetsfaktorer som vi följer är tillgänglighet, bemötande och ett hållbart medarbetarengagemang.
- Vi mäter att våra verksamheter är kostnadseffektiva genom att följa kostnader som till exempel per barn i förskola, per elev i grundskola, samt per brukare i socialtjänst och äldreomsorg.
- Vi deltar i SCB:s undersökningar, SKR:s öppna jämförelser och Kommunernas kvalitet i korthet, KKIK. Med hjälp av dessa mått för kvalitet och kostnader jämför vi sedan med andra kommuner i Sverige och besvarar frågan om vår verksamhet är ändamålsenlig och kostnadseffektiv.

Kommunens långsiktiga mål har varit konstanta under en längre period, något som visat sig vara framgångsrikt och bidragit till Kalmars positiva utveckling. Äldre mål som är fortsatt aktuella i årets verksamhetsplan, kommer inte att ändras. Till äldre och nya mål adderar vi en ny ambition som innebär att Kalmar ska vara topp tre både i jämförelse med de kommuner som ingår i "liknande kommuner övergripande" enligt Statistiska centralbyrån, SCB, och våra jämförelsekommuner i Kristianstad, Karlskrona, Växjö och Halmstad, 3KVH. Målet att vara topp 30 bland landets 290 kommuner när det gäller skola och äldreomsorg ändras inte.

Vill du veta mer om hur kommunen står sig i olika undersökningar läs mer på www.kalmar.se/kvalitetsmatningar.

Ordning och reda i ekonomin

Långsiktiga mål

Kommunkoncernens eget kapital, uttryckt i kronor per invånare och i fasta priser, ska över tid öka.

Mäts baserat på faktisk befolkning respektive prognos enligt SCB/KIR och kommunens befolkningsprognos, inflation enligt KPI årsmedel samt utfall/budget/prognos för kommunkoncernen avseende eget kapital i balansräkningen.

Kommunkoncernens alla verksamheter ska bedrivas på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt.

Mäts kommunövergripande genom följande indikatorer:

- SCB:s rapport "Vad kostar verksamheten i din kommun" avseende nettokostnadsavvikelser i jämförelse med referenskostnad.
- RKA:s "Jämföraren" (kolada.se) avseende verkningsgrad (kvalitet jämfört med kostnad) i jämförda verksamheter.
- Officiell statistik (bland annat kolada.se) avseende verkningsgrad i övriga verksamheter.
- SKR:s mätning KKIK (Kommunens Kvalitet i Korthet).

Mål 2021

Begränsa nettokostnaderna till högst 99 procent av skatteintäkter och kommunal utjämnning över en rullande femårsperiod.

Mäts kommunövergripande genom nyckeltalet "nettokostnadsandel" över en rullande femårsperiod.

Självfinansiera investeringarna till 50 procent över en rullande femårsperiod.

Mäts kommunövergripande genom nyckeltalet "självfinansieringsgrad" över en rullande femårsperiod.

Ett grönare Kalmar

Långsiktiga mål

Kalmarsund och våra vattendrag och vårt grundvatten ska ha uppnått God vattenstatus år 2027

Uppföljning av målet sker genom Vattenmyndighetens bedömning för förvaltningscykel 4 (2021–2027) och Kalmar kommuns miljöövervakning. Mätningar sammanställs i databasen VISS (VattenInformationSystemSverige).
Kommentar: För Kustvatten samt Sjöar och vattendrag mäts *Ekologisk status* och *Kemisk status*. För Grundvatten mäts *Kemisk status* och *Kvantitativ status*.

Kalmar kommun som geografiskt område ska vara helt fossilbränslefritt år 2030 och ha netto-noll-utsläpp av växthusgaser 2045.

Uppföljning sker utifrån Sveriges officiella utsläppsstatistik som återfinns i Nationella emissionsdatabasen.

Kommentar: Målet till 2030 omfattar direkta utsläpp av fossil koldioxid i hela kommunen. Målet till 2045 omfattar alla växthusgaser och mäts på samma sätt som motsvarande nationellt mål. Utsläpp från konsumtion av varor och tjänster utanför kommunens gränser omfattas inte.

Kommunkoncernens egna fordon och inköpta transporter ska vara fossilbränslefria 2023.

Mäts årligen av Transportcentralen samt av respektive bolag eller förvaltning och sammanställs av kommunledningskontoret.

Kommentar: Mäts via a) ton fossila CO₂-utsläpp samt b) antal relevanta avtal där krav ställts på fossilfritt bränsle. "Inköpta transporter" omfattar resor i tjänsten och upphandlade tjänster där förflyttning av människor, material eller varor utgör en central del av avtalet. Varustransporter in till kommunen omfattas inte. Där förnybara drivmedel ännu inte finns att tillgå alternativt inte är tekniskt möjliga att använda godkänns klimatkompensation.

Avfallet inom kommunkoncernen ska minska med 30 procent från 2018 till 2025.

Mäts genom stickprov som görs av Serviceförvaltningen Support.

Kommentar: Omfattar restavfall och matavfall som uppstår inom kommunkoncernen.

Andel livsmedel som är ekologiska eller ursprungsmärkta Sverige i de kommunala verksamheterna ska uppgå till 75 procent 2022, varav minst 30 procent ska vara ekologiska. Minst 40 procent ska komma från närområdet.

Ekologiskt och ursprungsmärkt Sverige mäts varje halvår via statistik från leverantörerna. Beräknas på kostnad (kr) för livsmedlen. En uppskattning av andel livsmedel som kommer från närområdet görs årligen. Alla livsmedel omfattas, helheten är därför total inköpskostnad.

Definitioner:

Ekologisk mat

Ska uppfylla kriterierna enligt förordning (EG) 834/2007 av den 28 juni 2007 om ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter. Intygas via tredjepartscertifiering. Även MSC- märkt och etiskt märkt omfattas av målet.

Livsmedlens ursprung

"Ursprungsmärkt Sverige" innebär att livsmedlet ska vara odlat/uppfött samt producerad och förädlad i Sverige. "Komma från närområdet" innebär att livsmedlet ska vara odlat/uppfött inom ett visst avstånd från Kalmar kommun, vilket specificeras för respektive avtal.

Mål 2021

Andelen resor med gång, cykel och kollektivtrafik ska öka.

Målet mäts och följs upp via Kalmar länstrafiks Kollektivtrafikbarometer. Cirka 500 invånare i Kalmar kommun inkluderas i mätningen, såväl bilister, kollektivtrafikresenärer, cyklisterna som gångtrafikanter.

Ett växande attraktivt Kalmar

Långsiktiga mål

Kalmar ska ha lägre arbetslöshet än riket och vara topp tre i jämförelse med "liknande kommuner övergripande" enligt SCB och våra jämförelsekommuner i 3KVH.

Mäts genom SCB:s statistik.

Kalmar ska ha lägre arbetslöshet för utrikesfödda än riket och vara topp tre i jämförelse med "liknande kommuner övergripande" enligt SCB och våra jämförelsekommuner i 3KVH.

Mäts genom SCB:s statistik.

Kalmar ska vara topp tre avseende tryggaste kommun i jämförelse med "liknande kommuner övergripande" enligt SCB och våra jämförelsekommuner i 3KVH.

Mäts SKR:s Öppna jämförelser trygghet och säkerhet.

Kalmar ska vara topp tre avseende företagsklimat i jämförelse med "liknande kommuner övergripande" enligt SCB och våra jämförelsekommuner i 3KVH.

Mäts genom SKR:s näringslivsmätning Insikt.

Kalmar ska vara topp tre i Sverige att besöka, att växa upp, bo och åldras i, i jämförelse med "liknande kommuner övergripande" enligt SCB och våra jämförelsekommuner i 3KVH.

Mäts genom SCB:s medborgarundersökningar, inflyttning och besöksiffror/gästnätter samt tidningen Fokus mätning "Bäst att bo".

Kalmarhem ska producera minst 75 bostäder per år under en rullande femårsperiod.

Mäts genom Kalmarhems uppföljning av färdigställda lägenheter per år.

Kalmar Vatten skall långsiktigt sträva mot en VA-förnyelsetid på 100 år men med hänsyn till koncernens totala investeringsplanering kan volymen vara lägre enskilda år.

Mäts genom att jämföra befintliga antal ledningsmeter i VA-nätet med antal förnyade meter per år.

Köp in mer mark utifrån kommunens långsiktiga behov.

Mäts genom mark- och exploateringsenhetens uppföljning av uppköpt mark.

Mål 2021

Samlat i kommunkoncernen ska vi möjliggöra för att minst 500 bostäder kan färdigställas varav hälften är hyresbostäder. Därtill ska kommunen i sitt planarbete se till att minst 50 nya villatomter tillförs.

Mäts två gånger per år på samhällsbyggnadskontoret genom statistik över färdigställda bostäder.

Kalmar kommun ska få fler i arbete snabbare. 30 procent av de som lämnar etableringsuppdraget ska gå till arbete eller reguljära studier.

Mäts genom våra indikatorer:

- Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera efter 90 dagar (Kolada)
- Antal personer i etableringsprogrammet/uppdraget (Arbetsförmedlingen)
- Antal personer med praktik eller mentorskap (egenproducerad)
- Antal extra tjänster (Arbetsförmedlingen)

Vid avslut hos arbetsmarknadsenheten skall minst 40 % av deltagarna gå till ett arbete på den reguljära arbetsmarknaden eller till studier som kan finansieras via studiemedel från CSN.

Mäts genom arbetsmarknadsenhetens uppföljningar.

Hög kvalitet i välfärden

Långsiktiga mål

Kalmar kommun ska bli en av Sveriges 30 bästa skolkommuner.

Mäts via en samlad bedömning av SKR:s siffror.

Kalmar kommun ska bli en av Sveriges 30 bästa äldreomsorgskommuner.

Mäts via genomsnittet av vissa kvalitetsindikatorer i SKR Öppna jämförelser som rör hemtjänst och särskilt boende vilket ska placera Kalmar bland de 30 bästa kommunerna.

Kalmar ska bli årets e-Hälsokommun år 2025.

Utses av Vitalis, SKR, FSS-Föreningen Sveriges Socialchefer och HSO – Handikappförbunden.

Socialtjänsten i Kalmar kommun ska leva upp till kvalitetsdimensionerna kunskapsbaserad, effektiv, säker, jämlik, individanpassad och tillgänglig.

Mäts årligen genom SKR:s nationella brukarundersökningar. SKR:s öppna jämförelser. SKR:s mätning KKiK (Kommunens Kvalitet i Korthet) och andra tillämpliga nyckeltal i Kolada samt egna verksamhetspecifika indikatorer.

Kommunens verksamhet ska vara jämställdhetssäkrad år 2024, vilket innebär att alla verksamheter säkerställer, till alla kvinnor och män, flickor och pojkar oavsett bakgrund och tillhörighet ges;

- Likvärdig service och bemötande
- Likvärdig myndighetsutövning
- Likvärdig resursfördelning
- Jämställd fördelning av makt och inflytande

Mäts genom könsuppdelad verksamhetsstatistik och brukarundersökningar, genom internrevision, analyser med stöd av SKR:s uppföljningssystem

Makeequality samt Öppna jämförelser jämställdhet.

Kalmar kommunkoncern som arbetsgivare

Mål 2021

Kalmar kommuns HME-index (hållbart medarbetarengagemang) ska vara topp tre i jämförelse med "liknande kommuner övergripande" enligt SCB och våra jämförelsekommuner i 3KVH

Mäts i jämförelse med HME-resultat i Kolada.

Antal långtidssjukskrivna medarbetare ska minska

Mäts via uppföljning i sjukfrånvarostatistik.

Andelen utrikesfödda medarbetare i kommunen ska öka för att nå ett balanstal mellan 0,8 och 1,0.

Mäts genom jämförelse i årlig mätning som redovisas i Kolada.

Vi ska aktivt använda digitalisering för en hållbar utveckling inom kommunkoncernens verksamheter.

Mäts genom kostnadsuppföljning avseende resor till utbildning, konferenser och möten.

Ekonomiskt utgångsläge

Samhällsekonomin och kommunsektorns ekonomi

Kommunens ekonomi och verksamhet påverkas ständigt av förändringar i omvärlden. Exempel på förutsättningar som på olika sätt påverkar kommunens utveckling är:

- Det internationella ekonomiska läget
- Näringslivets och arbetsmarknadens utveckling
- Politiska beslut av riksdag och regering
- Utvecklingen i regionen

I detta avsnitt beskrivs kort några av dessa förutsättningar. De grundas i Sveriges Kommuner och Regioners (SKR:s) senaste bedömningar.

Kommunerna har, liksom samhället i övrigt, påverkats i hög grad av Coronapandemins verkningar. I det akuta skedet har det främst handlat om krishantering för att på bästa sätt begränsa smittspridningen och hantera dess verkningar. På längre sikt blir de ekonomiska konsekvenserna allt mer kännbara och i fokus.

Pandemin gör konjunkturbedömningar och prognoser ytterst osäkra. Ökad arbetslöshet slår direkt mot de arbetade timmarna i samhället som utgör grunden för kommunernas skatteintäkter. Konjunkturbotten tycks dock vara passerad då aktiviteten i den svenska ekonomin åter tar fart efter kollapsen under våren 2020. Efter sommaren har prognosen för skatteunderlagsutvecklingen under 2020 skrivits upp, bland annat tack vare stora utbetalningar av permitteringslöner som utgör beskattningsbart underlag för kommunalskatten. Bedömningen i stort är att de stödåtgärder med framförallt höjda generella statsbidrag i stort sett kompenserar för intäktsbortfallet från den försämrade skatteunderlagsutvecklingen samt att staten utlovat kompensation för de hälso- och sjukvårdskostnaderna som kommuner och regioner drabbas av under pandemin.

Bilden är att det svagaste året för skatteunderlaget inte blir 2020 utan 2021. För att motverka det har det i höstbudgetpropositionen aviserats höjda generella statsbidrag till kommunerna även för åren 2021 och 2022, samt särskilda medel för att stärka äldreomsorgen. Detta kommer vara ett viktigt bidrag till att stärka de finansiella förutsättningarna i kommunerna de kommande åren fram till att konjunkturen ska återhämta sig fullt ut. I SKR:s scenario består lågkonjunkturen fram till 2023 och först mot slutet av det året är det åter konjunkturrell balans. Det ska dock understrykas att osäkerheterna kring pandemins fortsatta effekter på samhällsekonomin är mycket stora.

Andra utmaningar kvarstår

Utöver Coronapandemin kvarstår de tidigare kända utmaningarna för kommunsektorn att hantera.

- En sedan tidigare redan inledd konjunkturavmattning, som dock på grund av pandemin blivit betydligt mer omfattande, vilket sänker den årliga ökningstakten av skatteintäkterna.
- Det demografiska trycket. Det vill säga att befolkningsandelarna i äldre och yngre åldrar ökar i snabbare takt än andelen i yrkesverksam ålder. Fler brukare i de kommunala verksamheterna såsom förskola, skola och äldreomsorg innebär kostnadsökningar som överstiger de årliga ökningarna av skatteintäkterna.
- Ett fortsatt stort investeringsbehov i kommunkoncernerna. Dels behöver verksamheter och infrastruktur byggas ut i takt med en växande befolkning, dels behöver gamla, uttjänta anläggningar renoveras eller ersättas med nya. Kommunkoncernerna mår sällan med att egenfinansiera den höga investeringsnivån vilket medför fortsatt ökande låneskulder.

- Personal- och kompetensförsörjning. Stora pensionsavgångar och ökad efterfrågan på välfärdstjänster gör att kommunerna behöver rekrytera många nya medarbetare de kommande åren.

Skatteunderlaget

I tabellen nedan visas utvecklingen av skatteunderlaget från SKR:s senaste prognos från oktober 2020 (cirkulär 20:39). Det nominella skatteunderlagets förändring är för hela perioden 2020–2023 väntas vara under det tioåriga genomsnittet. Den enskilt viktigaste faktorn som driver skatteunderlagets förändring är antalet arbetade timmar i samhället. I regeringens prognos i höstbudgetpropositionen för dessa ser man en klar avmattning i konjunkturen. 2020 väntas arbetade timmar minska med 4,3 procent som en följd av Coronapandemin. Åren därefter väntas en successiv återhämtning med en ökning på 3,0 procent 2021, 1,8 procent 2022 och 1,6 procent 2023.

Skatteunderlagsutveckling (SKR 20:39)	2020	2021	2022	2023
Genomsnitt 10 år bakåt	4,0%	4,0%	3,7%	3,6%
Årlig förändring	2,5%	1,8%	3,5%	3,5%
Differens	-1,5%	-2,2%	-0,2%	-0,1%

Prisindex för kommunal verksamhet

SKR beräknar kommunernas ökade verksamhetskostnader i löpande och fasta priser. Man tar fram ett prisindex för kommunal verksamhet (PKV) som harmonierar med övriga beräkningar som SKR gör, exempelvis skatteunderlagsprognoserna. Indexet återspeglar förändringen av kostnadsläget vid en oförändrad verksamhetsvolym och kan ligga till grund för en intern kompensationsmodell för generella kostnadsökningar inom budgetarbetet.

Prisindex för kommunal verksamhet, PKV (SKR 20:39)	2020	2021	2022	2023
Arbetskraftskostnader	2,3%	1,8%	2,1%	2,6%
Övrig förbrukning	1,5%	1,5%	1,8%	2,1%
Sammanvägd prisförändring	2,1%	1,7%	2,0%	2,4%

Statsbidrag

Kommunerna är i sin budgetprocess beroende av tidig och tydlig information om intäkternas utveckling. Statsbidrag utgör en betydande del av kommunernas totala intäkter och har därmed stor betydelse för hur den kommunala verksamheten ska dimensioneras såväl i omfattning som i kvalitet. Det finns två typer av statsbidrag:

- **Generella statsbidrag.** De generella statsbidragen har kommunen egen rådighet över i enlighet med principerna för det kommunala självstyret. De är föremål för politiska prioriteringar i respektive kommun.
- **Riktade (specialdestinerade) statsbidrag.** De är avsedda att finansiera ett förbestämt ändamål eller uppdrag och redovisas ihop med andra verksamhetsanknutna intäkter. Dessa bidrag är ofta kopplade till någon form av motprestation samt återrapportering till statlig myndighet. I Kalmar har nämnderna ansvar för att bevaka och söka riktade statsbidrag inom sina respektive verksamhetsområden.

Uppräkning av det generella statsbidraget

En årlig uppräkning av det generella statsbidraget ger kommunsektorn stabilare långsiktiga planeringsförutsättningar för hela planperioden. I januariöverenskommelsen uttalades att de generella statsbidragen skulle höjas i jämn takt under mandatperioden. Coronapandemin har medfört att kommunerna har tillförts stora extra stöd i form av ökade generella statsbidrag i flera steg under 2020. I budgetpropositionen 2021 kom besked att kommunerna tillförs 7 mdkr 2021 och av dessa kvarstår 3,5 mdkr 2022. För Kalmar motsvarar det cirka 47 mnkr 2021 respektive cirka 23 mnkr 2022.

Statsbidrag till äldreomsorg

I budgetpropositionen 2021 finns ett permanent statsbidrag på 4 mdkr till äldreomsorgen, utan krav på motprestation. Det kommer att fördelas generellt till kommunerna utifrån antal invånare över 70 år utan krav på motprestation. I budget 2021 hanteras det som ett generellt statsbidrag, såtillvida att intäkten finns i finansförvaltningen och ansvariga nämnder tillförs resurser genom ramtillskott.

Regleringar enligt finansieringsprincipen

I budgetpropositionen lägger regeringen normalt in ett antal poster i det generella statsbidraget till kommunerna avseende finansieringsprincipen. De uttrycks i kronor per invånare. Det kan vara bidrag som tidigare varit riktade som nu omvandlas till generella eller att kommunerna ges ansvar för nya verksamheter som staten finansierar. Grundprincipen i Kalmar är att dessa poster oavkortat fördelas ut till respektive nämnd som har ansvar för berörd verksamhet.

Kommunalekonomiskt regelverk

God ekonomisk hushållning, balanskravet

Enligt kommunallagen ska kommuner ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet på både kort och lång sikt. Grundtanken bakom begreppet god ekonomisk hushållning är att varje generation av invånare ska bära kostnaderna för den service som de själva beslutar om och som de själva konsumerar, samt att gjorda investeringar ska kunna ersättas. En viktig förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det finns balans mellan löpande kostnader och intäkter. Verksamhetens nettokostnader bör därför inte öka i snabbare takt än skatteintäkter och statsbidrag. Om förbrukningen under ett år uppgår till mer än intäkterna innebär det att kommande generationer får betala för denna överkonsumtion. En ekonomi i balans samt en väl fungerande uppföljning och utvärdering av ekonomi och verksamhet är nödvändiga förutsättningar för att kommunen ska kunna leva upp till kravet på god ekonomisk hushållning. Kravet på god ekonomisk hushållning är överordnat balanskravet. Balanskravet innebär att intäkterna ska överstiga kostnaderna. För att uppnå kravet på god ekonomisk hushållning räcker det inte att balanskravet är uppfyllt, utan resultatet bör ligga på en nivå som reellt sett konsoliderar ekonomin på kort och lång sikt. En tumregel inom kommunsektorn är att resultatnivån för att uppnå god ekonomisk hushållning bör uppgå till minst två procent av skatter och utjämning och generella statsbidrag, men varje kommun bör göra en bedömning och sätta mål utifrån sina egna förutsättningar.

Reglerna om återställande av uppkomna underskott och så kallade synnerliga skäl benämns ofta som "balanskrav". Balanskravet är det resultatmässiga golv som inte får underskridas om man ska efterleva lagstiftningen. Kravet på återställande har stärkts genom att fullmäktige ska anta en åtgärdsplan som ska täcka hela underskottet. Beslut om en reglering av underskottet ska tas senast i budget det tredje året efter det år då underskottet uppkom. Om negativt resultat konstateras ska en åtgärdsplan tas fram. Enligt regelverket ska en kommun återställa ett negativt balanskravsresultat inom tre år. Ett underskott 2020 ska vara återställt senast vid utgången av 2023. Det lokala ansvaret för att tolka och efterleva lagstiftningen är tydligt. Laglighetsprövning av en kommuns budgetbeslut eller ett beslut att inte återställa ett negativt resultat kan inte ske. Dessa beslut ska prövas i det politiska systemet. Om det finns "synnerliga skäl" kan dock den budgeterade resultaträkningen undantagsvis underbalanseras. Det innebär att synnerliga skäl omfattar både budget och utfall.

Resultatutjämningsreserv (RUR)

Från och med 2013 anger kommunallagen att fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Om vissa förutsättningar är uppfyllda får kommunen i en balanskravsutredning reservera och disponera medel till/från en resultatutjämningsreserv (RUR). Om RUR ska användas måste riktlinjerna för god ekonomisk hushållning även omfatta hanteringen av en sådan reserv. Det främsta syftet med lagändringen är att kommuner och landsting i balanskravsutredningen ska få möjligheter att utjämna intäkter över tid och därigenom få bättre förutsättningar att möta effekterna av konjunkturvariationer. Kommunfullmäktige beslutade i december 2013 om riktlinjer för god ekonomisk hushållning och resultatutjämningsreserv (RUR) och uppdaterade riktlinjerna i mars 2020.

Kalmar kommun har vid ingången av 2020 en resultatutjämningsreserv uppgående till 236,6 mnkr. Enligt den senaste skatteunderlagsprognosen från SKR 20:39 kommer rikets underliggande skatteunderlagsutveckling vara lägre än det tioåriga genomsnittet för skatteunderlagsutvecklingen samtliga tre år i planeringsperioden 2021–2023. Det är grundkravet för att kunna disponera medel ur RUR. Medel ur RUR får endast täcka ett negativt balanskravsresultat, och kan alltså inte användas för att budgetera eller redovisa en högre resultatnivå.

Utformning och innehåll i finansiella mål och övriga mål och riktlinjer för verksamheten

Enligt kommunallagen ska budgeten innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret. I planen ska skattesatsen och anslagen anges. Av planen ska också framgå hur verksamheten ska finansieras och hur den ekonomiska ställningen beräknas vara vid budgetårets slut. Kommuner ska för verksamheten ange mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. För ekonomin ska de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning anges. Budgeten ska också innehålla en plan för ekonomin för en period av tre år. Budgetåret ska alltid vara periodens första år.

Det är viktigt att mål och riktlinjer uttrycker realism och handlingsberedskap samt att de kontinuerligt utvärderas och omprövas. Verksamheterna ska bedrivas ändamålsenligt och kostnadseffektivt. Det ska finnas ett tydligt samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter. Det kräver också en utvecklad planering med framförhållning och handlingsberedskap, tydliga och mätbara mål samt en rättvisande och tillförlitlig redovisning som ger information om avvikelser gentemot uppställda mål. Förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering av om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om.

I planen ska anges en tydlig ambitionsnivå för den egna finansiella utvecklingen. Exempel på vad som kan ingå i den finansiella målsättningen är resultatkrav med anledning av framtida kapacitetsbehov med nuvarande service. Resultatkravet bör ligga på en nivå som konsoliderar ekonomin. Andra exempel på mål är skuldsättningen på kort och lång sikt, soliditet samt hur investeringar och pensioner ska finansieras.

Kommunalekonomisk utjämning, LSS-utjämning och fastighetsavgift

I systemet för kommunalekonomisk utjämning ingår en modell för inkomstutjämning, en för kostnadsutjämning samt strukturbidrag, införandebidrag och en regleringspost. Syftet med utjämningen är att åstadkomma likvärdiga ekonomiska förutsättningar för alla kommuner och landsting att bedriva sin verksamhet.

Kommuner garanteras genom ett inkomstutjämningsbidrag 115 procent av den uppräknade medelskattkraften. Kommuner som har en skattekraft över den nivån betalar en inkomstutjämningsavgift till staten.

Kostnadsutjämningen syftar till att utjämna för strukturella behovs- och kostnadsskillnader. Systemet ska däremot inte utjämna för kostnader som beror på skillnader i vald ambitionsnivå, avgiftsuttag och effektivitet. Kostnadsutjämningen för kommuner består av nio delmodeller, nämligen förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg, förskoleklass och grundskola, gymnasieskola, individ- och familjeomsorg, barn och ungdomar med utländsk bakgrund, äldreomsorg, befolkningsförändringar, bebyggelsestruktur samt lönestruktur. Därtill kommer delmodellen kollektivtrafik som är gemensam för kommuner och landsting.

För varje delmodell beräknas en standardkostnad. Standardkostnaderna summeras till en referenskostnad för varje kommun. Kommuner som har en lägre referenskostnad än genomsnittet får betala en kostnadsutjämningsavgift och de kommuner och landsting som har en högre referenskostnad får ett kostnadsutjämningsbidrag.

Nettot av inkomstutjämning, kostnadsutjämning, strukturbidrag och införandebidrag jämförs med statens anslag för kommuner för aktuellt utjämningsår. Om bidragsinkomsterna för kommunerna överstiger anslaget i statsbudgeten till kommunsektorn ska en regleringsavgift erläggas. Om bidragsinkomsterna för kommunerna uppgår till ett belopp som är mindre än anslaget till sektorn utgår ett regleringsbidrag. Bidraget eller avgiften beräknas för kommuner på totalnivå och var för sig som ett enhetligt belopp uttryckt i kronor per invånare.

För den kommunala ekonomin är effekten av en befolkningsförändring marginell, vilket också är den bärande tanken med den kommunalekonomiska utjämningen. I ett vidare samhällsperspektiv finns det positiva effekter av en befolkningsökning. Det går dock inte att säga att en befolkningsökning per automatik är lönsam för den rent kommunala ekonomin. Avgörande för det är den demografiska fördelningen av befolkningsökningen och kostnadsläget i de kommunala verksamheter som dessa personer kommer att nyttja.

Intäkter från skatt och utjämning (kronor per invånare), SKR 20:39	2020	2023
Skatteintäkter	48 147	50 276
Slutavräkningar	-789	
Inkomstutjämningsbidrag	9 592	10 450
Kostnadsutjämningsavgift	-2 861	-3 230
Regleringspost	1 024	1 743
LSS-utjämning	2 101	1 918
Fastighetsavgift	1 828	1 874
Summa intäkter	59 042	63 031

LSS, Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, tillkom 1993 i samband med den handikappreform som då genomfördes. Syftet med reformen var i första hand att ge personer med omfattande funktionsnedsättning en starkare ställning i samhället med hjälp av insatser anpassade till den funktionshindrades individuella behov. Från och med 2004 infördes ett nationellt kostnadsutjämningsystem avseende kommunernas LSS-kostnader. Utjämningsystemet för LSS-kostnader innebär att den enskilda kommunens standardkostnad relateras till den genomsnittliga standardkostnaden i landet. Beroende på avvikelse lämnas ett bidrag eller betalas en avgift. LSS-utjämningsbidraget för Kalmar kommun 2020 uppgår till cirka 145,8 mnkr.

År 2008 infördes en kommunal fastighetsavgift. För 2008 var denna intäkt neutral då motsvarande belopp minskades i den kommunala utjämningen. Avgiften som fastighetsägarna får betala räknas upp med inkomstbasbeloppets förändring och dessutom kommer troligen avgiften öka genom att taxeringsvärdena på fastigheterna ökar. Detta

innebär för kommunernas del en uppräknings av intäkterna med en eftersläpning på två år. Intäkterna från fastighetsavgiften för Kalmar kommun 2020 uppgår till cirka 126,9 mnkr.

Kalmar kommuns egna budgetförutsättningar

Befolkning

Beräkningen av kommunens intäkter från skatt och kommunal utjämning, se not 2 i resultaträkningen, baseras på den senaste prognosen från SKR (cirkulär 20:39). I beräkningen har antagits att kommunens befolkning kommer att öka med i genomsnitt 842 invånare årligen 2020–2023 i enlighet med kommunens befolkningsprognos 2020.

Befolkningsprognosen ligger till grund för både beräknade intäkter och kostnader. Intäkterna genom skatter, kommunal utjämning och generella statsbidrag. Kostnaderna genom de resursfördelningssystem som fungerar som en av utgångspunkterna för resurstilldelningen till nämnderna. Det är viktigt att beräkningarna utgår från en och samma befolkningsprognos för att det samlade resultatet ska bli rättvisande.

Personal

Kalmar är en växande kommun och därmed ökar normalt även antalet tillsvidareanställda över tid. Genomsnittsantalet tillsvidareanställda årsarbetare under perioden jan-aug 2020 var 5 179 personer (varav 76 procent kvinnor och 24 procent män). För en utförlig information om, och analys av, personalområdet inom Kalmar kommun hänvisas till Personalöversikt 2019 utgiven av kommunledningskontorets HR-verksamhet.

Skattesats

Utdebiteringen i Kalmar kommun uppgår 2020 till 33,67 kronor, varav kommunalskatten uppgår till 21,81 och region/landstingsskatten 11,86. Inför 2020 höjde Region Kalmar län skattesatsen med 49 öre. Enligt Statistiska centralbyrån är den totala kommunala medelskattesatsen 32,28 procent 2020, varav den primärkommunala genomsnittliga skattesatsen i riket uppgår till 20,72 procent. Förslaget till Verksamhetsplan med budget 2021 och ekonomisk planering 2022–2023 baseras på en oförändrad kommunalskatt för Kalmar kommun, det vill säga en utdebitering på 21,81 procent.

Skatteintäkter

Skatteintäkterna för 2020–2023 grundas på skatteunderlaget enligt 2019 års taxering. Skatteunderlaget räknas upp till det aktuella budgetåret med uppräkningsfaktorer som innehåller prognoser för den ekonomiska utvecklingen. SKR:s prognos enligt cirkulär 20:39 har använts för beräkning av de totala skatteintäkterna.

Verksamhetens nettokostnader

Som utgångspunkt till budget 2021 ligger 2020 års budget. Nämndernas anslag respektive år 2021–2023 är angivna i 2019 års lönenivå, då 2020 års avtalsrörelse är framskjuten på grund av Coronapandemin. Under finansförvaltningen har kostnadsökningar beräknats för 2020–2023 års lönerevisioner. I samband med att respektive års lönerevision är avslutad kommer nämnderna att kompenseras för den genomsnittliga utvecklingen av lönesumman med hänsyn tagen till respektive nämnds genomsnittliga sysselsättningsgrad.

I förslaget till budget för 2021 och ekonomisk planering för 2022–2023 har, i likhet med tidigare års budgetar, inte någon justering av nämndernas budgetramar gjorts med hänsyn till inflation. Däremot ska nämnderna bedöma kostnadsutvecklingen för olika typer av varor och tjänster och beakta detta i sina internbudgetar.

De senare åren har det skett, och kommer det att ske, omfördelningar av resurser mellan nämnderna. Till största delen beror omfördelningen på volymförändringar och omorganisationer med förändrad ansvarsfördelning mellan nämnderna.

Nettokostnadsavvikelse

Nettokostnadsavvikelse visar avvikelsen i procent mellan nettokostnad (faktisk kostnad) och referenskostnad för verksamheterna förskola, fritidshem, grundskola, gymnasieskola, individ- och familjeomsorg och vård och omsorg om äldre. Referenskostnaden är den teoretiskt beräknade kostnaden för en kommun och används i kostnadsutjämnningen. Kostnadsutjämnningen är till för att utjämna strukturella behovs- och kostnadsskillnader. Den utjämnar däremot inte för skillnader i ambitionsnivå, effektivitet eller avgiftsuttag.

Referenskostnaden kan sägas vara den kostnad som kommunen ska ha om verksamheten bedrevs på en genomsnittlig avgifts-, ambitions-, och effektivitetsnivå och där hänsyn tagits till de strukturella faktorerna. Strukturella faktorer är exempelvis åldersstruktur, medborgarnas socioekonomiska bakgrund, geografiska förutsättningar med mera. Referenskostnader beräknas inom verksamhetsområdena förskola, fritidshem, grundskola, gymnasieskola, äldreomsorg samt individ- och familjeomsorg.

Kalmars nettokostnadsavvikelse totalt 2019 understiger referenskostnaden med cirka 11 mnkr vilket motsvarar -0,4 procent. Det är en minskning med cirka 165 mnkr från 2012 då avvikelsen var +154 mnkr vilket motsvarade 8,0 procent över referenskostnaden.

Nettokostnadsavvikelse totalt (exkl. LSS)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Mnkr, Kalmar	154	145	122	54	8	-49	16	-11
Procent, Kalmar	8,0%	7,3%	5,9%	2,5%	0,3%	-2,0%	0,7%	-0,4%
Procent, 3KVH	3,1%	3,1%	2,8%	1,4%	1,4%	2,5%	2,9%	1,8%
Procent, Liknande kommuner	5,5%	3,7%	2,9%	3,0%	2,0%	1,7%	1,2%	0,7%

Under samma tidsperiod har den genomsnittliga nettokostnadsavvikelsen för jämförelsegruppen 3KVH (Kalmar, Karlskrona, Kristianstad, Växjö och Halmstad) minskat från 3,1 procent till 1,8 procent över referenskostnad. Gruppen liknande kommuner har en nettokostnadsavvikelse på 0,7 procent över referenskostnad 2019. I gruppen ingår kommunerna Karlstad, Östersund, Skövde, Karlskrona, Piteå, Halmstad och Gotland. Gruppen tas fram av SCB utifrån strukturella faktorer där hög likhet finns med Kalmar.

Investeringar 2021–2023

I bilaga 3 och 4 redovisas kommunens investeringsplan för åren 2021–2023. Totalbeloppet för respektive investering är fördelat under den period den beräknas kunna genomföras. Sammantaget för åren 2021–2023 uppgår kommunens investeringar till 1 839,4 mnkr. Av dessa investeringar avser 609,4 mnkr exploateringsverksamhet eller andra räntabla (icke ramjusterande) investeringar. Det årliga taket för icke räntabla investeringar (ramjusterande) kvarstår på 410 mnkr vilket totalt ger 1 230 mnkr för planeringsperioden.

Med den expansion som nu sker i Kalmar med omfattande investeringar inom kommunkoncernen tydliggörs ett ännu större behov av gemensamma insatser under planperioden 2021–2023.

Prognosen för kommande år visar på en fortsatt ökad låneskuld, en konsekvens av svagare resultat i kombination med stora investeringar. Prioriteringar av koncernens olika investeringar blir allt viktigare för att kunna upprätthålla en ekonomi i balans för

kommunkoncernen. Nyupplåningen kommer att öka väsentligt de närmaste åren beroende på investeringar i kommunen och koncernen. Investerings- och finansieringsbehovet kräver åtgärder för att Kalmar kommunkoncern ska fortsätta växa i balans. Det blir allt vanligare att kommuner avyttrar mark och tillgångar för att finansiera investeringar.

I början av året startade en långsiktig analys av kommunkoncernens samlade investeringar för de kommande åren. Analysen sker mot bakgrund av stora planerade investeringar både i bolagen och kommunen. Särskilt stora är investeringar inom VA, men det finns även behov av stora investeringar inom välfärd och infrastruktur. Skälet är att Kalmar växer och att de anläggningar som byggdes i samband med kommunreformen är uttjänta. I den samlade balansräkningen för Kalmar kommun och dess bolag redovisas de samlade anläggningarna och skulderna, vilket betyder att en investering i ett enskilt bolag påverkar investeringsutrymmet för Kalmar kommun och vice versa.

För att uppmärksamma och driva på miljöarbetet arbetar kommunkoncernen medvetet med att öka andelen hållbara investeringar som kan finansieras med gröna lån. Ett grönt lån är projekt som minskar klimatförändringar, främjar hållbar miljö och skapar klimatanpassningsåtgärder. Projekten, som finansieras via Kommuninvest, bedöms av en miljökommitté med miljöexperter från kommuner, regioner och SKR. Finansiering med grönt lån, via Kommuninvest, innebär också lägre ränta på lån med löptider över tre år. Vid utgången av 2019 var 20 procent av kommunens skuldportfölj finansierad med gröna lån och motsvarande för bolagskoncernen var 23 procent. För kommunkoncernen var andelen gröna lån 22 procent av skuldportföljen och motsvarade 900,0 mnkr. Totalt hade kommunkoncernen ytterligare cirka 396,0 mnkr "godkända gröna projekt" som kan användas vid nyupplåning eller vid omsättning av lån.

Pensionerna i dag och i framtiden

Enligt lagen om kommunal redovisning ska pensioner redovisas efter den så kallade blandmodellen. Det vill säga att pensioner intjänade före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse och utbetalningarna kostnadsförs vid utbetalning. Samtidigt redovisas inaktiva pensionsförmåner intjänade från och med 1998 som avsättning i balansräkningen. Från och med 1998 är premier för avgiftsbestämda pensioner intjänade utbetalas årligen till externa pensionsförvaltare för individuell placering. För anställda med löner över taket i det allmänna pensionssystemet finns det emellertid även en förmånsbestämd pension. Detta åtagande har sedan 2019 försäkrats och tillhörande pensionsavsättning är löst och utbetald till extern pensionsförvaltare.

Under hösten lämnade Skandia information om att de omgående ändrar livslängdsantagandena gällande förmånsbestämda tjänstepensionsförsäkringar. Vilket direkt resulterade i ökade pensionspremier med cirka 15 procent, däremot är de försäkrades avtalade pensionsförmåner oförändrade. Ändrade livslängdsantaganden har Skandia informerat om under flera år och att förändringen sker nu har troligt att göra med att SKR även har kommit ut med information om att de kommer justera livslängden som används vid beräkningen av pensionsåtaganden (RIPS) under 2021.

Pensionsskulden beräknas enligt RIPS-regelverket och definieras som nuvärdet av hittills intjänade framtida pensionsutbetalningar. Avgörande för nuvärdesberäkningen är diskonteringsräntan som används vid värdering av pensionsskulden samt den beräknade livslängden. Livslängdsantagandet i RIPS följer trygghandgrundernas generationsmodell, vilken varit oförändrad sedan 2007. En längre livslängd innebär ett reellt högre åtagande.

Arbetet med en långsiktig strategisk plan för att hantera pensionsskulden fortgår genom att

analysera olika pensionslösningar. Samt även att en försäljning av bolagen KIFAB i Kalmar AB och HB Telemarken skulle möjliggöra att Kalmar kommun kan lösa delar av sin pensionsskuld. En direkt positiv effekt av en lösen är sänkta pensionskostnader.

Pensionsskulden varierar i storlek mellan enskilda kommuner och enskilda regioner. Ett vanligt mått att jämföra den är att se hur stor pensionsskulden är i förhållande till antalet invånare. År 2019 uppgick sektorns totala pensionsskuld i genomsnitt till 46 706 kronor per invånare och i kommunerna är den 21 984 kronor per invånare. Skulden intjänad före 1998 i det gamla systemet dominerar stort, den motsvarar 17 605 kronor per invånare medan skulden för intjänandet efter 1998 är 4 380 kronor per invånare.

I Kalmar uppgick den totala pensionsskulden till 19 645 kronor per invånare för år 2019, skulden intjänad före 1998 uppgick till 17 579 kronor per invånare och skulden intjänad efter 1998 uppgick till 2 066 kronor per invånare. De senaste fem åren har pensionsskulden årligen minskat, vilket beror på att en stor del av den gamla skulden är under utbetalning samt även på en låg värdeuppräknings. Den nya skulden för intjänandet efter 1998 sjönk kraftigt i och med lösen av de förmånsbestämda pensionerna som gjordes vid årsskiftet 2018/2019.

Pensionskostnadernas andel av summan av skatteintäkter och kommunal utjämning beräknas under perioden 2020–2023 vara inom intervallet 5,8 till 6,2 procent.

Kalmar kommuns principer för ekonomistyrning

Budgetprocess

Kommunens budgetprocess innebär att tyngdpunkten i det kommuncentrala budgetarbetet ligger under hösten. Kommunfullmäktige i november tar inte enbart beslut om nämndernas ramar för den kommande treårsperioden, utan fastställer budgeten som helhet, inklusive skattesatsen.

Med utgångspunkt i kommunfullmäktiges beslutade budget antar nämnderna och bolagsstyrelserna egna mål och fördelar resurser inom den egna verksamheten. Respektive facknämnd beslutar om internbudget och verksamhetsplan senast den 31 december.

Senast den 31 maj ska nämnderna ha antagit ett budgetunderlag innehållande eventuella särskilda förslag och lämnat till kommunstyrelsen inför nästkommande års budgetprocess. I budgetunderlaget beskrivs de ekonomiska och verksamhetsmässiga utmaningarna under den närmaste treårsperioden. Utgångspunkten är oförändrade resurser utöver gällande resursfördelningssystem och gällande kompensationer av löneökningar, hyror och kapitaltjänstkostnader etc.

Nämnden beskriver eventuella förändrade förutsättningar, möjligheter eller risker som den inte kan hantera med egna prioriteringar och åtgärder inom befintlig budgetram utan att göra väsentliga avsteg från verksamhetens nuvarande omfattning, kvalitet eller ambitionsnivå. I beskrivningen kan belopp anges vid konkreta behov av förändrade resurser.

Den centrala budgetmodellen som tillämpas tar sin utgångspunkt i den årliga samlade ökningen av intäkter från skatt, utjämning och generella statsbidrag. Resultatnivå för att uppnå målen i enlighet med god ekonomisk hushållning fastställs. Det säkerställs utrymme för "finansiella poster" såsom pensionskostnader, effekten av komponentredovisning, räntekostnader etc. Utrymme görs för kompensationer för såväl löneökningar som kostnader drivna av egna investeringar och externa hyror. Det kvarvarande utrymmet benämns

”reformutrymme” och inom ramen för det hanteras demografiska behov, äskanden och riktade satsningar. Reformutrymmet kan utökas genom exempelvis högre utdelningar från koncernbolagen, hemtagning av effektiviseringar och samordningsfördelar.

Även om planeringsperioden är treårig ligger fokus på det närmaste året, budgetåret. Åren därefter påverkas i stor utsträckning av faktorer som ännu inte är kända, och följdriktigt behandlas därför nämndernas ramar i huvudsak med fokus på behoven det närmaste året. Principen är likartad med hanteringen av kommunernas anslag i statsbudgeten.

Justering av budgetramar, fördelningsprinciper

Anslag i budgeten anvisas till nämnderna som totala nettoanslag i driftbudgeten. För ombudgeteringar av anslag gäller:

- Nämnd får fatta beslut om interna ombudgeteringar som inte medför väsentliga ändringar av servicenivå, inte berör frågor av principiell art eller annat av särskild vikt. Sådana förslag ska överlämnas till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige för beslut. Nämnd får uppdra åt sin ordförande och vice ordförande eller åt förvaltningschefen att fatta beslut om rutinmässiga ombudgeteringar av administrativ karaktär.
- Kommunstyrelsen får fatta beslut om sådana ombudgeteringar mellan nämnder som inte medför ändringar av servicenivå, berör frågor av principiell art eller annars är av särskild vikt. Övriga förslag ska överlämnas till kommunfullmäktige för beslut.
- Justering av budgetramar mellan nämnder av organisatorisk, administrativ eller redovisningsteknisk karaktär som inte får någon nettopåverkan på resultatet eller de faktiska resurserna för nämndernas verksamheter får beslutas av kommundirektören. Exempel på sådan åtgärd är att skifta internfakturering mot ramjustering för interna tjänster i syfte att förenkla den administrativa hanteringen.
- Kommunstyrelsen får besluta om senareläggning av planerade investeringar i budgeten, om det riskerar att bli avvikelser mot fastställd budget som begränsar kommunens finansiella handlingsutrymme.

Resursfördelningssystem

I Kalmar kommun tillämpas ett resursfördelningssystem där hänsyn tas till befolkningsförändringar i olika åldersgrupper. Detta innebär att ett underlag för grundskola, gymnasieskola och barnomsorg räknas fram utifrån antalet barn och elever som beräknas finnas i verksamheterna för det aktuella budgetåret. Den senaste befolkningsprognosen som tagits fram i kommunen ligger till grund för beräkningen. Det finns även en modell för att ta hänsyn till befolkningsförändringar för hemtjänsten inom äldreomsorgen samt för att kompensera för drift av tillkommande ytor (gator, vägar och parker) i serviceförvaltningen. Underlagen hanteras inom ramen för reformutrymmet i budgetmodellen. Beräkningarna för de demografiska och volymmässiga förändringarna blir en del av underlaget till reformutrymmet, jämte andra riktade satsningar och äskanden.

Med de anslag som i budgeten fördelas till nämnderna har de demografiska och volymbaserade behoven behandlats. Kompensation för det antal brukare i verksamheterna som använts som beräkningsgrund i budgetunderlagen anses därmed tillgodosedda och ny avstämning görs sedan mot dessa antal.

Löneökningar

Ett centralt anslag upptas för beräknade kostnadsökningar till följd av årliga lönerevisioner. Anslaget fördelas till nämnderna utifrån HR-verksamhetens löneunderlag. Därutöver finns ett

årligt anslag på 1,5 mnkr att fördela till särskilda insatser. Anslaget storlek tar sin utgångspunkt i antaganden om framtida löneutveckling.

Hyror och kapitaltjänstkostnader

I centralt anslag upptas belopp för beräknade kompensationer till nämnderna för nya hyror och kapitaltjänstkostnader baserat på de interna och externa hyror som ger rätt till kompensation. Endast nettokostnadsökningen kompenseras. Anslaget storlek tar sin utgångspunkt i investeringsbudgeten och en bedömning om externa hyror.

Komponentredovisning

Inför 2018 infördes komponentredovisning i Kalmar kommun. Det innebar att anläggningstillgångar delades upp i komponenter med olika avskrivningstider och en omfördelning gjordes mellan underhållskostnader i driftredovisningen och investeringsutgifter. Kortsiktigt gav övergången en positiv resultateffekt som över tid minskar i omfattning i takt med att avskrivningarna på investeringarna ökar. Denna effekt är redovisningsteknisk och medför inte ett motsvarande kassaflöde. Framöver görs en successiv återläggning av nämndernas driftbudgetramar i takt med ökande kapitaltjänstkostnader för komponentavskrivna anläggningstillgångar.

Upphandling

I de fall upphandlingar av varor och tjänster medför väsentligt förändrade kostnader kan nämnds budgetram bli föremål för justering. Effekten av upphandlingarna följs upp löpande, och halva kostnadsförändringen kan utgöra grund för ramjustering.

Resultatöverföring i samband med bokslut

Överskott eller underskott mot driftbudget regleras mot nämndernas resultatutjämningsfonder (RUF). Kommunfullmäktige kan senast i samband med fastställande av årsredovisning justera det belopp som ska regleras mot resultatutjämningsfonden.

Nämnd kan föreslå disponering av medel från resultatutjämningsfonden. Förslaget får inte innebära utökad verksamhet på längre sikt. Resultatutjämningsfonden kan också användas till investeringar. Ett sådant förslag ska lämnas senast den 30 oktober och som behandlas av kommunfullmäktige i samband med beslut om budget för kommande år.

När ett underskott regleras mot resultatutjämningsfonden ska det täckas med motsvarande överskott de närmast två följande åren. Nämnden ska löpande i årsrapport, delårsbokslut och budgetuppföljningar redovisa vilka åtgärder som kommer att vidtas för att återställa resultatutjämningsfonden.

Ekonomi- och verksamhetsuppföljning

En fungerande ekonomistyrning förutsätter att det finns en utvecklad ekonomi- och verksamhetsuppföljning. Ekonomistyrningens främsta uppgift är att signalera avvikelser så att organisationen så snabbt som möjligt ska kunna göra förändringar i verksamheten.

Respektive nämnd ansvarar för uppföljning av verksamhet och ekonomi inom sitt verksamhetsområde. Uppföljning ska ske på nivåer som tilldelats ett verksamhets- och ekonomiskt ansvar. Varje förvaltning ansvarar för att kontinuerlig avrapportering sker till respektive nämnd vid fastställda tidpunkter. Nämnderna ansvarar för att rapportering till kommunstyrelse och kommunfullmäktige i enlighet med anvisningar genomförs. Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret att följa hur verksamhet och ekonomi utvecklas för hela kommunkoncernen.

Uppföljning ska ske i form av:

- Delårsrapport per den siste augusti och årsredovisning per den siste december till kommunfullmäktige.
- Terialrapport per den siste april till kommunfullmäktige.
- Månadsrapport per den siste februari, juni och oktober till kommunstyrelsen. Månadsrapporten har ett ekonomifokus och syftar till att ge en aktuell prognos av det beräknade utfallet för helåret, samt vid prognos om negativ budgetavvikelse, en beskrivning av åtgärder med konsekvenser för att hålla budgetramen.
- Verksamhetsplanens fokusområden, fullmäktigemål och uppdrag följs upp i tertialrapporten per den siste april, i delårsrapporten efter augusti och i årsredovisningen. Koncernperspektivet blir allt viktigare i styrning, uppföljning och analys. I syfte att förbättra beslutsunderlagen är inriktningen att kommunkoncernen blir allt mer framträdande, främst avseende tertialrapporten per april, där detta perspektiv hittills varit begränsat.

Nämnds åtgärder vid konstaterad eller befarad budgetavvikelse

Med budgetavvikelse avses både verksamhets- och ekonomisk avvikelse från fastställd årsbudget eller särskilt budgetbeslut (tilläggsbudget). Så snart avvikelse befaras eller har konstaterats är nämnd skyldig att vidta åtgärder så att anslaget kan hållas. I de fall nämnden planerar eller har vidtagit åtgärder för att hålla budgeten ska dessa också redovisas i den löpande uppföljningen. Åtgärder som innebär väsentliga avsteg från de av kommunfullmäktige antagna målen eller ambitionsnivåerna för verksamheten får inte vidtas utan kommunfullmäktiges beslut.

Vid konflikt mellan anslag och verksamhetsvolym gäller anslag. Ekonomin utgör därmed gräns för verksamhetens omfattning.

Investeringsverksamheten

- Kommunledningskontorets ekonomienhet ansvarar för den övergripande tidplanen och kopplingen till budgetprocessen i övrigt.
- Kommunledningskontorets ekonomienhet ansvarar för att i samverkan med förvaltningarna ta fram underlag för samtliga investeringar.
- Framförda nya investeringsbehov ska granskas utifrån perspektivet "gröna lån/projekt" och finnas med i framtagna underlag som överlämnas till kommunledningskontorets ekonomienhet.
- Serviceförvaltningen ansvarar för att ta fram underlag för investeringar avseende verksamheternas lokalbehov, som överlämnas till kommunledningskontorets ekonomienhet för vidare hantering.
- Samhällsbyggnadskontoret ansvarar tillsammans med serviceförvaltningen för att ta fram underlag för investeringar avseende infrastruktur (till exempel gatuverksamhet, parkverksamhet, friluftsverksamhet), som överlämnas till kommunledningskontorets ekonomienhet för vidare hantering.
- Mark- och exploateringsenheten ansvarar för att ta fram underlag för investeringar gällande exploateringsverksamheten, som överlämnas till kommunledningskontorets ekonomienhet för vidare hantering.

- För löpande investeringsbehov av inventarier etc. har respektive förvaltning ett samlingsanslag. Varje förvaltning tar fram underlag för de investeringar som redovisas på förvaltningen och överlämnar dessa till kommunledningskontorets ekonomienhet för vidare hantering. Investeringar som redovisas på respektive förvaltning avser främst inköp av inventarier med mera. Serviceförvaltningen ansvarar för inköp inom transport och kommunledningskontoret för inköp inom IT. Serviceförvaltningen ansvarar också för investeringar som avser underhåll för fastigheter och infrastruktur, som tidigare hanterades inom förvaltningens driftsbudget.
- Framtagna underlag sammanställs av kommunledningskontorets ekonomienhet för beredning i plan- och investeringsberedningen (PIB).
- Respektive förvaltning rapporterar framförda investeringsbehov avseende lokaler och infrastruktur till respektive nämnd.
- PIB bereder investeringarna och överlämnar underlag till politiska majoriteten, som en del i det totala budgetförslaget för vidare hantering i kommunstyrelsens arbetsutskott och kommunstyrelse, för att slutligen fastställas i kommunfullmäktige.
- PIB informerar också förvaltningschefgruppen och genomförandegruppen under beredningstiden.

Genomförande

Kommunstyrelsen är ansvarig för kommunens samtliga investeringar förutom för de investeringar (vanligtvis inventarier) som hanteras på respektive nämnd.

Kommunstyrelsen har rätt att, utifrån ändrade förutsättningar, besluta om ändringar inom kommunfullmäktiges beslutade investeringsbudget.

För beslut om ändringar gäller följande:

- Omdisponeringar får endast göras mellan åren i den aktuella planperioden.
- Den totala investeringsbudgetramen för respektive år inom planperioden får inte överskridas.
- Omdisponeringar får endast göras mellan objekt som ingår i underlaget för kommunfullmäktiges beslutade budget för planperioden.
- Helt nya objekt kan enbart växlas mot att ett tidigare beslutat objekt helt eller delvis tas bort ur planperioden.

Planutskottet kan, efter beredning i plan- och investeringsberedningen (PIB), besluta om start av objekt/projekt under punkt 3 och 4, som finns i investeringslistan i bilaga 4.

Uppföljning

Beslutad total investeringsbudget följs löpande upp av kommunledningskontorets ekonomienhet och redovisas till kommunfullmäktige i samband med ordinarie budgetuppföljningar. Uppföljning och prognos rapporteras också löpande av kommunledningskontorets ekonomienhet till plan- och investeringsberedningen (PIB), med uppgift om eventuella avvikelser mot investeringstak och/eller enskilt projekt för vidare åtgärd.

Finansiell analys

Syftet med analysen är att belysa var kommunen och kommunkoncernen befinner sig finansiellt och hur utvecklingen över tiden ser ut. I detta innefattas att kommunen i ett kort- och medellångt perspektiv inte behöver vidta drastiska åtgärder för att möta finansiella problem.

Nedanstående finansiella analys avser i nuläget huvudsakligen endast kommunen. Inriktningen är att ta fram en samlad koncernbudget med koncernens sammanställda resultaträkning, balansräkning och kassaflödesanalys. Det är ett viktigt underlag för att kunna sätta finansiella mål på koncernnivå, samt att förbättra uppföljning och analys i syfte att öka kvaliteten i beslutsunderlagen.

Resultat

Ett sätt att belysa god ekonomisk hushållning är att studera det löpande resultatet. Balans mellan löpande intäkter och kostnader är en grundförutsättning för god ekonomi i kommunen. God ekonomisk hushållning innebär att dagens kommunmedborgare ska finansiera sin egen kommunala välfärd och inte förbruka den förmögenhet som tidigare generationer byggt upp. Resultatet måste därför vara tillräckligt högt för att dels värdesäkra det egna kapitalet, dels finansiera investeringarna. Det bör också finnas en marginal som klarar oförutsedda händelser och risker, till exempel negativ skatteintäktsutveckling, eventuellt infriande av borgensåtaganden och oväntade kostnadsökningar.

Årets resultat	Utfall	Prognos	Budget	Planering	Planering
	2019	2020	2021	2022	2023
Årets resultat (mnkr)	107,4	40,2	44,7	8,4	18,2
Resultat efter balanskravsjusteringar (mnkr)	100,5	32,1	44,7	8,4	18,2

För perioden beräknas ett resultat på 44,7 mnkr för budgetåret 2021, för 2022 beräknas ett resultat på 8,4 mnkr och för 2023 ett resultat på 18,2 mnkr. Det genomsnittliga budgeterade årliga resultatet för perioden 2021–2023 planeras därmed uppgå till 23,8 mnkr.

Mot bakgrund av de stora osäkerheter som råder beträffande pandemins utveckling samt vad som händer med konjunktur, skatteintäkter och de generella statsbidragen har denna budget fokus på att besvara behoven under budgetåret 2021. Kommande år i planeringsperioden speglar budgeten endast det interna reformutrymmet utifrån de yttre förutsättningar som är kända just nu.

Årets resultat efter balanskravsjusteringar överensstämmer budgetmässigt med årets resultat, då inga realisationsvinster på sålda anläggningstillgångar budgeteras.

Nettokostnadsandel

En grundläggande förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det finns balans mellan intäkter och kostnader. Intäkterna måste överstiga kostnaderna så att utrymme skapas dels för en rimlig nivå på egenfinansiering av investeringar, dels för att möta förändrade ekonomiska förutsättningar.

Ett sätt att belysa detta är att analysera hur stor andel nettokostnaden tar i anspråk av skatteintäkter och kommunal utjämning. Enligt principerna för god ekonomisk hushållning är tumregeln att nettokostnaden över tid inte bör överstiga 98 procent av summan av skatteintäkter och mellankommunal utjämning. SKR:s bedömning är dock att sektorn de närmaste åren inte kommer att klara detta, utan istället hamna i närheten av 99 procent trots

att man förutsätter uppräknningar av de generella statsbidragen, skatthöjningar och effektiviseringar i verksamheterna.

Nettokostnadsandelen för det enskilda året 2019 var 97,3 procent och över en rullande femårsperiod 2015-2019 96,9 procent, vilket väl uppfyllde det finansiella målet om högst 99,0 procent i verksamhetsplan 2019. Enligt denna budget kommer nettokostnadsandelen för de enskilda åren att vara 99,0 procent för 2021, 99,8 procent för 2022 och 99,6 procent för 2023.

Över en rullande femårsperiod bakåt med 2021 som utgångspunkt beräknas nettokostnadsandelen till 97,9 procent. Med utgångspunkt 2022 beräknas nettokostnadsandelen till 98,5 procent och med utgångspunkt 2022 till 99,0 procent. Det finansiella målet om en nettokostnadsandel om högst 99 procent över en rullande femårsperiod uppnås således under hela planeringsperioden, dock med en vikande trend.

Nettokostnadsandel (%)	Utfall 2019	Prognos 2020	Budget 2021	Planering 2022	Planering 2023
Enskilt år	97,3%	99,1%	99,0%	99,8%	99,6%
Rullande femårsperiod	96,9%	97,1%	97,9%	98,5%	99,0%

Självfinansieringsgrad

När den löpande driften har finansierats bör det återstå en så stor andel av intäkterna från skatter, generella statsbidrag och kommunal utjämning att större delen av investeringarna kan finansieras med egna medel. Kassaflödet från årets resultat och avskrivningar utgör det finansiella utrymmet för investeringar som kommunen kan göra utan att ta upp nya lån eller minska befintlig likviditet. Detta nyckeltal benämns självfinansieringsgrad. 100 procent innebär således att samtliga investeringar självfinansieras med egna medel.

Självfinansieringsgrad av investeringar (%)	Utfall 2019	Prognos 2020	Budget 2021	Planering 2022	Planering 2023
Enskilt år	85,6%	75,1%	40,8%	40,3%	45,9%
Rullande femårsperiod	70,5%	71,8%	63,4%	55,4%	55,6%

Självfinansieringsgraden för 2019 var 85,6 procent och över en rullande femårsperiod 2015-2019 70,5 procent. Enligt planeringen kommer självfinansieringsgraden att vara 40,8 procent 2021, 40,3 procent 2022 och 45,9 procent 2023. Över en rullande femårsperiod med 2021 som utgångspunkt beräknas självfinansieringsgraden till 63,4 procent. Med utgångspunkt 2022 beräknas självfinansieringsgraden till 55,4 procent och med utgångspunkt 2023 till 55,6 procent.

Det finansiella målet om att 50 procent av investeringarna ska självfinansieras under en rullande femårsperiod uppnås således under hela planeringsperioden, dock med en vikande trend till följd av sjunkande resultatnivåer och en fortsatt hög investeringsnivå.

Eget kapital

I takt med att kommunkoncernperspektivet blir allt viktigare, samt skärpta externa krav, ökar behovet av finansiella mål på kommunkoncernnivå. Inför 2021 har ett mål i verksamhetsplanen införts om att eget kapital för kommunkoncernen, uttryckt i kronor per invånare och i fasta priser, över tid ska öka. Syftet är att långsiktigt säkerställa att det samlade förmögenhetsvärdet per invånare inte ska urholkas. Det kan ses som en slags nedre gräns för resultatet över tid på koncernnivå, eftersom det egna kapitalet påverkas av resultatet. Motsvarande mekanism finns lagstadgat på kommunnivå genom det så kallade balanskravet.

Genom att uttrycka målet i fasta priser och per invånare skyddas det mot urholkning av en växande befolkning och inflation.

Inom ramen för god ekonomisk hushållning är generationsperspektivet viktigt. Varje generation ska själva bära kostnaden för den välfärd man konsumerar och inte vältra över kostnaden på kommande generationer. Därför bör nyckeltalet bedömas med långa tidslinjer. Jämfört med genomsnittet för 3KVH och liknande kommuner har en invånare i Kalmar ett lägre eget kapital såväl år 2000 som 2019. Dock har gapet minskat. Det egna kapitalet har mer än fördubblats i fasta priser, till 206 procent av ursprungligt kapital. Samtidigt har det för genomsnittsinvånaren i 3KVH-kommunerna ökat till 165 procent och för invånaren i liknande kommuner ökat till 158 procent av ursprungligt kapital.

Eget kapital kommunkoncern, kronor/invånare	2000	2019	Förändring i löpande priser	Förändring i fasta priser	Förändring i fasta priser basår 2000
Kalmar	16 637	44 024	27 387	17 699	206%
3KVH	27 163	57 346	30 183	17 563	165%
Liknande kommuner, övergripande	32 229	65 381	33 152	18 764	158%

Soliditet

Soliditet (eget kapital/totala tillgångar) är ett viktigt nyckeltal när kapaciteten ska analyseras. Soliditeten mäter kommunens långsiktiga finansiella utrymme. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som har finansierats med egna resultat.

Soliditet, kommunen, %	Utfall 2019	Prognos 2020	Budget 2021	Planering 2022	Planering 2023
Exkl. pensionsskuld intjänad före 1998	48,0%	47,3%	44,0%	41,1%	39,0%
Inkl. pensionsskuld intjänad före 1998	19,9%	20,9%	20,9%	20,7%	20,5%

Kommunens långfristiga lån beräknas uppgå till 2 375,0 mnkr vid utgången av 2023. Kommunkoncernens samlade pensionsförpliktelser uppgick i delårsbokslutet 2020-08-31 till 1 372,1 mnkr, varav 1 235,3 mnkr som ansvarsförbindelse. Det betyder att cirka 90 procent av pensionsskulden ligger utanför balansräkningen. Kommunens soliditet exklusive ansvarsförbindelsen sjunker successivt under planeringsperioden. Soliditeten inklusive hela pensionsskulden och ansvarsförbindelsen ligger under perioden stabilare på en nivå mellan 19 och 20 procent, eftersom ansvarsförbindelsen blir lägre varje år i takt med inbetalningarna och motverkar effekten en ökad lånefinansiering av anläggningstillgångarna.

Genom att jämföra soliditeten på koncernnivå elimineras faktorer som kan försvåra en jämförelse, såsom olika val av driftform. Vissa kommuner har stora verksamheter i bolagsform, andra i förvaltningsform. Soliditeten i Kalmar kommunkoncern har ökat från 29,8 procent 2015 till 32,9 procent 2019. En ökning med 3,1 procentenheter. Genomsnittet för gruppen liknande kommuner har under samma period ökat med 2,8 procentenheter och genomsnittet för 3KVH har ökat med 2,9 procentenheter. Detta soliditetsmått exkluderar kommunernas andel av pensionsåtagandet som utgörs av en ansvarsförbindelse.

Soliditet kommunkoncernen (%)	2015	2016	2017	2018	2019	Förändring 2015-2019
Kalmar	29,8%	31,2%	33,2%	31,4%	32,9%	3,1%
3KVH, genomsnitt	33,8%	35,2%	36,1%	36,6%	36,7%	2,9%
Liknande kommuner övergripande, genomsnitt	36,9%	37,9%	37,8%	39,7%	39,7%	2,8%

Budgetföljsamhet

En viktig del i att uppnå och bibehålla en god ekonomisk hushållning är att det finns en god budgetföljsamhet. Genom att nämnderna håller sina budgetramar bidrar de till att de övergripande finansiella målen uppnås.

Budgetföljsamhet (exkl. exploateringsverksamhet)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Nämndernas utfall i förhållande till budgetram, %	-0,7	-0,6	0,8	1,2	1,4	0,5	0,4	0,8

Nämnderna (exklusive exploateringsverksamheten) har redovisat en positiv budgetavvikelse för perioden 2014–2019, medan avvikelserna varit negativa för åren 2012–2013. Den samlade budgetföljsamheten över tid får anses vara god hos nämnderna.

Finansnetto

Summan av finansiella intäkter och kostnader påverkar resurserna som kommunen kan tilldela sina verksamheter. Nyckeltalet *Finansnetto som andel av skatt och generella statsbidrag* visar om finansnettot bidrar till, eller belastar, verksamhetens finansiering. Ett negativt värde innebär att finansnettot är en kostnad, ett positivt värde en intäkt. Kalmar hade 2015 ett bidrag motsvarande 0,4 procent. 2019 var bidraget motsvarande 2,6 procent, vilket påverkas i hög grad av reavinsten vid försäljningen av andelarna i KLP som är en engångseffekt. Över tid är fortfarande finansnettots bidrag till verksamhetens finansiering högre i båda jämförelsegrupperna, som alltså har ett mer gynnsamt ekonomiskt utgångsläge.

Finansnetto som andel av skatt och generella statsbidrag, kommunen (%)	2015	2016	2017	2018	2019	Förändring 2015-2019
Kalmar	0,4%	0,4%	0,5%	0,5%	2,6%	2,2%
3KVH, genomsnitt	1,5%	1,6%	1,8%	1,9%	2,7%	1,2%
Liknande kommuner övergripande, genomsnitt	0,1%	0,3%	0,3%	0,6%	1,0%	0,9%

Resultaträkning

Belopp i mnkr	Utfall 2019	Budget 2020	Prognos 2020	Budget 2021	Planering 2022	Planering 2023
Nämndernas nettokostnader	-3 914,9	-4 037,6	-4 040,9	-4 086,8	-4 110,8	-4 131,3
Finansförvaltning	-127,1	-121,0	-187,6	-230,2	-352,2	-431,3
Verksamhetens nettokostnader	-4 042,0	-4 158,6	-4 228,5	-4 317,0	-4 463,0	-4 562,6
Skatteintäkter	3 252,1	3 316,5	3 279,9	3 357,3	3 475,3	3 611,5
Generella statsbidrag och utjämning	790,4	830,4	960,3	970,6	964,6	943,1
Verksamhetens resultat	0,5	-11,6	11,7	10,8	-23,0	-8,0
Finansiella intäkter	117,1	37,4	35,9	47,2	49,9	50,8
Finansiella kostnader	-10,2	-13,4	-7,4	-13,3	-18,4	-24,6
Resultat efter finansiella poster	107,4	12,3	40,2	44,7	8,4	18,2
Extraordinära poster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	107,4	12,3	40,2	44,7	8,4	18,2
Nettokostnadsandel, enskilt år	97,3%	99,7%	99,1%	99,0%	99,8%	99,6%

Balansräkning

Mnkr	Ing. balans	Budget	Prognos	Budget	Planering	
	2020	2020	2020	2021	2022	2023
Anläggningstillgångar	3 978,3	4 536,0	4 162,8	4 598,1	4 968,5	5 297,0
materiella anläggningstillgångar	3 777,5	4 309,4	3 962,0	4 397,3	4 767,7	5 096,2
finansiell leasing	24,5	18,3	24,5	24,5	24,5	24,5
finansiella anläggningstillgångar	176,3	208,3	176,3	176,3	176,3	176,3
långfristiga fordringar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
förskottering infrastruktur	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Omsättningstillgångar	364,7	356,4	335,4	335,4	335,4	335,4
förråd, lager, exploatering och tomträtter	86,1	71,3	86,1	86,1	86,1	86,1
kortfristiga fordringar	259,3	264,3	249,3	249,3	249,3	249,3
kassa, bank	19,3	20,8	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa tillgångar	4 343,0	4 892,4	4 498,2	4 933,5	5 303,9	5 632,4
Eget kapital	2 086,4	2 146,3	2 126,5	2 171,2	2 179,7	2 197,9
varav årets resultat	107,4	12,3	40,2	44,7	8,4	18,2
Avsättningar	320,7	333,7	301,5	263,8	227,1	191,0
varav pensioner	143,5	217,3	139,6	133,9	133,7	129,6
övriga avsättningar och deponier	177,2	116,4	161,9	129,9	93,4	61,4
Skulder	1 935,9	2 412,4	2 070,2	2 498,5	2 897,1	3 243,5
varav långfristiga lån	1 054,2	1 463,2	1 225,0	1 575,0	1 975,0	2 375,0
varav övriga långfristiga skulder, inkl. finansiell leasing	27,1	20,6	27,1	27,1	27,1	27,1
varav avtalade gatukostnadsersättningar	113,0	83,7	127,9	112,1	90,5	100,2
varav kortfristiga skulder	741,7	844,9	690,3	784,4	804,6	741,3
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	4 343,0	4 892,4	4 498,2	4 933,5	5 303,9	5 632,4

Kassaflödesanalys

Mnkr	Utfall 2019	Budget 2020	Prognos 2020	Budget 2021	Planering 2022 2023	
Den löpande verksamheten						
Årets resultat	107,4	12,3	40,2	44,7	8,4	18,2
Justering för av- och nedskrivningar	271,1	244,6	395,6	224,7	235,4	245,1
Justering för gjorda avsättningar	69,6	-3,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Justering för ianspråktaga avsättningar	-169,0	0,0	-15,3	-32,0	-36,5	-32,0
Justering för ianspråktaga avsättningar, Moskogen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Justering för ianspråktaga avsättningar, pensioner	0,0	0,0	-4,0	-5,7	-0,1	-4,1
Justering för övriga ej likvidpåverkande poster	9,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	288,8	253,2	416,5	231,7	207,2	227,2
Ökning (-) / minskning (+) kortfristiga fordringar	5,0	0,0	10,0	0,0	0,0	0,0
Ökning (-) / minskning (+) kortfristiga placeringar	50,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ökning (-) / minskning (+) förråd och lager	-14,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ökning (+) / minskning (-) kortfristiga skulder	-93,0	5,0	-51,4	94,1	20,2	-63,3
varav semesterlöneskuld	0,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
varav koncernkontokredit	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
varav övrigt	0,0	0,0	-56,4	89,1	15,2	-68,3
Kassaflöde från den löpande verksamheten	235,9	258,2	375,1	325,8	227,4	163,9
Investeringsverksamheten						
Investering i immateriella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Investering i materiella anläggningstillgångar	-447,5	-641,7	-580,1	-660,0	-605,8	-573,6
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	9,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Investering i finansiella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-438,0	-641,7	-580,1	-660,0	-605,8	-573,6
Finansieringsverksamheten						
Ökning (+)/minskning (-) långfristiga skulder	200,0	375,0	170,8	350,0	400,0	400,0
Ökning (+)/minskning (-) finansiell leasing	6,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ökning (-)/minskning (+) långfristiga fordringar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Avtalade gatukostnadsersättningar	0,0	0,0	14,9	-15,8	-21,6	9,7
Övriga finansiella poster	13,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	219,7	375,0	185,7	334,2	378,4	409,7
Årets kassaflöde	17,6	-8,5	-19,3	0,0	0,0	0,0
Självfinansieringsgrad, enskilt år	53,9%	40,2%	64,7%	49,4%	37,5%	28,6%

Investeringar

Belopp i tkr	2021	2022	2023	Not
Kommunstyrelsen	497 300	469 400	438 000	1
Exploateringsverksamhet	53 800	45 000	43 400	2
Samhällsbyggnadsnämnden	1 100	1 100	1 100	3
Servicenämnden	76 700	59 900	59 700	4
Kultur- och fritidsnämnden	4 000	4 000	4 000	5
Utbildningsnämnden	7 600	7 600	7 600	6
Omsorgsnämnden	13 000	14 500	15 500	7
Socialnämnden	1 400	1 400	1 400	8
Södermøre kommunaldelsnämnd	5 100	2 900	2 900	9
Summa totala investeringar	660 000	605 800	573 600	
varav räntabla investeringar och exploatering	250 000	195 800	163 600	
Summa icke räntabla investeringar	410 000	410 000	410 000	

Noter

Skatteintäkter och kommunal utjämning

Belopp i tkr	Utfall 2019	Budget 2020	Prognos 2020	Budget 2021	Planering 2022 2023	
Kommunalskatteintäkter						
Allmän kommunalskatt	3 279 903	3 326 194	3 334 481	3 382 025	3 475 330	3 611 452
Slutavräkning	-27 833	-9 694	-54 545	-24 760	0	0
Summa kommunalskatteintäkter	3 252 070	3 316 500	3 279 936	3 357 265	3 475 330	3 611 452
Kommunal utjämning						
Inkomstutjämning	633 464	667 314	665 694	668 873	702 583	750 650
Kostnadsutjämning	-180 071	-202 690	-198 556	-203 131	-213 692	-231 995
Regleringsbidrag/avgift	48 043	71 864	71 046	208 783	178 138	125 190
Införandebidrag		6 786	6 940	0	0	0
Kommunal fastighetsavgift	121 298	126 605	126 880	134 583	134 583	134 583
Välfärds miljarderna, fördelat på flyktingvariabler	20 533	12 165	12 165	0	0	0
Höjda statsbidrag (äldreomsorg 2021-)	0	0	130 337	26 930	26 930	26 930
LSS-utjämning	147 117	148 398	145 781	134 530	136 101	137 773
Kommunal utjämning	790 384	830 442	960 287	970 568	964 643	943 131
SUMMA	4 042 454	4 146 942	4 240 223	4 327 833	4 439 973	4 554 583

Finansnetto

Belopp i tkr	Bokslut 2019	Budget 2020	Prognos 2020	Budget 2021	Planering 2022 2023	
FINANSIELLA INTÅKTER						
Ränteintäkter, kortfristiga fordringar	92 425	5 250	5 250	1 380	1 380	1 380
Kravverksamhet etc.	435	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Ränteintäkter långfristiga fordringar	0	0	0	0	0	0
Utdelning aktier o andelar	16 067	20 080	20 080	31 200	31 200	31 200
Borgensavgifter	8 144	11 052	9 538	13 600	16 300	17 200
SUMMA	117 071	37 382	35 868	47 180	49 880	50 780
FINANSIELLA KOSTNADER						
Räntekostnader på lång- och kortfristiga skulder	-9 244	-12 757	-6 757	-12 600	-17 750	-23 925
Övriga finansiella kostnader	-924	-665	-665	-665	-665	-665
SUMMA	-10 168	-13 422	-7 422	-13 265	-18 415	-24 590
FINANSNETTO	106 903	23 960	28 446	33 915	31 465	26 190

För planeringsperioden beräknas kommunens borgensåtaganden för helägda företag till högst cirka 5,8 mdkr. Borgensavgiften uppgår till 0,3 procent under planeringsperioden, vilket motsvarar 13,6 mnkr i intäkt för 2021, 16,3 mnkr för 2022 och 17,2 mnkr för 2023.

För aktieutdelningar från kommunägda bolag har upptagits sammanlagt 31,2 mnkr per år

vilket avser Kalmar Kommunbolag AB. Inför 2020 höjdes utdelningen med 11,0 mnkr jämfört med tidigare grundnivå. För att möta effekterna av pandemin och den vikande konjunkturen utökas utdelningen från kommunbolaget med ytterligare 11,2 mnkr under perioden 2021–2024.

Kommunfullmäktige har tidigare beslutat om rätt till nyupplåning för 2020 till högst 1 463,2 mnkr. 2020-08-31 uppgick den långfristiga låneskulden till kreditinstitut 1 025,0 mnkr. Räntekostnader för långfristig upplåning har upptagits med 12,6 mnkr 2021, med 17,8 mnkr 2022 och med 24,0 mnkr 2023. Antagen genomsnittlig räntesats för de långfristiga lånen är 0,9 procent 2021, 1,0 procent 2022 och 1,1 procent 2023.

Borgensåtaganden

Kommunens borgensförbindelser i delårsbokslutet per 31 augusti 2020 uppgick till 3 695,2 mnkr. Det motsvarar cirka 53 tkr per invånare och är en ökning från samma tid 2019 med 531,7 mnkr. Lagstiftningen fastslår att borgensavgift måste vara marknadsmässig för att inte snedvrider konkurrensen. Borgensavgiften för koncernbolagen är 0,3 procent.

Finansförvaltning

Belopp i tkr	Utfall 2019	Budget 2020	Prognos 2020	Budget 2021	Planering 2022 2023	
PENSIONSOSTNADER						
Förändring pensionsavsättning	-9 257	-3 000	-3 181	-4 600	-100	-3 300
Löneskatt på pensionsavsättning	-2 246	-728	-772	-1 116	-24	-801
Förvaltningsavgifter pensioner	2 160	2 600	2 600	2 600	2 600	2 600
Pensionsförsäkringsavgifter (FÅP, alternativ)	23 037	37 483	32 780	39 723	51 056	41 917
Pensionsutbetalningar	68 894	64 200	69 983	63 225	60 210	60 250
Individuell del, AKAP-KL	95 733	101 468	102 892	101 933	104 871	107 939
Löneskatt	48 632	49 284	49 382	50 143	52 918	51 739
Finansiell kostnad			0	1 810	1 993	3 162
PO-pålägg, pensionskostnader	-157 029	-162 140	-180 559	-184 351	-188 222	-192 175
SUMMA	69 924	89 167	73 125	69 368	85 302	71 331

Specialregler arbetsgivaravgifter för anställda över 65 år	-6 886	-6 528	-6 500	-6 500	-6 500	-6 500
--	--------	--------	--------	--------	--------	--------

CENTRALA ANSLAG FÖR KOSTNADSÖKNINGAR ("POTTER")						
Kostnadsökningar för investeringar, nya hyror	130 203	24 805	20 000	69 259	117 852	152 052
Förändring semesterlöneskuld		5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Resursfördelning		0	75 000	0	0	0
Förändring av personalomkostnadspålägg (PO-pålägg)		0	18 419	18 419	18 419	18 419
Personalkostnader (årlig lönerrevision)		48 794	50 800	117 000	180 000	244 200
SUMMA	130 203	78 599	169 219	209 678	321 271	419 671

KAPITALKOSTNADER						
Internränta	-59 257	-40 226	-40 200	-42 300	-47 900	-53 200
SUMMA	-59 257	-40 226	-40 200	-42 300	-47 900	-53 200

JÄMFÖRELSESTÖRANDE POSTER						
Jämförelsestörande intäkter	0	0	0	0	0	0
Realisationsvinster	-6 903	0	-8 073	0	0	0
Jämförelsestörande kostnader	0	0	0	0	0	0
Realisationsförluster	0	0	0	0	0	0
SUMMA	-6 903	0	-8 073	0	0	0

SUMMA FINANSFÖRVALTNING	127 081	121 012	187 571	230 246	352 173	431 302
--------------------------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

Pensionskostnader

Pensionskostnad/skuld ska redovisas enligt den så kallade blandmodellen. Denna innebär att pensionsförmåner intjänade före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse och inte som skuld i balansräkningen. De löpande pensionsutbetalningarna och pensionspremierna belastar resultaträkningen. Pensionsförmåner intjänade från och med 1998 redovisas fullständigt via resultat- och balansräkning. På pensionsavsättningarna och pensionsutbetalningarna har även budgeterats en särskild löneskatt på 24,26 procent. För att finansiera kollektivavtalade pensioner och avtalsförsäkringar ingår för hel- och deltidsanställda enligt kommunala avtal en andel av PO-pålägget på 7,03 procent. För finansiering av särskild löneskatt ingår ytterligare ett pålägg på 1,7 procent.

För att täcka arbetsgivaravgifter och särskild löneskatt betalar förvaltningarna internt till finansförvaltningen ett personalomkostnadspålägg på alla löneutbetalningar. För 2021 är preliminära PO-pålägget följande:

- 40,15 procent för hel-, deltids-, och timanställda enligt kommunala avtal.
- 31,42 procent för förtroendevalda och uppdragstagare.
- 24,26 procent är den särskilda löneskatten som betalas på pensionsavsättningar och pensionsutbetalningar.

Övriga poster inom finansförvaltningen

- För ackumulerade ökade kapitalkostnader och externa hyror i samband med om- och nybyggnad av lokaler och anläggningar med mera upptas 69,3 mnkr för 2021, 117,9

mnkr för 2022 och 152,1 mnkr för 2023. Budgetramen för berörda nämnder justeras då anläggningarna tas i bruk.

- Den årliga ökningen av semesterlöneskulden utgörs av effekterna på skulden av årlig löneuppräknings samt bedömd årlig ökning av antalet anställda.
- Specialregler för arbetsgivaravgifter är beräknad effekt av reducerad arbetsgivaravgift för anställda över 65 år.
- För ackumulerad löneuppräknings upptas för 2021 117,0 mnkr, för 2022 180,0 mnkr och för 2023 244,2 mnkr (jämfört med lönenivå 2019).
- Från och med 2019 budgeteras inga intäkter från realisationsvinster. Eventuella redovisade realisationsvinster hanteras som en positiv budgetavvikelse.

Kapitalkostnader

För de skattefinansierade nämnderna har kapitalkostnader 2021–2023 beräknats utifrån följande princip och antaganden:

- Kapitalkostnaden beräknas med halvårseffekt första året utifrån antagandet att aktiveringarna fördelas jämnt över året.
- Internränta på 1,25 procent används för planeringsperioden. Räntesatsen ska spegla den finansiella kostnaden över en anläggningstillgångs hela livslängd. Internränta är en intern kostnadsfördelningsmodell och påverkar inte det externa resultatet.
- Ekonomisk livslängd (avskrivningstid) sätts utifrån typ av anläggning och komponent.
- Rak nominell avskrivning tillämpas, d.v.s. lika stort avskrivningsbelopp per år. Detta innebär vidare att avskrivning sker av investeringens anskaffningsvärde och ränta beräknas på restvärdet. Metoden ger nominellt minskande kapitalkostnader, eftersom räntan räknas på ett successivt mindre restvärde.
- Ökningar av kapitalkostnaderna jämfört med den beräknade budgetramen kompenseras inte utan ska täckas inom given budgetram. Eventuellt utrymme som uppstår vid minskning av kapitalkostnaderna får behållas av nämnden.

Bilagor

Bilaga 1 Nämndernas driftbudgetramar

Driftbudgetförändringar 2020-2023 (tkr)	Budgetram 2020	Jämfört med föregående år			Jämfört med 2020		
		2021	2022	2023	2021	2022	2023
Kommunledningskontoret	374 451	4 574	1 635	-1 319	4 574	6 209	4 889
Exploateringsverksamhet	-11 939	-1 339	8 477	699	-1 339	7 138	7 837
Gymnasieförbundet	331 618	2 927	3 028	8 580	2 927	5 955	14 535
Kommunens revisorer	2 723	-29	0	0	-29	-29	-29
Samhällsbyggnadsnämnden	40 533	339	36	37	339	375	412
Servicenämnden	221 065	4 746	4 287	4 899	4 746	9 033	13 932
Kultur- och fritidsnämnden	202 167	-6 915	2 371	2 847	-6 915	-4 544	-1 697
Utbildningsnämnden	1 073 644	12 199	1 409	1 818	12 199	13 608	15 426
Omsorgsnämnden	735 314	8 241	520	533	8 241	8 761	9 293
Socialnämnden	837 465	18 247	2 139	2 193	18 247	20 386	22 579
Södermøre kommundelsnämnd	230 517	6 253	115	169	6 253	6 368	6 537
Total	4 037 558	49 243	24 017	20 455	49 243	73 260	93 714

Bilaga 2 Förändringar i nämndernas driftbudgetramar

Nedanstående tabellverk beskriver förändringarna i nämndernas driftbudgetramar uttryckt som en förändring jämfört med föregående budgetår. Det finns ett antal poster som berör flertalet nämnder:

- Inför 2019 ändrades finansieringsmodell för IT-verksamheten, som i samband med övergången från servicenämnden till kommunstyrelsen gick från intäktsfinansiering till ramfinansiering. Delar av IT-verksamhetens ram är rörligt avseende direkt volymberoende kostnader såsom antalet PC på respektive förvaltning. För denna volymförändring justeras nu ramarna inför 2021.
- Kostnaden för ekonomi- och personalsystemen har hittills interndeberats till nämnderna. Inför 2021 upphör interndeberingen och driftbudgetramar tas in från nämnderna med motsvarande belopp och läggs som ett centralt anslag under kommunstyrelsen.
- Den successiva återläggningen av ram för att kompensera för högre kapitalkostnader som en följd av övergången till komponentredovisning fortsätter enligt plan. Servicenämnden har den högsta ramjusteringen till följd av detta. För alla nämnder utom servicenämnden är 2021 sista året.

De interna omfördelningsposterna särredovisas i egen tabell nedan. Den sammanlagda förändringen av nämndernas ramar utgörs av dels de interna omfördelningarna, dels förändringar i driftbudgetram som redovisas i separata tabeller för respektive nämnd nedan.

	Ekonomi- och personal-system	IT rörlig ram, volymförändringar	Totalt
Interna ramväxlingar, förändringar 2021 jämfört med 2020 (tkr)			
Kommunledningskontoret	7 926	1 872	9 798
Samhällsbyggnadsnämnden	-411	-62	-473
Servicenämnden	-542	25	-517
Kultur- och fritidsnämnden	-414	-194	-608
Utbildningsnämnden	-2 738	-1 040	-3 778
Omsorgsnämnden	-1 910	-140	-2 050
Socialnämnden	-1 438	-405	-1 843
Södermøre kommunaldelsnämnd	-444	-56	-500
Kommunens revisorer	-29	0	-29
Summa	0	0	0

Kommunstyrelsen, kommunledningskontoret	<i>Förändring mot föregående år</i>		
Förändringar i driftbudgetram (tkr)	2021	2022	2023
Kompensation för kostnadsökning vid köp av verksamhet (löneandel)	1 490	1 535	1 581
Effekt av komponentavskrivning, återläggning av ram	114		
Tjänsteköp från Kalmar Science Park AB (KKAB utdelning)	400		
Tjänsteköp från Destination Kalmar AB (KKAB utdelning)	800		
Inköpsverksamheten	700	-700	
Föräldraskapsstöd	100		
Utökat friskvårdsbidrag, från 800 kronor till 1 000 kronor per medarbetare	1 000		
"Blå och grön miljon"	1 000		
Kommunikatör, stöd till verksamheternas kommunikation	700		
Ställföreträdarenhet, från kommunstyrelsen till servicenämnden	-600		
IT-kostnader förtroendevalda (digitala möten)	500		
IT-verksamheten	700		
Arkivcentrum flyttkostnader och drift, framflyttad tidsplan		1 000	-300
Vuxenvandringar, ramjustering från socialnämnden mot tidigare intermedivering	130		
Bygdepeng	2 000		-2 000
Ny enhet för Trygghet och säkerhet	1 000		
Fler ordningsvakter	2 500		
Ökad närvaro av vuxna på kvällar och helger, genom föreningslivet	500		
Insats för förstärkt spontanidrott	1 000		
Kommunikationskampanj, ökad trygghet	200	-200	
Trygghetsarbete	250		
Kalmar 2020, "Kalmarmöten" framflyttad tidsplan			-600
Samordningsfördelar inom kommun och koncern, ramjustering fördelas efterhand	-6 500		
Upprätthålla övergripande ledning av kommunal räddningstjänst (BP 2020)	276		
Ramfinansiering av en tjänst från KLK till SBK	-378		
Kommunikatör 20% från Södermøre kommunaldelsnämnd	122		
Lägre kapitaltjänstkostnader p.g.a. nedskrivningar äldre infrastrukturanläggningar	-13 228		
Summa	-5 224	1 635	-1 319

Kommunstyrelsen tillförs ett flertal anslag inom trygghetsområdet. En ny enhet för trygghet och säkerhet bildas. Det tillförs resurser för fler ordningsvakter och en ökad närvaro på kvällar

och helger samt för förstärkt spontanidrott. En bygdepeng tillförs med 2 mnkr årligen under 2021 och 2022. En miljon kronor tillförs för "blå och gröna" satsningar inom miljöområdet.

Kommunens tjänsteköp från Kalmar Science Park utökas från 6,5 mnkr till 6,9 mnkr vilket motsvarar det avtal mellan bolaget och kommunen som förlängts tom 31 dec 2021.

Tjänsteköpen från Destination Kalmar utökas med 0,8 mnkr till 21,4 mnkr för att delfinansiera uppbyggnaden av en s.k. Convention Bureau (CVB).

Kommunstyrelsen, exploateringsverksamhet Förändringar i driftbudgetram (tkr)	Förändring mot föregående år		
	2021	2022	2023
Resultatföring av tidigare skuldförda avtalade gatukostnadsersättningar	6 939	5 000	
Lägre kapitaltjänstkostnader p.g.a. nedskrivningar äldre infrastrukturanläggningar	-8 278	3 477	699
Summa	-1 339	8 477	699

Inför 2020 ändrades regelverket kring redovisning av gatukostnadsersättningar så att intäkter inte längre kan periodiseras och matchas mot anläggningarnas livslängd och kostnad. Resultateffekten budgeterades till 10 mnkr. Inför 2021 halveras den budgeterade resultateffekten till 5 mnkr. Därefter åter ramen för exploateringsverksamheten till noll från och med 2022. Ny bedömning av posten görs i kommande budgetprocesser.

Kommunstyrelsen, gymnasieverksamhet Förändringar i driftbudgetram (tkr)	Förändring mot föregående år		
	2021	2022	2023
Demografisk förändring, antal 16–19 åringar	2 927	3 028	8 580
Summa	2 927	3 028	8 580

Resursfördelningssystemet kopplat till demografisk utveckling inom gruppen 16-19 åringar vidmakthålls, och ramen tillförs därför 2,9 mnkr.

Kommunens revisorer Förändringar i driftbudgetram (tkr)	Förändring mot föregående år		
	2021	2022	2023
Summa	0	0	0

Driftbudgetramen för kommunens revisorer föreslås vara oförändrad inför 2022.

Samhällsbyggnadsnämnden Förändringar i driftbudgetram (tkr)	Förändring mot föregående år		
	2021	2022	2023
Kompensation för kostnadsökning vid köp av verksamhet (löneandel)	35	36	37
Effekt av komponentavskrivning, återläggning av ram	149		
Byggnadsvårdsinventering (årligt anslag 2021–2023)	250		
Ramfinansiering av en tjänst från KLK till SBK	378		
Summa	812	36	37

Samhällsbyggnadsnämnden tillförs 0,25 mnkr årligen under perioden 2021–2023 för att genomföra en byggnadsvårdsinventering.

Servicenämnden	Förändring mot föregående år		
	2021	2022	2023
Förändringar i driftbudgetram (tkr)			
Kompensation för kostnadsökning vid köp av verksamhet (löneandel)	475	487	499
Kost skola, demografisk förändring antal barn och elever	-508		
Effekt av komponentavskrivning, återläggning av ram	4 696	4 400	4 400
Ställföreträdarenhet, från kommunstyrelsen till servicenämnden	600		
Life Sure, projekt rena Malmfjärden, anslag 2018–2021. Anslaget tas bort 2022.		-600	
Extra stöd till enskilda vägar 2020, nivån permanentas 1 mnkr högre än 2019	0		
Summa	5 263	4 287	4 899

Servicenämnden tillfördes efter särskilt beslut av kommunfullmäktige 1 mnkr extra för stöd till enskilda vägar under 2020. Anslaget var ettårigt, men den högre nivån permanentas nu.

Kultur- och fritidsnämnden	Förändring mot föregående år		
	2021	2022	2023
Förändringar i driftbudgetram (tkr)			
Kompensation för kostnadsökning övriga kostnader	1 668	2 371	2 651
Effekt av komponentavskrivning, återläggning av ram	289		
Simskola för förskoleklasser och årskurs 2	600		
Drift Rinkabyholms sporthall	64		
Drift Gröndalshallen	44		
Belysning Lindsdals IP gräsplan	40		
Kompensation för avtrappning hyresrabatt från KIFAB avseende KIFAB Arena	588		196
Fritidskanalen, ramjustering istället för interndebitering (från UN och SN)	400		
Extra stöd till föreningslivet 2020 med anledning av Coronapandemin	-10 000		
Summa	-6 307	2 371	2 847

Kultur- och fritidsnämnden tillförs resurser för att bedriva simskola för förskoleklasser och årskurs 2. Vidare tillförs driftmedel för nya anläggningar. Om statsbidraget för avgiftsfri sommarlovsverksamhet uteblir under 2021 kan extra medel upp till 0,5 mnkr för detta tillföras efter beslut av kommunstyrelsens arbetsutskott.

Utbildningsnämnden	Förändring mot föregående år		
	2021	2022	2023
Förändringar i driftbudgetram (tkr)			
Demografisk förändring grundskola och barnomsorg	14 379		
Kompensation för kostnadsökning vid köp av verksamhet (löneandel)	1 730	1 773	1 818
Effekt av komponentavskrivning, återläggning av ram	68		
Fritidskanalen, ramjustering istället för interndebitering. Från UN till KFN	-200		
Utveckling nationella prov (BP 2020)		-364	
Summa	15 977	1 409	1 818

Utbildningsnämnden tillförs full kompensation med 14,4 mnkr för fler barn- och elever i enlighet med befintligt resursfördelningssystem.

Omsorgsnämnden	<i>Förändring mot föregående år</i>		
	2021	2022	2023
Förändringar i driftbudgetram (tkr)			
Resursfördelning äldreomsorg baserad på demografisk förändring	5 287		
Kompensation för kostnadsökning vid köp av verksamhet (löneandel)	507	520	533
Effekt av komponentavskrivning, återläggning av ram	155		
Ökning av kvalificerad sjukvård i kommunal regi, bemanning	650		
Snabbare utskrivning från sjukhus, merkostnad bemanning	650		
Ökning av omsorgstagare under 65 år	1 800		
Personalsatsning	4 400		
Hyra Norrliidshemmet under ombyggnadstiden	-3 158		
Summa	10 291	520	533

Utöver full kompensation enligt resursfördelningssystemet för fler äldre, tillförs även omsorgsnämnden medel för personalsatsning med 4,4 mnkr. Vidare tillförs extra medel för att hantera ökade behov av kvalificerad sjukvård i kommunal regi samt för effekten av snabbare utskrivningar från sjukhus. Nämnden tillförs också resurser som kompenserar för ökningen av omsorgstagare under 65 år.

Socialnämnden	<i>Förändring mot föregående år</i>		
	2021	2022	2023
Förändringar i driftbudgetram (tkr)			
Kompensation för kostnadsökning vid köp av verksamhet (löneandel)	2 087	2 139	2 193
Effekt av komponentavskrivning, återläggning av ram	33		
Fritidskanalen, ramjustering istället för interndebitering. Från SN till KFN	-200		
Volymökning inom funktionshinderomsorg (LSS)	16 300		
Volymökning inom individ- och familjeomsorg (IFO)	2 000		
Vuxenvandringar, ramjustering till kommunstyrelsen mot tidigare interndebitering	-130		
Summa	20 090	2 139	2 193

Socialnämnden tillförs 16,3 mnkr för att hantera utbyggnaden av funktionshinderomsorgen och 2 mnkr för att hantera ökade behov inom individ- och familjeomsorgen.

Södermøre kommunalnämnd	<i>Förändring mot föregående år</i>		
	2021	2022	2023
Förändringar i driftbudgetram (tkr)			
Resursfördelning grundskola och barnomsorg, demografisk förändring	2 796		
Resursfördelning äldreomsorg, demografisk förändring	640		
Kompensation för kostnadsökning vid köp av verksamhet (löneandel)	161	165	169
Kompensation för strukturella förutsättningar	2 500		
Personalsatsning	640		
Effekt av komponentavskrivning, återläggning av ram	138		
Utveckling nationella prov (BP 2020)		-50	
Kommunikatör 20% till kommunledningskontoret	-122		
Summa	6 753	115	169

Södermøre kommunalnämnd kompenseras enligt resursfördelningssystemen för fler barn, elever och äldre. Vidare tillförs resurser i satsningen på äldreomsorgen dels för personalfrämjande åtgärder, dels för de strukturella förutsättningar som gäller i nämndens geografiska ansvarsområde.

Bilaga 3 Investeringsbudgettramar per nämnd

Not 1) Kommunstyrelsen			
Belopp i tkr	2021	2022	2023
Inventarier kommunledningskontoret inkl. brandkåren	3 700	3 700	3 700
IT-verksamhet, räntabel, utbyte befintliga servrar	1 500	1 500	1 500
IT-verksamhet, räntabelt, accessnät centralt ägande	5 000	5 000	5 000
IT-verksamhet, räntabelt (Dator som tjänst)	9 500	9 500	9 500
Investeringar utöver ramanslag för reinvesteringar brandkåren			
Investeringar för Kalmar Hamn AB, räntabel	4 500	8 500	4 500
Markförsörjning	3 000	3 000	3 000
Övriga räntabla investeringar (ej ramjusterande)	72 800	40 200	13 800
Ramanslag för fastigheter och infrastruktur	397 300	398 000	397 000
Total	497 300	469 400	438 000

Not 2) Kommunstyrelsen exploateringsverksamhet			
Belopp i tkr	2021	2022	2023
Produktion av arbetsområden och bostadsområden	53 800	45 000	43 400
Total	53 800	45 000	43 400

Not 3) Samhällsbyggnadsnämnden			
Belopp i tkr	2021	2022	2023
Inventarier	1 100	1 100	1 100
Total	1 100	1 100	1 100

Not 4) Servicenämnden			
Belopp i tkr	2021	2022	2023
Övriga investeringar serviceförvaltningen	2 100	2 100	2 100
Planerat underhåll fastighet och infra (räntabelt)	44 000	44 000	44 000
Räntabla investeringar, fordon	30 600	13 800	13 600
Total	76 700	59 900	59 700

Not 5) Kultur- och fritidsnämnden			
Belopp i tkr	2021	2022	2023
Inventarier	4 000	4 000	4 000
Total	4 000	4 000	4 000

Not 6) Utbildningsnämnden			
Belopp i tkr	2021	2022	2023
Inventarier	7 600	7 600	7 600
Total	7 600	7 600	7 600

Not 7) Omsorgsnämnden			
Belopp i tkr	2021	2022	2023
Inventarier	3 000	3 000	3 000
HSL-specialhjälpmedel	500	500	500
Inventarier till nya äldreboenden (ramjusterande)	9 500	11 000	12 000
Total	13 000	14 500	15 500

Not 8) Socialnämnden			
Belopp i tkr	2021	2022	2023
Inventarier	1 400	1 400	1 400
Total	1 400	1 400	1 400

Not 9) Södermøre kommundelsnämnd			
Belopp i tkr	2021	2022	2023
Hjälpmedel, bibliotek, nybyggnad (ramjusterande)	3 200	1 000	1 000
Inventarier	1 900	1 900	1 900
Total	5 100	2 900	2 900

Bilaga 4 Investeringar med objekt per kategori för perioden 2021–2023

Nedanstående lista visar framställda investeringsbehov fastigheter och infrastruktur för perioden. När i tid dessa kommer att genomföras beror bland annat på befolkningsutveckling och rådande byggkonjunktur.

Projekt under punkt 1 och 2: Projekt som pågår eller planeras att starta under budgetperioden

1.1 Förskole- och skollokaler

Kalmarsundsskolan hus 01, ombyggnad till F-6 skola
Lindsdal, ny förskola centralt
Ljungbyholmsskolan, utökning klassrum
Södra staden/Rinkabyholm, skola (mellanstadium) inkl. kök/matsal
Topasen nybyggnad förskola 8 avdelningar (Oxhagen)
Vasaskolan, om- och tillbyggnad av kök och matsal

1.2 Fritidslokaler

Folkets Park
Fredriksskans, löparbanor, läktare
Ishall
Kulturkvarteret, hus Abborren
Lindsdal belysning gräsplan
Simhall (särskilt beslut tas av KF)
Södra Utmarken klubbhus och omklädningsrum
Tallhagsskolan, idrottshall

1.3 Fastighet övrigt

Fortsättning Energitjänsteprojektet
Fortsättning Solcellsprojektet

1.4 Gatuverksamhet, inklusive gång- och cykelväg och parkering

Dunövägen, gång- och cykelväg
Jägarevägen, delen Hjortvägen - Tallhagsvägen
Kaggensgatan - Strömgatan, Kvarteret Tennjutaren
Ny koppling mellan Kläckebergavägen-Stenmursvägen
P-ledningssystem. Utbyggnad och justering infarter
P-ledning (fortsättning), vägvisning och cykelvägvisning till Linné
Södra staden (Rinkabyholm), infrastruktur
Tallhagsvägen Funkabovägen Vintergatan
Telemarken infrastruktur
Åtgärder gamla E22, Trafikverket
Åtgärder vid ledningsförnyelse

1.5 Övrig infrastruktur

Belysning Stortorget och Gamla stan
Bullerskärm Ängöleden
Fiber - bredband
Flodhästen, parken
Hansa-området gestaltning
Idékatalogen (ett flertal projekt)
Kajerna hamnen, underhåll
Kalmar City (trygghets- och tillgänglighetsåtgärder m.m.)
Mellanlager massor
Muddring och småbåtshamn vid Sylvanderparken

Nya bryggor södra Ängö samt vågbrytare
Rockneby lekplatser
Stensö parkering (norr om kanalen)
Säkerhet vid evenemang
Tjärhovsbågen
Tullhamnen

2. Fastighets- och infrastruktur projekt (reinvestering etc.)

Mindre fastighetsinvesteringar (Serviceförvaltningen; SF)
Mindre fastighetsinvesteringar externa/räntabla (SF)
Befästningsverk (Projekt och byggenheten; POB)
Gator/vägar, gång- och cykelväg, beläggning, belysning, inkl. reinvestering (SF)
Friluftsvksamhet, inkl. reinvestering (SF)
Parkverksamhet (POB)
Tillgänglighet (Kommunledningskontoret; KLK)
Utvecklingsdialoger (KLK)
Renovering broar (POB)
Gatuverksamhet, gång- och cykelväg, parkering (Samhällsbyggnadskontoret; SBK)
Fastighets- och infrastrukturinvesteringar (KLK)

3. Projekt med pågående projektering eller projektering som planeras startas under budgetperioden och om utrymme finns kan projekten startas.

Beslut om vilket/vilka projekt som ska startas tas av planutskottet och bereds av plan- och investeringsberedningen

Kvarnholmen, Bastionen, tillgänglighet
Norra Långgatan
"Norra länken", Vänskapens väg, utbyggnad
Parkeringsanläggning/Mobilitetsanläggning stadskärnan
Pumpen, tillbyggnad arbetslokaler
Rinkabyholm, förprojektering ombyggnad E22

4. Projekt som kan komma att lyftas in i perioden om utrymme finns.

Beslut om vilket/vilka projekt som ska startas tas av planutskottet och bereds av plan- och investeringsberedningen

Djurängens förskola tillbyggnad 4 avdelningar
Kalmarsundsskolan hus 03, ombyggnad till förskola 4 avdelningar (projektering)
Kalmarsundsskolan ombyggnad av kök/matsal
Ljungbyholm. Tillbyggnad förskola
Trekanten förskola, 6 avdelningar
Bullerskärm Gröndalsvägen
Gröndal konstgräsplan
Gröndals IP, gräsplan
Ebbetorp Rökövningshus
Konst kulturkvarteret
Länsmuseet larmsystem
Rockneby gräsplan
Södra Utmarken 11-manna fotbollsplan
Södra Utmarken renovering av A-plan
Tingbyskans Smedby, renovering planer
Tillgänglighet Kalmars 30-tal badplatser
Tillgänglighet Kalmarsundsbadet - rullstolslift
Gator, Gång- och cykelvägar (GC-vägar), reinvestering, beläggning (utökning)
Belysning från Berga centrum till Norrlidsbadet
Djurängsvägen. Gångbana och ny belysning.
Djurängsvägen: gång- och cykelväg och toppbeläggning
Falkenbergsvägen, gång- och cykelväg
Fjällbrudsvägen, trafiksäkerhetsåtgärd
Fjölebro Förmansvägen, norra del, ny sträckning Nils Holgers väg
Fjölebro Förmansvägen, södra del, ny sträckning Nils Holgers väg

Kalmarvägen, gång- och cykelväg
Kollektivtrafiknod Snurrom
Lasarettsvägen, gång- och cykelväg
Norrliden, FÖP, Esplanad
Norrliden, FÖP, Norrlidens torg
Skolor, trafiksäkerhetsåtgärd
Smedby C, busshållplats
Smedby, bymiljöväg etapp 2
Stagneliusgatan, gång- och cykelväg
Södra staden (Rinkabyholm), stråk/övergångar
Sylvanderparken
Trafiksäkerhetsåtgärder genom Drag, väg 592
Övergångsställen, prioriterade, trafiksäkerhetsåtgärd
Brandkåren stegbil

5. Framförda investeringsbehov som flyttas till nästa investeringsprocess 2022-2024

Falkenbergskolan, tillbyggnad matsal/ombyggnad kök
Falkenbergskolan, multiarena
Lindsdal. Sjöängens förskola, "reinvestering 70-tals hus"
Silverbacksskolan/Kroggården, ombyggnad/nybyggnad förskola
Snurrom, skola (sporthall,matsal) F-6, på sikt F-9
Södra staden, förskola
Topasen nybyggnad förskola, ytterligare 2 avdelningar (Oxhagen)
Hossmo, aktivitetsyta konstgräs alternativt gräs
Bergskristallen 2, GC-väg Gustav Adolfs väg
Djurängsvägen, gång- och cykelväg
Landsbygden, gång- och cykelstråk. "Enkla" och trafiksäkerhetshöjande åtgärder
Norra vägen, vid Röda Ugglan, gc-väg samt hållplatsåtgärder
Pendelparkeringar
Signalprio kollektivtrafik, etapp 2
Slottsallén, ny beläggning
Varvsgatan, hållplats
Vinkelvägen Rinkabyholm
Ölandskajen, resterande del av gatan och torg
Inredning nytt kommunarkiv

Nedanstående investeringsprojekt: stryks / ändrad inriktning / ingår i annat projekt

Cykelställ vid kommunala arbetsplatser
Omlädningsrum på Fredriksskans IP
Hastighetsplan fysiska åtgärder
Korsningsområde Järnvägsgatan-Sa vägen, (Framsta) och Slottsvägen-Järnvägsgatan
Kvarnholmen, Arena Bastionen
Lärkan (kvarteret) gång- och cykelväg
"Missing lights" Komplettering av belysning på gång- och cykelvägar
Möbler IT, nya lokaler
Norrliden, ny förskola med tillagningskök
Nybyggnad lada Kläckeberga
Rådmansgatan, trafiksäkerhetsåtgärd
Trafiksignaler och mätningar
Trafiksäkerhetshöjande åtgärder. Gatuverksamhet, gång- och cykelväg, parkering (SBK)
Trafiksäkerhetsåtgärder Sa vägen (Sandrarondell-Slottsvägen)
Tält över konstgräsplan

Tillkommande externt hyrda lokaler, som hyreskompenseras

Posthuset, Kulturkvarteret (Kultur- och fritidsförvaltningen)
Flottiljvägen, ny vaktmästerilokal (Omsorgsförvaltningen)
Norra området, Karlssons äng (Omsorgsförvaltningen)
Lindsdal äldreboende (Omsorgsförvaltningen)
St. Kristoffers väg, f.d. Oxhagshemmet (Omsorgsförvaltningen)
Ståthållargatan 50B, ny lokal biståndshandläggning (Omsorgsförvaltningen)
Ombyggnad biblioteket i Påryd (Södermöre)
Tallhagsskolan (Utbildningsförvaltningen)